

حکومت سندھ ریجسٹرڈ کورڈسٹان - عیراق

وہزارہ سندھ پرووہردہ

بہ ریوہ بہ رایہ سندھ گشتی نہ زمونہ کان

رینمایہ گانی تاپہ ت بہ نہ زمونہ کان

نامادہ کردن و کو کردنہ وہ

با پیر بکر با پیر

بہ ریوہ بہ رای گشتی نہ زمونہ کان

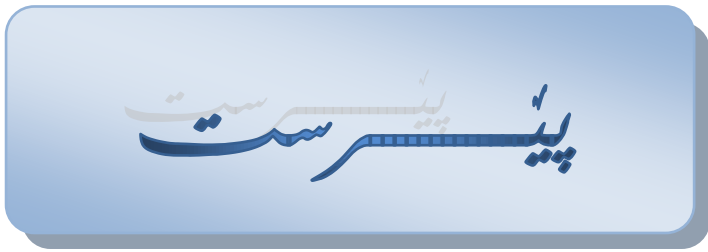
ناظم دہام جمیل

شارہزا نہ بواری نہ زمونہ کان

کو مپیو تہر و دیزاین

مؤید محمد علی

2014 - 2013

ز	بابەت	لە لاپەرە
۱	پیشەکسی	۱
۲	رێنمایی تاقیکردنەوەی گەنەکانی بنەرەتی	
—	سەرەتا گشتییەکان	۲
—	یەكەم: بازنە یەكەمی قوئاعی بنەرەتی	۳
—	دووهم: بازنە یەكەمی قوئاعی بنەرەتی پۆلەکانی (۹ ، ۸ ، ۷ ، ۶ ، ۵ ، ۴)	۴
—	سێ یەم: تاقیکردنەوەی نیشتمانی و دەرچوون و دەرئەچوون لە پۆلی نۆیەمی بنەرەتی	۶
—	چوارەم: بەراوردکردن لە نیوان نمرە کوششی سالانە و نمرە تاقیکردنەوەی نیشتمانی	۶
—	پنجەم: راپۆرتی هەتسەنگاندنی قوتابی/خویندکار	۷
—	شەشم: بابەتی پەڕینەو و نمرە بریار لە قوئاعی بنەرەت	۷
—	هەوتەم: تاقیکردنەوەی گەنەکانی قوتابی/خویندکاری گەراو و بۆهەریم تاییەت بە قوئاعی بنەرەتی	۸
—	هەشتەم: رێنمایی تەمەن بۆ خویندنی رۆژ-نیواران-نەهلی	۹
—	نۆیەم: گزی کردن لە تاقیکردنەوەی گەنەکاندا (قوئاعی بنەرەتی)	۱۰
—	دەیهەم: لیژنە تاقیکردنەوەی قوتابخانە/خویندنگەکان تاییەت بە قوئاعی بنەرەتی	۱۰
—	یانزەهەم: رێنمایی تاییەت بە راپۆرتی پزیشکی	۱۰
—	دوانزەهەم: رێنمایی تاقیکردنەوەی نیشتمانی پۆلی نۆیەمی بنەرەتی تاییەت بە لیژنە لقی پارێزگا	۱۱
—	سێ یانزەهەم: رێنمایی گەنەکانی نەنجامدانی تاقیکردنەوەی نیشتمانی	۱۲
—	چەند نەحکامیکی تاییەت بە قوئاعی بنەرەتی	۱۴
—	تییینیەکی گرنگ	۱۵
۳	رێنمایی تاقیکردنەوەی گەنەکانی قوئاعی بنەرەتی	
—	یەكەم: بنەما سەرەکیەکانی قوئاعی نامادەیی ۱-بەشەکانی (زانستی و وێژەیی) ۲-بەشە پیشەییەکان.	۱۶
—	دووهم: دابەش بوونی نمرە وەرزی لە قوئاعی نامادەیی بەشەکانی (زانستی و وێژەیی)	۱۷
—	سێ یەم: وەرگرتنی مافی بەشداری لە تاقیکردنەوەی گشتی پۆلی (۱۲) ی نامادەیی	۱۷
—	چوارەم: سیستەمی یەكەم لە قوئاعی نامادەیی (۱ ، ۲ ، ۳) خشتە بەشەوانەکان رێنماییەکان ۴. مافی مرۆف و جینۆساید	۱۸
—	پنجەم: رێنمایی چۆنەتی دەرچوون و دەرئەچوون بە بەکارهێنانی سیستەمی یەكەم (خویندنی رۆژناسایی)	۱۹
—	نمۆنە شیکاری - تاییەت بە بەکارهێنانی سیستەمی یەكەم.	۲۰
—	خشتەکانی تاییەت بە سیستەمی یەكەم بۆ خویندنی (رۆژ-نیواران-تورکمانی-سریانی-بەهرەداران)	۲۱-۳۴
—	شەشم: نمرە بریار لە قوئاعی نامادەیی پۆلەکانی (۱۰ ، ۱۱)	۳۴
—	هەوتەم: بابەتی پەڕینەو و نمرە لە قوئاعی نامادەیی	۳۴
—	هەشتەم: چاککردنی تیکرا	۳۵
—	نۆیەم: گزی کردن لە قوئاعی نامادەیی	۳۵
—	دەیهەم: تاقیکردنەوەی گەنەکانی قوتابی/خویندکاری گەراو و بۆهەریم/تاییەت بە قوئاعی نامادەیی	۳۶
—	یانزەهەم: لیژنە تاقیکردنەوەی قوتابخانە و خویندنگاگان/تاییەت بە قوئاعی نامادەیی	۳۷
—	دوانزەهەم: نەرکەکانی لیژنە تاقیکردنەوەی گەنەکانی نەنجامدانی تاقیکردنەوەی گەنەکان	۳۷
—	سیانزەهەم: چەند رێنماییەکی تاییەت بە پۆلە ناکوئاعیەکانی قوئاعی نامادەیی	۳۷

پیشہ کی

یہ گرتنہ وہی حکومتی ہیری می کوردستان ہیلی کی لہاری رہنساند بو بہ ستنی کونگرہی
پہرہردہیی لہ روژانی ۲۲-۲۴/نایاری /۲۰۰۷ دا وبہمش سرہتایہ کی نوہ لہ بواری پہرہردہیی
رہنسا بو گویننی سیستہمی کوئی پہرہردہ کہ ماوہی ہہشنا سالی دریژہی کیشابوو .

ناشکرایہ لہ دوو دہیہی دواپییدا پیشکھوتنی گورہ لہ بواری زانست و تہکنہ لوژیا سہرتاسہری
جیہانی گرتوتہوہ و ہیری می کوردستانیش بہ پرؤشہوہ لہ ہہولنی نہوہدا بوو کہ بتوانی
نہوہکانی لہو پیشکھوتنہ دانہ برین و سوودیان لی و ہرگیریت بو پیشستنن و ولاتہ کہمان
ہہموو نہمانہ بہیہ کہوہ وایان کرد کہ گویننی سیستہمی پہرہردہیی بییتہ
پیڈاویستہ کی سہرہ کی نہم قوناعہ سیستہم و تاقیکردنہوہکان لہ کونگرہ کہدا
گوړانکاری گہورہیان بہ سہرداہات کہ ہہردوو ہرگہی (بہوہرزکردنی خویندن و دانانی ریژہی
نمرہ لہ قوناعی نامادہ پییدا) دیارترین گوړانکاری وزوڑترین مشت و ہریان بہدواوہ بوو کہ
ریکخستنیاں ہہول وماندوبوونیکسی زوری ہہمووانی پیویست بوو بو سہقامگیرکردنیاں .

ماندوبووننی دلسوژان لہ شارہزایانی پہرہردہیی و ہیریوہہری قوتابخانہ / خویندنگاکان کہ
نہرکی جی بہجی کردنیاں راستہخو لہ سہرشان بووہ بوئہ یارمہ تیدہریکی گہورہ بو زیاتر
چہسپاندن و راستہری کردنی سیستہمہ کہ .

دیارہ مہبہستی سہرہ کی لہ ہہموو گوړانگاریہ کہ بہدہستہینانی نہجامیکسی باشترہ و
بہہیواین کہ لہدوا روژدا بییتہ مایہی بہہیترکردنی ژیرخانی نابووری
وولتہ کہمان ..... لہ گہل نہوپہری ریژمان .

باپیہر بکر باپیہر

بہریوہہری گشتی نہزموونہکان

رینمای تاقیکردنه وهکانی

قوناغی بنهرهت

دوای پهسه ند کردنی سیستمی تاقیکردنه وهکان له کونفرانسی پهروهدهیی، رۆژانی (۱۵-۱۶)/۱۱/۲۰۱۱. و نهو گورانکاریانهی له نه نجامی جی به جی کردنی تا سالی خویندنی ۲۰۱۲-۲۰۱۳ هاتوونه ته سه ری، نه م سیستمه مه کاری پیده کریت له قوناغی بنهرهتی و هه موو نهو بوارانهای په یوه ندیان به تاقیکردنه وهی پوله نا کوتاییه کان و تاقیکردنه وه گشتییه گانه وه هه یه به م جوړه ی خواره وه :

سه رهتا گشتییه کان :

۱. قوناغی بنهرهتی پولهکانی (۱ - ۹) دهگریته وه.
۲. قوناغی بنهرهتی دابهش دهگریته بوسی بازنه، به م شیوهیه :
  - ا- بازنه یه که م، پیک دیت له پولهکانی (۱ ، ۲ ، ۳) ی بنهرهتی
  - ب- بازنه ی دووم، پیک دیت له پولهکانی (۴ ، ۵ ، ۶) ی بنهرهتی
  - ت- بازنه ی سی یه م، پیک دیت له پولهکانی (۷ ، ۸ ، ۹) ی بنهرهتی
۳. له هه رسی بازنه ی قوناغی بنهرهت به رزترین نمره ی ده رچوون (۱۰۰) نمره یه ونزمترین نمره ی ده رچوون (۵۰) نمره یه
۴. سالی خویندن له دوو وهرز پیک دیت.
۵. نه نجامی کوشش سالانه ی هه ر بابه تیک له قوناغی بنهرهتی دهرده هیئریت، دوای کۆکردنه وهی نمره ی هه ردوو وهرزی بابهت و دابهش کردنه وهی به سه ر دوو دا و ده رچوون و دهرنه چوون به پی ی نهو نه نجامه یه ، جگه له پۆلی (۹) ی بنهرهتی که ده رچوون دوای نه نجامدانی تاقیکردنه وهی نیشتمانی مه رچی برینی نهو قوناغه یه .
۶. قوتابی/خویندکاری قوناغی بنهرهتی مافی به ردهوام بوونی هه یه له خویندن تا ته مه نی (۱۶) سال ته واو دهکات وه تا (۹/۱) نهو ساله هه ر چه ند سال مابیته وه ، دوای نهو ته مه نه نه گه ردوو سال له سه ر یه کتر مایه وه سالی سی یه م ده چیته خویندنی نیواران یا نه گه ر ویستی به ریگای تاقیکردنه وهی دهرهکی به ردهوام ده بیته به پی ی رینمای دهرهکی له قوناغی بنهرهت .
۷. به ته واو کردنی نه م قوناغه بروانامه ی ته واو کردنی قوناغی بنهرهتی ده دریت به قوتابی/خویندکار دوای به شداری کردن له تاقیکردنه وهی نیشتمانی و به ده سته یانی دهرچوون له پۆلی نویه م .
۸. ته نها به لگه نامه ی گواستنه وه (وثیقه النقل) به نامه نجی به ردهوام بوون له خویندن ده دریت به و قوتابی/خویندکارانه ی داوای گواستنه وه ده کهن له قوتا بخانه یه که وه بۆ قوتا بخانه یه کی تر به نامه نجی به ردهوام بوون له خویندن .
۹. ته نها پشتگیری بروانامه ی شه شه می سه رهتایی کۆن ده دریت به و فه رمانبه رانه ی پیش سالی خویندنی (۲۰۰۷-۲۰۰۸) دامه زراون له سه ر داوای لایه نی په یوه ندیدار .

یه که م: بازنه ی به که می قوناعی بنه رتی

۱. ئەم بازنه یه پیک دیت له پۆله کانی (یه که م و دووم و سی یه م) ی بنه رتی.
۲. ئە هەر وهزیکێ ئەو بازنه یه چوار هه ئسه نگاندن له لایه ن مامۆستاه ئە نجام ده درت و هەر هه ئسه نگاندنیک (۲۵) نمره ی له سه ر ده بیئت.
۳. به کوکردنه وه ی نمره ی هه ئسه نگاندنه کانی بابته له هەر وهزیکدا نمره ی کو تایی وه رز له و بابته ده رده هی نریت .
۴. ئە نجامی کو تایی هه ردوو وه رز کو ده کریته وه و دابه ش ده کریت به سه ر دوو دا به مه ش کوشی سالانه بو هەر بابته تیک ده رده هی نریت.
۵. ئە نجامی کوشی سالانه ی هه ربابه تیک به ده سته واژه کانی (لاواز، په سه ند، ناوه ند، باش، زورباش و نایاب) ده خه ملی نریت وه به هه مان ده سته واژه ئە نجامه کانیان ده درتته وه.
۶. به کوکردنه وه ی ئە نجامه کانی کوشی سالانه ی بابته تکان و دابه ش کردنه وه ی به سه ر ژماره ی بابته تکاندا، ئاستی گشتی دیاری ده کریت.

۷. نمره ی ئاستی به م جو ره دیاری ده کریت:

۴۹	تا	۰	له نیوان	←	لاواز
۵۹	تا	۵۰	له نیوان	←	په سه ند
۶۹	تا	۶۰	له نیوان	←	ناوه ند
۷۹	تا	۷۰	له نیوان	←	باش
۸۹	تا	۸۰	له نیوان	←	زورباش
۱۰۰	تا	۹۰	له نیوان	←	نایاب

۸. ده رچوون – مانه وه – که وتن له بازنه ی به که م به م جو ریه:

- ا- له پۆلی به که م که وتن نبیه و پپو یسته مامۆستای بابته قوتایی / خویندکار فیبری خویندنه وه و نووسین بکات به شیوازیکی په روه رده یی به پپی پرۆگرامی خویندن، ئاستی لاواز له و پۆله دا به که وتوو دانانریت و ده چیتته پۆلی دووم.
- ب- پپو یسته له سه ر مامۆستای بابته له پۆله کانی بازنه ی به که م، ئاستی قوتایی / خویندکاری لاوازه رز بکاته وه، به رپوه به رو رابه ری پۆل کارناسانی پپو یست بو به رز کردنه وه ی ئاستیان بکه ن و ئە گه ر پپو یستی کرد مامۆستای یاری ده در له پۆلدا دابنریت بو چاره سه ری ئەوانه ی ئاستیان لاوازه.
- ت- له پۆله کانی دووم و سی یه م، ئاستی لاواز له خولی دوومه دا له یه کیک له بابته تکانی کوردی و بیرکاری، به که وتوو دانه نریت له و سا له دا.
- پ- ئاستی لاواز له بابته تکانی تری پۆله کانی دووم و سی یه م له خولی به که مدا به ده رچوو هه ژمارده کریت له هه رچه ند بابته ئاستی لاوازی هه بیئت.
- ج- ماوه له بابته تکانی کوردی و بیرکاری پۆله کانی دووم و سی یه م له خولی به که مدا له لایه ن مامۆستای بابته ته وه له سه ر ۱۰۰ نمره هه ئسه نگاندنیان بو ده کریت دواتر له گه ل ئە نجامی هه ئسه نگاندنه کانی کوشی سالانه کو ده کریته وه دابه شی دوو ده کریت بو مه به سته ی ده رچوون یا ده رنه چوون.

۹. ئەنجامى كۆتايى كۆشى سالانە بۇ ھەر بابەتتىك بەشپىۋازى ھەئسەنگاندن دەپتت وبە پى ي ئەم ھاوكېشە يە رىك دەخرىت و دەكاتە :

كۆى ھەئسەنگاندنە كانى وەرزى يەكەم + كۆى ھەئسەنگاندنە كانى وەرزى دووم

وہ بەسوود وەرگرتن لەخشتەى ديارکردنى

2

ناستەكان خالى (۷)ى سەرەوہ نمرەى ھەئسەنگاندنەكان وناستى گشتى دەرچوون ديارى دەكرىت.

۱۰.ا- قوتابى / خویندكارى ھاتوو بۇ ھەرىم يا گەراوہ لە ھەندەران لە ھەر پۆلى لەو پۆلانە ، ھەك خویندكارى ناسايى و بە پى ي ئەو بىروانامە يەى ھىناويەتى دادەنرىتەوہ، دواى بەرا بەر کردنى بىروانامەكانيان.

ب- ئەگەر قوتابى / خویندكارى ھاتوو بۇ ھەرىم يا گەراوہى ھەندەران بىروانامەى نەھىنابوو لەبەر ھەرھويەك بىت ، لىژنە يەكى لە سى سەرپەرشتىبارى پەرورەدەيى بۇ پىك دەھىنرىت بۇ ديارى کردنى ناستيان ولە پۆلىكدا دادەنرىت تا پۆلى چوارەمى بنەرەت بە مەرجىك لە سەرۋى تەمەنى دانەنرىت و لەسەرەتاي دەست پى کردنى خویندن لەوسالەدا و تا ماوہى يەك مانگ رىگاي پى دەدرىت.

۱۱. لە بازنەى يەكەم بەھىج شىوہ يەك و لە بەر ھەر ھويەك بەخىن نىہ لە ھىج بابەتتىك ورنىمايى زمان ھىج كەسىك ناگرىتەوہ.
۱۲. لە تۆمارى گشتى و تۆمارى كارگىرى ئەنجامەكان بە نمرە تۆمار دەكرىت و بەگوىرەى خشتەى ناستەكان ، ناستى گشتى دەردەھىنرىت.

دووم: بازنەى دووم و سى يەمى قوناعى بنەرەتى پۆلەكانى (۹ ، ۸ ، ۷ ، ۶ ، ۵ ، ۴)

۱. بازنەى دووم پۆلەكانى (۶ ، ۵ ، ۴) بنەرەتى دەگرىتەوہ

۲. بازنەى سى يەم پۆلەكانى (۹ ، ۸ ، ۷) بنەرەتى دەگرىتەوہ

۳. سالى خویندن لە دوو وەرز پىك دىت، ئەنجامى كۆتايى سالانە بە پى ي ئەم ھاوكېشە يە ديار دەكرىت:

ئەنجامى كۆشى سالانەى بابەت = $\frac{\text{كۆى نمرەكانى بابەت لە وەرزى يەكەم} + \text{كۆى نمرەكانى بابەت لە وەرزى دووم}}{۲}$

۴. نمرەى ھەر وەرزىك دابەش كراوہ بەم جۆرەى خوارەوہ:

۱۰۰	=	۵۰	+	۱۵	+	۲۰	+	۱۵
سەرچەمى نمرەى وەرز		كۆتايى وەرز		ھەئسەنگاندنى نيۋەى دوومى		نيۋەى وەرز		ھەئسەنگاندنى نيۋەى يەكەمى وەرز

۵. نمرەكانى ھەئسەنگاندن لەلايەن مامۇستاوہ دەدرىت و بەم جۆرە و پىويستە بەرپۆبەرى قوتا بخانە / خویندنغا بەدوا داچوونى پىويست بۇ جى بە جى کردنى سەرچەم خالەكان:

ا- بەشدارى لە چالاكى پۆل، ئەوہى پەيوەندى بە بابەتەوہ ھەيە.

ب- ئەنجام دانى كارى كردارەكى (عملى) بە پى ي بابەت.

ت- ھەئسەنگاندنى زارەكى لە پۆلدا .

پ- تاقىكردنەوہى كىوز بە پى ي پىويستى پۆلەكان .

٦. قوتابی / خویندکار له چەند بابەت مابێتەوه له خولی دووهم تاقیکردنەوه دەکاتەوه له گشت ئەو بابەتانه .
٧. هەموو ئەو بابەتانهی خولی یەکەم که قوتابی / خویندکار له ئە نجامی کۆششی سالانە تیایدا دەمییێتەوه ئەوا دەچیتە خولی دووهم ، ئەگەر له خولی دووهم نەهاتە تاقیکردنەوه له هەر بابەتیەک ئەوا له (٧٠) نمرە ئەو تاقیکردنەوهیە سفری بۆ دادەنرێت و ئە سەر ئەو بنه‌مایه رهفتاری له گەڵ دەکریت بۆ دەرچوون و دەرئەچوون وە (٣٠) نمرە هەئسەنگاندن وەك خۆی دەمییێتەوه و بۆ دەرئینانی کۆششی سالانە دەخریتەوه سەر ئە نجامەکه .
٨. ا- ماوه له یهك بابەت و زیاتر له خولی دووهمدا تاقیکردنەوهیان بۆ دەکریتەوه .
ب- ماوه له یهك بابەت له ئە نجامی کۆششی سالانە ئەگەر له (٤٠) نمرە و بەسەرەوهی هەبوو بە دەرچوو هەژمار دەکریت دواتر تاقیکردنەوه ناکاتەوه .
ت- ماوه له یهك بابەت ئەگەر له (٤٠) نمرە که متری بە دەست هیئا دواى خولی دووهم بە که وتوو هەژمار دەکریت ئەو سالەدا ، ئەگەر نەیتوانی سوود له نمرەى بریار وەر بگریت .
٩. ا- ماوه له تاقیکردنەوهی وەرزی له پۆلهکانی (٤ - ٨) بنه‌رەتی له خولی دووهمدا تاقیکردنەوه دووبارە دەکاتەوه .
ب- ئەگەر قوتابی / خویندکار له وەرزی یەکەم مابێتەوه له هەر بابەتیەک له خولی دووهمدا له پرۆگرامی ئەو وەرزه له (٧٠) نمرە تاقیکردنەوه دووبارە دەکاتەوه .
ت- ئەگەر له هەمان بابەت له هەردوو وەرزی مابێتەوه پێویستە له هەردوو وەرزی تاقیکردنەوه ئەو بابەتە بکاتەوه ئە سەر (٧٠) نمرە بۆ هەر وەرزیک .
پ- باشتر وایه خشتهی تاقیکردنەوه بۆ هەر وەرزیک له رۆژیکی جیاوازدا دابنریت نەوهك هەردوو وەرزی ئەو بابەتە له هەمان رۆژ که ئەمەش بۆ سوودی قوتابی و خویندکاره .
ج- (٣٠) نمرە هەئسەنگاندنی هەر وەرزیک وەك خۆی دەمییێتەوه و له خولی دووهمدا دەخریتەوه سەر ئە نجامی تاقیکردنەوهی ئەو بابەتەى تاقیکردنەوهی تیا دەکریتەوه .
ح- نمرەى دەرچوونی وەرزی له هەر بابەتیەک ، له خولی دووهم بۆ ماوه‌کان بە دوو هەنگاو ئەم هاوکێشە یەدا دیاری کراوه :

• نمرەى وەرزی له بابەتی ماوه = نمرەى هەئسەنگاندن + نمرەى تاقیکردنەوهى خولی دووهم

• ئە نجامی دەرچوون دواى خولی دووهم = $\frac{\text{ئە نجامی بابەت له وەرزی یەکەم} + \text{ئە نجامی بابەت له وەرزی دووهم}}{2}$

١٠. بۆ هەر یهك له بابەتەکانی مافی مروڤ و پەروردهی مەدەنی پۆلی پینجەمی بنه‌رەت که هەر بابەتیکیان له وەرزی کدا دەخویندریت بەم جوړه نمرەیان بۆ دادەندریت :-
- ا- تاقیکردنەوهی هەریه‌که‌یان له وەرزه‌که‌یدا له سەر (١٠٠) نمره ده‌بیټ به پى ی سیستمی دابه‌ش کردنی نمره‌ى وەرزی رهفتاریان له‌گه‌لدا ده‌کریت له خولی یه‌که‌مدا .
- ب- هەردوو بابەتی پەروردهی مەدەنی و مافی مروڤ به‌یه‌که‌وه کۆ ده‌کرینه‌وه دابه‌شى دوو ده‌کرین به‌مەش ئە نجامی کۆششی سالانە دەرده‌هینریت و دەرچوون و دەرئەچوون دیاری ده‌کریت .
- ت- بۆی هه‌یه سوود له نمره‌ى بریار وەر بگریت به پى ی رینماییه‌کان .

سى ١٥م : تاقیکردنەوهی نیشتمانی و دەرچوون و دەرئەچوون له پۆلی نۆیەمی بنه‌رەتی

- ١- بابەتەکانی پۆلی نۆیەم (کوردی ، عەرەبی ، ئینگلیزی ، زانستەکان ، بیرکاری ، کۆمه‌لایه‌تی) له‌گه‌ل زمانه‌کانی سریانى و تورکمانى بۆ ئەو نەته‌وانه تاقیکردنەوهی نیشتمانیان تیادا ئە نجام ده‌دریت .

۲- دەرچوون له پۆلى (۹) ى بنه پرتى به ستر اوته وه به تاقىكردنه وهى نىشتمانى به پى ى هاوكيشه ى (أ، ب) ى خواره وه رىك ده خرىت.

$$\text{أ- نه نجامى كوشى سالانه ى بابته} = \frac{\text{نه نجامى بابته له وهرزى يه كه م} + \text{نه نجامى بابته له وهرزى دووم}}{۲}$$

$$\text{ب- نه نجامى دەرچوون له بابته} = \frac{\text{نه نجامى كوشى سالانه} + \text{نه نجامى تاقىكردنه وهى نىشتمانى}}{۲}$$

ت- كوشى سالانه ى نه و بابته تانه ى ده چنه تاقىكردنه وهى نىشتمانى خولى دووهميان ته نها به تاقىكردنه وهى نىشتمانى ده كرىت .

۳- أ- قوتابى/خويندكارى پولى نويه مى بنه رت دواى نه نجامى كوشى سالانه نه گهر به شدارى تاقىكردنه وهى نىشتمانى نه كات له خولى يه كه مدا نه نجامه كه ى هه لده په سىردرىت بو خولى دووم (چونكه نه نجامه كانى نه و پوله ۵۰٪ بو تىكرائى هه ردوو وهرزو + ۵۰٪ بو تاقىكردنه وهى نىشتمانى به) نه گهر له خولى دووهميش نه هاته تاقىكردنه وهى نىشتمانى به دهرنه چوو هه ژمار ده كرىت.

ب- ته نها بابته لاهه كيه كانى پولى نويه م (نه وانه ى ناچىته تاقىكردنه وهى نىشتمانى) خولى دووهميان هه يه له (۷۰) نمره نه نجام ده كرىت.

ت- دواى نه نجامدانى تاقىكردنه وهى نىشتمانى له خولى يه كه مدا بو ى هه يه سوود له نمره ى برىار وه رىگرىت بو مه به ستى دەرچوون له و ساله دا .

ج- نه گهر له خولى يه كه م له تاقىكردنه وهى نىشتمانى له گشت بابته ته كان يا له چنه د بابته تىك به شدارى نه كرد نه وه بو ى هه يه له خولى دووم به شدارى بكاته وه سووديش له نمره ى برىارى ماوه وه رىگرىت.

د- نه نجامه كان و نامره كان به سىستمى نه لىكترونى له خولى دوومدا سالانه راده گه ى نرىت.

چوارم: به راورد كردن له نيوان نمره ى كوشى سالانه و نمره ى تاقىكردنه وهى نىشتمانى

۱. پىويسته له سهر به ريوه به رو لىژنه ى تاقىكردنه وهه كانى قوتا بخانه به راوردى نه نجامى نمره ى ماموستا و نمره ى نىشتمانى هه ربابه تىك بكات نه و نه نجامه ش به رىگائى سىستمى نه لىكترونى نامره كانى ده گاته ده ستان .
۲. پىويسته به ريوه به رايه تى گشتى په روه رده و په روه رده ى قه زاكان به دوا داچوون و بو به راورد كردنى نمره ى ماموستا و نمره ى نىشتمانى بكن ، به جوړىك نمره ى نىشتمانى وهك پيوهر به رامبه ر ماموستا دا بنرىت.
۳. نامانجى نه و به راورد كردنه بو نه وه يه جياوازى نمره ى ماموستا و نمره ى نىشتمانى كه مبيته وه هه لسه نگانده كان و ورد تر بن ، به مه ش ناستى فىر بوون به رزه بىته وه.
۴. ناستى قوتابى/خويندكار به رزه بىته وه نه گهر جياوازى له نيوان نه و دوو نمره يه له نه نجامى تاقىكردنه وهه دا كه مبيته وه (به واتا ى نه وه ى هه ردوو نمره ى قوتا بخانه و نىشتمانى به رز بكرىنه وه) به هه ول و تىكوشانى ده ستى ماموستايانى هه ر قوتا بخانه يه ك دىته بره م.
۵. سه رپه رشتىارى پسپورى و كارگىرى پىويسته به دوا داچوون بو نه نجامه كان بكن دواى نه وه ى نه نجام و نامره كان سالانه راده گه ى نرىت.
۶. پىويسته له لايه ن په روه رده وه وه به رىگائى به ريوه به رى قوتا بخانه /خويندنگا سالانه تىبىبىه كانى جياوازى نمره به ماموستا ى بابته رابگه ى نرىت به نامانجى چاره سه ركردنى نه گهر جياوازى نمره له (۱۰٪) زياتر بوو.

پېنجه م : را پورتی هه ئسه نگاندى قوتابى / خویندکار

پېویسته گرنكى ته واو بدریت به را پورتی هه ئسه نگاندى قوتابى / خویندکار له لایهن ماموستای بابه ت و رابه ری پۆل و له لایهن سه رپه رشتیاری کارگیرى و پسپورى بابه ته وه به دوا داچوونى ته واوى بۆ بکریت .

گرنكى را پورتی هه ئسه نگاندى قوتابى / خویندکار

- ۱- هه ئسه نگاندى له لایهن ماموستای بابه ته وه بۆ قوتابى و خویندکار دیار ده کات بۆ ئه وه شه ی خویندراوه به پى به شه کانى پروگرامى نه و وه رزه .
- ۲- دایکان و باوکان نه وه هه ئسه نگاندى نه ناگادار ده کرىن دواى نه وه ی له کۆیو نه وه ی دایکان و باوکان ده خریته به ر ده ستیان .
- ۳- له کاتى گواستنه وه ی ماموستا یان مؤلته ی دريژخایان ئاستى قوتابى و خویندکار بۆ ماموستای نوێ نا شکر ده کات .
- ۴- له کاتى گواستنه وه ی قوتابى / خویندکار نه و را پورته ی له گه ل ده گویزیته وه و ماموستای بابه تی نه و قوتا بخانه یه ی بۆی ده گویزیته وه به ئاستى نا شنا ده بیته .
- ۵- را پورتی هه ئسه نگاندى کروکی داخواریه کانى پروگرامى نه و سا نه دیارده کات
- ۶- هاوکار ده بیته بۆ دوزینه وه ی توانای پشه یی و به هره ی قوتابى و خویندکار و ئاره زوویان له دواروژدا .
- ۷- باری ته ندروستى قوتابى و خویندکار ی تیدا ده پاریزریته و به دوا داچوونى بۆ ده کریت .
- ۸- به دوا داچوونیکى گرنکه بۆ به ریوه به رایه تی قوتا بخانه و رابه ری پۆل و سه رپه رشتیاری پسپورى بابه ت .

شه شه م : ده رچوون به (۴۰) نمره له دوا بابه ت و نمره ی بریار له قوناعى بنه رته

- ۱- نمره ی بریار له پۆلى نۆیه م ده چپته سه ر نه نجامى کۆتایى نه وه ک کۆشى سالانه و بۆ هه ردوو خول به ریگای نامیری نه لیکترۆنى .
- ب- نمره ی بریار له پۆله کانى (۴ تا ۸) ی بنه رته ی ده چپته سه ر نه نجامى کۆشى سالانه .
- ت- قوتابى / خویندکار له قوناعى بنه رته له یه ک بابه ت مابینه وه و (۴۰) نمره و به سه ره وه ی هه بیته به ده رچوو هه ژمار ده کریت .
- پ- مافى هه یه سوود له نمره ی بریار وه برگیریت بۆ گه یاندى به (۴۰) نمره نه و بابه ته وه ک (۱-ت) سه ره وه نه گه ر پېویسته یی بوو .
- ج- له خولى دووه مدا به ده رنه چوو هه ژمارده کریت له و سا نه دا نه گه ر به پینج نمره ی بریاریشه وه نه ی توانی ده رچوون له و بابه ته به ده ست به ینیته .
- ح- نمره ی بریار ده دریته نه و قوتابى / خویندکارانى ها تونه ته هه رییم و بۆ هه ردوو بابه تی کوردی و عه ره بی بۆ گه یاندى به نمره ی ده رچوون ، بۆ نموونه (۱۸-۱۹) بۆ گه یاندى نه (۲۰) نمره ، یان (۲۸ ، ۲۹) بۆ گه یاندى نه (۳۰) نمره وه یان (۳۸ ، ۳۹) بۆ گه یاندى نه (۴۰) نمره بۆ مه به ستى ده رچوون هه رکاتیك بتوانی سوود له ماوه ی نمره ی بریار وه برگیریت .
- ۲- پینج نمره ی بریار ده دریته به قوتابى / خویندکارى ماوه ته وه له بابه ت ، دواى نزیککردنه وه ی که رته کان ، وه ته نها بۆ قوناعى بنه رته وه ک نه م نموونانه ی خواره وه :
- أ- ته نها پینج نمره ی بریار ده دریته قوتابى / خویندکارانى قوناعى بنه رته هه رکاتیك سوودى لى وه برگیریت نه چپته سه ر نه نجامى کۆشى سالانه نه وه ک نمره ی وه رزی له پۆله کانى (۴ تا ۸) وه پۆلى نۆیه میش ده چپته سه ر نمره ی کۆتایى (دواى تاقیکردنه وه ی نیشتمانى ، زیاد ده کریت بۆ نزیکترین نمره له (۵۰) په نجا تا وه کو (۵) نمره که ته واو ده بیته بۆ مه به ستى ده رچوون له بابه تیك وه یان زیاتر بۆ نموونه نه گه ر :

- له يهك بابەت كەوتبوو نمرەى (٤٤) بوو بەهيج جۆرێك (٥) نمرەى بۆ ناخریتە سەر .
- قوتابيهك له دوو بابەت (٤٨ ، ٤٩) ی هەبیت یەكەم جار نمرەى پێویست دەچیتە سەر نمرەى ٤٩ و دەبیتە (٤٩ / ٥٠)
دواتر دەچیتە سەر نمرەى ٤٨ و دەبیتە (٤٨ / ٥٠) .
- قوتابيهك نمرەكانى له سى بابەت بە شیوهى (٤٧ ، ٤٨ ، ٤٩) بێت ئەوا دەدریتە (٤٨ ، ٤٩) ، یەكەم جار نمرەى پێویست دەچیتە سەر نمرەى ٤٩ و دەبیتە (٤٩ / ٥٠)
دواتر دەچیتە سەر نمرەى ٤٨ و دەبیتە (٤٨ / ٥٠) بەلام بابەتى (٤٧) دەمینیتەوه بۆ خولى دووهم .
- قوتابيهك نمرەكانى له دوو بابەت (٤٩ ، ٤٥) بێت ئەوا تەنھا نمرەى پێویست دەچیتە سەر (٤٩) و دەبیتە (٤٩ / ٥٠) و بابەتى (٤٥) دەمینیتەوه بۆ خولى دووهم .
- ئەگەر قوتابيهك (٤٧ ، ٤٨) هەبوو یەكەم جار نمرەى پێویست دەچیتە سەر ٤٨ و دەبیتە (٤٨ / ٥٠)
دواتر دەچیتە سەر نمرەى ٤٧ و دەبیتە (٤٧ / ٥٠) .
- ئەگەر قوتابيهك له بابەتێك (٤٥) ی هەبوو ئەوه دەبیتە (٤٥ / ٥٠) .

ب- ئەو نمرانەى له خولى یەكەمدا له (٥) نمرەى بریاردا دەمینیتەوه له خولى دووهمدا سوودی ئى وەردەگریت بەهەمان شیوه .
ت- ئەو (٥) نمرە یە زیاتر هيج نمرەى تر نادریت بە قوتابى / خویندكار بۆ چارهسەر كردنى بارودۆخ .

حهوتەم : تاقیکردنەوه كانی قوتابى / خویندكارى گەراوه بۆ هەریم تاییهت به قوناغى بنه رەتى

- قوتابى / خویندكارى گەراوه بۆ هەریم كه هەردوو بابەتى زمانى عەرەبى و كوردیان نه خویندبیت و بەرەگەز خەلكى هەریمی كوردستان بن له بابەتەكانى كوردی و عەرەبیدا نمرەیان وهك لای خوارهوه دەبیت :
- ١- پێویسته گەراوه سى سال بەسەر دا برانى له خویندن له هەریم تاییه پێبیت به پى ی ئەو بروانامه یه ی كه له گەل خۇیدا دەهینیتەوه و دەبیت سى پۆلى بریبیت له و ولاته ی لى گەراوه تەوه .
  - ٢- ئەگەر گەراوه له بازنه ی یەكەم دا بوو (پۆله كانی ١ ، ٢ ، ٣) ی بنه رەتى ئەوا له و پۆله دادەنریت كه پى ی گەشتوو وهك هەر قوتابى / خویندكارىكى ناسایى و رینماییه كانی زمان نایانگرتەوه .
  - ٣- ئەگەر گەراوه له پۆله كانی (٤ تا ٩) ی بنه رەتدا بوو ، بهم جۆره نمرەى بۆ دادەنریت :
- ا- له سالى یه كەمى گەرانه وهى كه مترین نمرەى دەرچوون (٢٠) نمره و بەرزترین نمرەى دەرچوون (١٠٠) نمره دەبیت تەنھا له خویندنه وه و نووسین تاقیکردنه وه دهكات به مەرچیک پرۆگرامى هاو پۆله كانی بخوینیت .
  - ب- له سالى دووهى گەرانه وهیدا كه مترین نمرەى دەرچوون (٣٠) نمره دەبیت و بەرزترین نمرەى دەرچوون (١٠٠) نمره دەبیت .
  - ت- له سالى سى یه م و چواره مى گەرانه وهیدا كه مترین نمرەى دەرچوون (٤٠) نمره دەبیت و بەرزترین نمرەى دەرچوون (١٠٠) نمره دەبیت .
- پ- له سەر داواى گروپێك قوتابى / خویندكارى گەراوه بۆ ئەوانه ی نووسین و خویندنه وه یان لاوازه بەرپوهه رایه تی گشتى پەروره ده بۆ هه یه پۆلى به رایى (تمهیدى) فیكرردنى زمانى كوردی و عەرەبیا ن بۆ بكتاه وه ، بۆ یه كەم سالى گەرانه وه یان نمرەى لانی كه مى دەرچوون بۆ پۆلى به رایى (٥٠) نمره یه ، نمرەى دەرچوونیا ن له پۆلى به رایى به نمرەى ئەو سائە هەژماریه كریت و به سائیک له و چوار سائە دانەنریت .
  - ج- بۆ مه به ستى دەرچوون پێویسته ئەو نمرانه وه رېگرن كه له خائە كانی (ا- ب- ت- پ) ی سه ره وه ده ستنیشانكرا وه .
  - ح- گەراوه ی وولاتانى عەرەبى به رەگەز خەلكى هەریمی كوردستان بێت تەنھا له بابەتى كوردیدا خالى (٣) ی سه ره وه ده یگریتەوه ئەمهش به هو ی بروانامه ی هیناویه تی دیارده كریت .

خ- هاتوانی و لاتانی بیانی (له نه تهوهی عه ره ب) نه گه ره به پی ی بروانامه کانیا ن ده رگه وت زمانی عه ره بیان نه خویندوه، خالی دووه می سه ره وه له کوردی و عه ره بیدا ده یانگریته وه هه ر کاتیك قوتا بخانه یه کی عه ره بیان هه ئبژارد، نه مهش به هو ی نه و بروانامه یه ی هی ناویه تی دیار ده کریت .

د- گه راوه و هاتوانی و لاتانی بیانی له پوله کانی (۷ تا ۱۲) بروانامه کانیا ن له وه زارته ی په روه رده به را به ر ده کریت و له له پوله کانی (۱ تا ۶) بنه رت له به ریوه به رایه تی گشتی په روه رده به پی نه و بروانامه ی هی ناوه تی ان به را به ر ده کریت بو نه مهش خشته ی به را به ر کردن له به ریوه به رایه تی گشتی نه زمونه کانه وه ناماده کراوه و کاری له سه ر ده کهن .

ژ- پیویسته نه وانیه له دهره وه ی پاریزگا کانی هه ری مه وه (پاریزگا کانی عیراق) هاتوونه وه هه ری م بروانامه کانیا ن راستاندنی بو بکریت و له روژی هاتنیا ن بو هه ری م تو مار کرایت بو مه به ستی گونجاندن له گه ل سیسته می هه ری م .

۴- چونییه تی هه ژمارکردنی نمره بو نه وانیه له شه رگانی تری عیراق و وولاتانی دهره وه دینه هه ری م له قوناعی بنه رت .
ا- نمره کانی نیوه ی سا ئیا ن بو بکریته نمره ی وه رزی یه که م و تاقیکردنه وه کانی وه رزی دووه می ش له و قوتا بخانه ده که ن که له هه ری م ئی ی وه رگراون .

ب- نمره کانی وه رزی یه که م که له گه ل خو ی هی ناویه تی له گه ل نمره ی وه رزی دووه می وه ک کوششی سالانه بو هه ژمار ده کریت .

ت- هه موو قوتابی / خویندکاریک خویندنی (روژ ، نیواران ، دهره کی) هه مان سیسته م ده یانگریته وه به پی ی سیسته می تاییه ت به قوناعی بنه رته تی .

۵ - قوتابی / خویندکاری دهره کی به هیج شیوه یه ک له هیج بابه تیک نابه خشریت .

هه شته م: ری نیما یی ته مه ن بو خویندنی روژ - نیواران - نه هلی

قوتابی / خویندکاری مافی به رده وام بوونی هه یه له خویندنی روژ - نیواران - نه هلی به م جو ره :

۱. مه رچی ته مه ن ریگر نابیت له خویندنی نه هلی و بو هه موو پوله کان له گه ل ره چاوکردنی سیسته می نه و ناوه ندیه هه ئده بژیریت .

۲. قوتابی / خویندکاری روژ مافی به رده وام بوونی هه یه له خویندنی روژ له قوناعی بنه رت تا ته مه نی (۱۶) سال وه به هیج جوړیک دهرنا کریت . دوا ی نه و ته مه نه نه گه ر دوو سال له سه ر یه کتر له خویندنی روژ دهرنه چوو پیویسته سا ئی سی یه م بچیته خویندنی نیواران یا به ریگای دهره کی و به پی ی ری نیما ییه کانی دهره کی به رده وام بیت .

۳. قوتابی / خویندکاری نه گه ر له خویندنی نیواران له سا ئی سی یه م دهرنه چوو پیویسته بچیته خویندنی دهره کی .

۴. قوتابی / خویندکاری دوا ی دهرچوونی له سا ئی سی یه م به ریگای دهره کی یا نیواران بو ی هه یه بگه ریته وه خویندنی روژ له و قوتا بخانه یه ی لی دابراوه یا هه ر قوتا بخانه یه کی تر نه گه ر ته مه ن ریگر نه بیت .

۵. قوتابی / خویندکاری مافی ده وام کردنی هه یه له باز نه ی سی یه می قوناعی بنه رت له خویندنی روژ دا تا ته مه نی ده گاته (۱۹) سال ته نها له و باره نه بیت که دوو سال له سه ر یه کتر دهرنه چیت له گه ل ره چاوکردنی خالی (۲) ی سه ره وه .

نو یه م: گزی کردن له باز نه کانی (دووه م و سی یه م) ی قوناعی بنه رته تی

۱. گزی کردن له تاقیکردنه وه ی نیوه ی وه رز له وه رزی یه که م یا دووه م له هه ر بابه تیک نه نجامده ره که ی له و تاقیکردنه وه یه سفری دهریتتی .

۲. نه گه ر له تاقیکردنه وه ی کو تایی وه رز له پوله کانی (۴ تا ۸) گزی بکات له خو ی دووه م نه و تاقیکردنه وه یه دوباره ده کاته وه له سه ر (۷۰) نمره هه رچه ند نمره وه ر بگریت هه ر (۵۰) نمره ی بو داده نریت .

۳. نه گهر له پوټی نویه می بنه رته له تاقیکردنه وهی کوټایی وهرز له هر بابته ټیک گزی بکات نهوا له ههفته ی یه که می وهرزی دووم نهو تاقیکردنه وهیه دوباره دهکاته وه نه گهر له ویش گزی بکات نهوا له (۷۰) نمره ی نهو تاقیکردنه وهیه سفری دهریټی وته نها نمره ی هه ټسه نگانندی ده مینټه وه وه بو وهرزی دوومیش به هه مان شیوه.
۴. له خولی دوومه دا بو پوله کانی (۴ تا ۹) له هر بابته ټیک گزی بکات نهو سائهی به دهرنه چوو بو هه ژمار ده کړیټ.
۵. له تاقیکردنه وهی نیشتمانی، گزی له یه که بابته له خولی یه که م یا دووم نهو نجامده رکه ی لهو سائهدا به دهرنه چوو هه ژمارده کړیټ.
۶. ریټمای تاییه ت به گزی کردن بازنه ی یه که م ناگړیټه وه.

دهیه م: لیژنه ی تاقیکردنه وه کانی قوتا بخانه / خویندنگه کان تاییه ت به قوناعی بنه رته ی

لیژنه ی تاقیکردنه وه کان سالانه پیک ده هیټیټ و به م شیوه یه :
 نهو نجومه نی ماموستایان سالانه لیژنه ی تاییه ت به تاقیکردنه وکان به سه روکایه تی به ریوه به رو نه ندامیه تی یاریده دهری کاروباری قوتابیان و دوو تاسی ماموستای تر داده نیټ هه موویان به یه که وه بهر پرسیارن له سه رپه رشتی کردنی به ریوه چوونی تاقیکردنه وه کان و ریځخستنی و راگه یانندی نه نجامه کانی و توټمارکردنی نمره کان له توټمارگه کاند، نه گهر له قوتا بخانه یه که م یا دوو ماموستا هه بوو نه وانه بهر پرسیارن له جی به جی کردنی تاقیکردنه وه کان.

یانزده هه م: ریټمای تاییه ت به را پورټی پزیشکی

- قوتابی / خویندکار به بی پاسویکی رهوا بوی نییه له تاقیکردنه وه کانی روژانه ونیوه وهرزو کوټایی وهرزه کان ناماده نه بیټ به ره چاو کردنی نه مانه ی خواره وه :
- ا. په سهند کردنی نهو پاساوانه ی په یوه نندیان به هه ټسه نگانندی و تاقیکردنه وه کانی روژانه وه هه یه له لایه ن ماموستای بابته وه بریاری له سه ر دهریټ.
  - ب. په سهند کردنی نهو پاساوانه ی په یوه نندیان به تاقیکردنه وه ی نیوه ی وهرزه وه هه یه له لایه ن به ریوه بهر و ماموستای بابته بریاری بو دهریټ وه دوا ی هیټانی را پورټی پزیشکی.
  - ت. تاقیکردنه وه کان له بابته کانی کوردی و بیرکاری له پوله کانی (۲ و ۳) ی بازنه ی یه که م و (۴ تا ۸) ی بازنه کانی دووم و سی یه م ، بیجگه له را پورټی پزیشکی باوهر پیکراو هه موویان ده چنه خولی دووم.
  - پ. قوتابی / خویندکار نه گهر نه خوش بوو له کاتی تاقیکردنه وه کانی کوټایی وهرزه کان له پوله کانی (۱ تا ۸) پیویسته مؤله تی نه خوشی له لیژنه ی پزیشکی تاییه ت به ته ندروستی قوتا بخانه یی وه یان هر بنکه یه کی ته ندروستی ریگه پیدراو له ناوچه که پیشکه ش بکات وهک پاساو بو دوباره تاقیکردنه وه ی بو وهرزی یه که م پاش تیپه ربوونی یه که هه فته له ده سټیپیکردنه وه ی دهوامی وهرزی دووم ، وبو وهرزی دووم پاش (۳) روژ له کوټایه اتنی تاقیکردنه وه کانی کوټای نهو وهرزه ، نه گهر قوتابی / خویندکار له کاتی دیاری کراودانه ی توانی تاقیکردنه وه کان بداته وه نهو تاقیکردنه وانه ده چیتته خولی دووم .
  - ج. قوتابی / خویندکاری پوټی نویه می بنه رته ی نه گهر مؤله تیان وهرگرت به هو ی نه خوشی یا هر باریکی تر له وهرزی یه که م یا دووم ، دوا ی ماوه یه که تاقیکردنه وه دوباره ده که نه وه . بو وهرزی یه که م له هه فته ی یه که می ده سټ پیکردنی وهرزی دووم وبو وهرزی دووم له هه فته ی یه که می دوا ی تاقیکردنه وه کانی وهرزی دووم نه مه ش چونکه دهرچوون لهو پوله دا له نه نجامی کوکردنه وه ی کوشی سالانه و تاقیکردنه وه ی نیشتمانی یه وهک له ریټمایه کاند هاتووه .
  - ح. له خولی دوومه ی تاقیکردنه وه کاند را پورټی پزیشکی و به لگه ی نه هاتن له قوتابی وهر ناگړیټ وه نه هاتن له نه زمونه کانی خولی دووم به دهرنه چوو هه ژمار ده کړیټ له بهر نه وه ی خولی سی یه م له تاقیکردنه وه کاند نییه .

دوانزههم: رینمایی تاقیکردنه‌وی نیشتمانی پوئی نویه‌می بنه‌رتی تاییه‌ت به لیژنه‌ی لقی پاریزگا

سالانه له پوئی نویه‌م تاقیکردنه‌وی نیشتمانی نه نجام نه‌درییت له لایه‌ن لیژنه‌ی لقی پاریزگاکانه‌وه، به‌سه‌ر په‌رشتی لیژنه‌ی بالای تاقیکردنه‌وه گشتیه‌کان و به‌م رینماییانه:

1. تاقیکردنه‌وی نیشتمانی تاقیکردنه‌وه‌یه‌کی گشتیه‌ی و سالانه له لایه‌ن به‌ریوه‌به‌رایه‌تی گشتی په‌روه‌ده‌ی پاریزگاکانه‌وه له‌سه‌ر ناستی پاریزگا نه نجام نه‌درییت هم‌وو نه‌و قوتابی / خویندکارانه‌ی نمره‌ی کوشی سالانه‌یان هه‌یه مافی به‌شداریان هه‌یه له تاقیکردنه‌وی نیشتمانی.
2. پرسپاره‌کانی نه‌م تاقیکردنه‌وه‌یه به شیوازی بابه‌تی و گشتگر ده‌بییت، ژماره‌ی پرسپاره‌کان (۵۰) په نجا پرسپاره و به شیوه‌ی (A , B) ریگ ده‌خرییت به‌جوړیک که‌سه‌لامه‌تی تاقیکردنه‌وه‌که پاریزاو بییت به پی‌ی نه‌و رینماییانه‌ی که به‌ریوه‌به‌رایه‌تی گشتی نه‌زمونده‌کان دیاری ده‌کات، وه به نامیری نه‌لیک‌ترونی پشکینی بوی ده‌کرییت.
3. هوئی تاقیکردنه‌وه به دوو ریز (وه‌یا له‌داهاتوودا زیاتر) ریگ ده‌خرییت پیویسته له‌خوئی یه‌که‌م هوئی نه‌زمونی ریگ بخرییت به‌شیوه‌ی (A , B) و له‌خوئی دوو‌مه‌دا به‌ریوه‌به‌ری هوئ به‌رپرسه له‌دابه‌شکردنی نه‌زمونده‌ران به‌سه‌ر دوو ریزدا و پرسپاره‌کان که (A , B) ین به‌سه‌ریاندا دابه‌ش بکات.
4. کات وخته‌ی تاقیکردنه‌وی نیشتمانی سالانه له‌لایه‌ن وه‌زاره‌تی په‌روه‌ده (به‌ریوه‌به‌رایه‌تی گشتی نه‌زمونده‌کان) دیارده‌کرییت ، بابه‌ته‌کانی نه‌م تاقیکردنه‌وه‌یه پیگ دیت له‌بابه‌ته‌کانی (عه‌ره‌بی - کوردی - ئینگلیزی - بیرکاری - کومه‌لایه‌تی - زانسته‌کان ، وه‌ زمانه‌کانی تورکمانی و سریانی بو نه‌وانه‌ی ده‌یانگریته‌وه).
5. ا- دانانی پرسپار و به‌رگ کردن و پاراستنی نه‌پینه‌کانی نه‌رکی لیژنه‌ی لقی تاقیکردنه‌وی پاریزگاکانه و هه‌موویان پیکه‌وه به‌هاوبه‌شی لی‌ی به‌رپرسیارن
ب- بردنی پرسپاره‌کان بو په‌روه‌ده‌ی قه‌زاکان له‌نه‌رکی به‌ریوه‌به‌رایه‌تی په‌روه‌ده‌ی قه‌زایه ، له‌گه‌ل هه‌ل‌بژاردنی شیوازیکی گونجاو بو دابه‌شکردنیان به‌سه‌ر هوئی نه‌زمونیدا.
6. به‌ریوه‌بردنی تاقیکردنه‌وی نیشتمانی له‌دانانی هوئ و به‌ریوه‌به‌ر و یاریده‌ده‌ر و چاودییری و دابه‌ش کردنی قوتابیان و خویندکاران به‌سه‌ر هوئی تاقیکردنه‌وه له‌نه‌رکی به‌ریوه‌به‌رایه‌تی گشتی په‌روه‌ده‌ی پاریزگایه به‌هه‌ماهه‌نگی له‌گه‌ل لیژنه‌کانی تاقیکردنه‌وی قه‌زاکان.
7. له‌کاتی دانانی هوئی تاقیکردنه‌وی نیشتمانی پیویسته لیژنه‌ی لقی ره‌چاوی تاییه‌تمه‌ندی رینماییه‌کانی تاقیکردنه‌وی گشتی پوئی (۱۲) ی ناماده‌یی بکات له‌ژماره‌ی قوتابیان هوئ و چاودییری کردنیان له‌هوئه‌هاوبه‌شه‌کاندا.
8. (ماوه) له‌وبابه‌تانه‌ی تاقیکردنه‌وی نیشتمانی تیا نه‌نجام ده‌درییت، له‌خوئی دوو‌م ته‌نھا تاقیکردنه‌وی نیشتمانی له‌و بابه‌تانه‌وه‌که‌نه‌وه.
9. (ماوه) له‌بابه‌ته‌کانی (ناین ، وهرزش ، هونه‌ر) که تاقیکردنه‌وی نیشتمانی تیا نه‌نجام نادییت، له‌خوئی دوو‌مه‌دا تاقیکردنه‌وی نه‌و بابه‌تانه‌ی نه‌نجام ده‌ده‌نه‌وه له‌قوتا بخانه‌کانیان وه له‌روژه‌کانی یه‌که‌م و دوو‌می تاقیکردنه‌وه‌کانی خوئی دوو‌م به‌گورترین ماوه نه‌نجامه‌کانیان ره‌وانه‌ی کونترولی نیشتمانی ده‌کرییت له‌کونترولی پاریزگاکاندا.
10. پیویسته پیش دابه‌ش کردنی نه‌نجامه‌کان نمره‌کان ووردبینی بکرییت له‌لایه‌ن لیژنه‌کانی ووردبینی که له‌لایه‌ن په‌روه‌ده‌کانه‌وه دست نیشان ده‌کریین وه‌له‌کانیش له‌سه‌ر (CD) ره‌وانه‌ی کونترول بکرییت بو چاککردنه‌ویان، دوا‌ی دابه‌ش کردنی نمره‌کان فی‌رخواز مافی په‌ئپ گرتنی ده‌بییت به‌پی‌ی رینماییه‌کان.

سی یانزههم: رینماییهکانی نه نجامدانی تاقیکردنهوئی نیشتمانی

- ۱- پشکنین و وردبینی تینووسه نه زمونیییهکانی تاقیکردنهوئی نیشتمانی (پهراوی سوْما) به نامیری نه له کتروئی نه نجامدهدریته به پیی نهو رینماییهکانی وهزارهتی پهروهده دهری دهکات .
- ۲- نههر پاریزگایهک لیژنهیهکی کونترول پیک دیت له چهند سهه په رشتیاریکی پسروری وکسهانی شارهزای کومپیوتهر که ژمارهیان له (۶) کهس تیپهر نهکات به بهریوهبهروهه ، پیویسته دوو لهوانه شارهزایی تهواویان له کومپیوتهر هه بیته .
- ۳- پهراوی سوْما به گویرهی ژمارهی قوتابی وهکو چهک دهریته به بهریوهبهری هوئی نه زموونی و پیویسته نهو په رانهی سوْمایی که دهریته به قوتابی/خویندکار واژووی بهریوهبهری هوئی له شوینی دیاری کراو له سهه بکریت و زیادهکان به ژماره رادهستی لیژنهی تاقیکردنهوه بکاتهوه ونه ندای تاییهت له لیژنهی تاقیکردنهوهکان ووژو له سهه وهرگرتنهوهی بکات .
- ۴- بهریوهبهری هوْل و چاودییری کهرت له هوئی نه زموونی بهرپرسیارن له بهراورد کردنی په رهی سوْما له کاتی وهرگرتنهوهی وهلامهکان له قوتابی/خویندکار بو دنیابوون له جوْری نهو پرسیارهی که دابهش کراوه به (A , B) له گهْل دوویات کردنهوه له پرکردنهوهی (ناو و بازنهکانی ناو هروهها کوْد و بازنهکانی کوْد) .
- ۵- په رهی سوْما ته نهها به قه له می دار (رصاص) پرده کړیتهوه و بهریوهبهر و چاودییر بهرپرسیارن لی ی .
- ا- نه گهر گزی (غهش) رویدا پیویسته په رهی پرسیارهکان و په رهی سوْمایی (که به گزی دانراوه) بهیه کهوه بههستیتهوه و بهریوهبهری هوْل ئامازه به گزی کردنه که بکات وله گهْل یاریده دهر و چاودییری کهرته که ووژو له سهه بکن وله سههروهی بهسته که دابنریته .
- ب- چاودییری کهرت بازنهی دیاری کراوی تاییهت به گزی له سهه په رهی سوْمایی به ئاگاداری بهریوهبهری هوْل و یاریده دهره کی پرده کاتهوه به قه له می دار (رصاص) .
- ۶- پیویسته له کاتی نه هاتنی قوتابی/خویندکار بازنهی تاییهت به نه هاتن له لایهن بهریوهبهر و یاریده دهری هوْل پر بکریتتهوه به (۱-ناو+بازنهکانی تاییهت به ناو ، ۲-کوْد+بازنهکانی تاییهت به کوْد) به قه له می دار .
- ۷- پهراوی سوْما دواي تهواو بوونی تاقیکردنهوهی ههر روژیک نهینی دهکریته و رهوانه ی کونترولی پاریزگا دهکریته دواي واژو کردنی بهریوهبهر و چاودییر له سهه بهسته کهدا و له ویش به پیی رینماییهکان وهرده گیریته و رهفتاری له گه لدا دهکریته
- ۸- له کونترولی پاریزگادا په رهی سوْما دهخریته ناو نامیری نه له کتروئی هه موو کیشه و گرفتهکان چاره سهه دهکریته به پیی نهو رینماییهکانی له لایهن لیژنه ی بالاوه دهرده کړیته .
- ۹- نه نجامهکان به گشتی له گهْل نامارهکان له کونترولی ناوهندی له وهزارهتی پهروهده وه راده گه ینریته .
- ۱۰- نه ندامانی کونترولی پاریزگاکان بهرپرسیارن له چاره سهه کردنی هه موو کیشه و گرفتهکانی نهو تاقیکردنهوهیه له شارهکانیان وه کارهکانیان تهواو نابیت تا کارهکانی په ئپ گرتن تهواو ده بیته .
- ۱۱- پیویسته ناوی قوتابیان وخویندکارانی پوْلی نویه می بنه رتهی له لایهن قوتا بخانه کانهوه له سهه (CD) له ریگای پهروهده ی قه زاکانهوه رهوانه ی پهروهده ی گشتی بکریت و له ویش وه بو سهنته ری توْماری سهه کی له بهریوهبهرایه تی گشتی نه زموونهکان و نه م زانیاریانه ی تیدابیت .
- ا- پیویسته نهری کوششی سالانه راسته خو له دواي تاقیکردنهوهی ههر وهرژیک به فونتی { (Unicode) } وه به پروگرامی (Excel) { له لایهن پهروهده ی قه زاوه رهوانه ی کونترولی پاریزگا دهکریته به (CD) } و بهراگیشرای .

ب-كۆدى قوتابى/خويندكار كه له (12) ژماره دا ريكخراوه (ويئەى خوارهوه) و (12) چوارگوشەى ئەسەر پەرهى سۆمايى ئە خۆگرتووه و بەم جۆره :-

دوو خانە بۆ ئەوهى	دوو خانە بۆ	سەى خانە بۆ كۆدى	سەر بهه	چوار خانە بۆ ژمارەى قوتابىيانى	سەر بهه و قوتا بخانەيه	قوتا بخانەى سەر بهه	قەزايە	قوتابىيانى	سەر بهه	قوتابىيانى	سەر بهه
سائەى كه	خانە بۆ	كۆدى قەزايە	سەر بهه	سەر بهه	قوتابىيانى	قوتابىيانى	قوتابىيانى	قوتابىيانى	قوتابىيانى	قوتابىيانى	قوتابىيانى
تاقىکردنەوهى	كۆدى	سەر بهه	سەر بهه	قوتابىيانى	قوتابىيانى	قوتابىيانى	قوتابىيانى	قوتابىيانى	قوتابىيانى	قوتابىيانى	قوتابىيانى
تيدەكات	پاريزگا	پاريزگا	پاريزگا	پاريزگا	پاريزگا	پاريزگا	پاريزگا	پاريزگا	پاريزگا	پاريزگا	پاريزگا

12- چونيه تى دانانى كۆدى قوتابى/خويندكار خالى 11 (أ-ب) سەر هوه ئەسەر پەرهى سۆمايى ئە ژيىر ناوى (پيناسەى كهسى ID) تۆماركراوه ئەو (12) خانەيه ي تيا ويئە كراوه . خانەكان بەم شيوهيه تەرخان كراون :

أ- خانەى يەكەم و دووهى ئەدهستى چە پەوه تەرخان كراوه بۆ ئەو سائەى تاقىکردنەوهى تيدا ئە نجام دەدرت، خانەى يەكان و دەيانى ئەو سائەى ئەسەر دادەنريت.

ب- خانەى (3) پاريزگا ئەلاى چە پەوه تەنھا ژمارەى پاريزگاى تيدا تۆمار دەكرت ئەسەر فۆرمەكه، كۆدى پاريزگاكان بۆ قوناعى بنەرەتى (هەولير (1)، سليمانى (2)، دەوك (3)، گەرميان (4).

ت- خانەى (4، 5) تەرخان كراوه بۆ پەروەردەى قەزايە ئەو پاريزگايە و بە پىى خشتەى نامادەكراو ئەلايەن پاريزگاوه بۆ قەزاکانى كه ئە (01، 02، 03، ..... تا ژمارەى قەزاکانى ئەو پاريزگايە تەواو دەبيت).

پ- خانەكانى (6، 7، 8) تەرخان كراوه بۆ ژمارەى قوتا بخانەكانى ئەو قەزايە كه بە پىى خشتەيهكه ئە (001، 002، 003، 004، ... هتد) ناوى قوتا بخانەكهى ئەو ژمارهيه دەنوسريت كه ئەلايەن پەروەردە بۆ قوتا بخانەكهى تەرخانكراوه.

ج- خانەكانى (9، 10، 11، 12) تەرخان كراوه بۆ جيگير كردنى ژمارەى قوتابى/خويندكارى قوتا بخانەكهى كه ئە (0001، 0002، 0003، 0004، .... تا دوا قوتابى) ئەگەر ئە (99) قوتابى زياتر بوو خانەى (يەكان و دەيان وسەدان) دەگریت و ئەگەر ئە 999 زياتر بوو هەرچوار خانە دەگریت. ئەمەش ئەلايەن قوتا بخانەكهيهوه وەك ژمارە دەدرت بە قوتابى. وە بەو پىى يە كۆدى قوتابى و خويندكار بە پىى خالەكانى (أ، ب، ت، پ، ج) سەر هوه ئەلاى چە پەوه بۆلاى راست بە ژمارەى ئينگليزى پردەكرتەوه بۆ نموونه :

بۆ سائى خويندن (2013-2014) ئە خانەى يەكەم و دووم ژمارەى يەكان و دەيانى سائى (2014) دەنوسريت كه دەكاتە ژمارە (14) وە بەو پىى يە ئەگەر پاريزگاى هەولير كۆدى (1) بيت.

قەزايە مەرکەزى پاريزگا كۆدەكهى (01) بيت.

قوتا بخانەى ژيارى بنەرەتى كۆدەكهى (007) بيت.

قوتابى/خويندكار (شيلان محمد على) ئەگەر ژمارەى زنجيرەى ئە پۆئەكهيدا (27) بيت كۆدەكهى دەبيتە (0027) و بەم شيوه كۆدەكهى دەبيتە :

1	4	1	0	1	0	0	7	0	0	2	7

13- پيوسته كۆدى قوتابى / خويندكار ناوى سيانى بە ئينگليزى ئەسەر كارتى بەشداربوونى تاقىکردنەوهى نيشتمانى تۆمار بكرت ئەلايەن بەريوه بهرايه تى قوتا بخانە/خويندنگە بۆ ئەوهى ئەكاتى پركردنەوهى ئەسەر فۆرمى سۆمايى هەئەى تيدانەكات.

- ۱۴- پېويسته كۆدى قوتابى/خويندكار و سالى خويندن له سهر كارتى به شداربووان و به ووردى تۆمار بكرىت.
- ۱۵- پېويسته به ريوه بهرى هۆل قورمىكى تاييهت به به ريوه چوونى تاقىكردنه وه كان ناماده بكات و ناماز به ژماره قوتابيان له (ناماده بووان ، نه هاتووان ، گزيكاران) بكات وه ژماره ته له فونه كهى خوى و له گهل به ستهى وه لامه كان رهوانه كۆنترؤل بكات.
- ۱۶-۱- پېويسته هه موو پهره وه لامدانه وى سوما قوتابى /خويندكار بكرىته به سته و به لوك كراوى به ژماره (به پى ي رينمايه كانى رهوانه كردنى به سته) بنيردرىت بو ليژنهى تاقىكردنه وه كان له پهره و ردهى قهزا و له ويوه بو سه نتهرى پشكنين (كۆنترؤل پاريزگا).
- ب - پېويسته پهره وه لام نه گهر درا يا شكيندرايه وه به ريوه بهرى هۆل پهره يه كى تر بدات به قوتابى بو نه وهى به ده ستهى خوى پرييكاته وه و پهره دراوه كه يا شكاوه كه دواى به تال كردنه وهى له گهل پهره ماوه كان به ژماره و به واژوو بداته وه به ليژنهى تاقىكردنه وه كان له پهره و ردهى قهزا .
- ۱۷- پر كردنه وهى وه لامه كان له سهر پهره سوما ده بى به قه له مى داربىت (رصاص) ده نا ناميرى نه ليكترؤنى نا يخوينيته وه وه نابى هيچ جوره نوسينيكي زيادى له سهر بىت وه له كاتى خسته ناو ناميرى پشكنين پېويسته تيبينى ژماره پهره سوما و خويندنه وهى ژماره سهر ناميره كان بكات بو دووركه وتنه وه له هه له .
- ۱۸- نابىت به هيچ جورىك ده سكارى لاگيشه ره شه كانى (باركودى) سهر پهره سوما بكرىت ده نا ناميرى نه ليكترؤنى نا يخوينيته وه .
- ۱۹- پېويسته دوا خستهى كۆدى قوتا بخانه و قهزا و پاريزگا له لايهن پهره و رده گشتيه كانه و ريكبخرىت و بدرىت به به ريوه بهرى هۆل و قوتا بخانه كان بو كۆنترؤل كردنى پرؤسهى نه نجام دانى تاقىكردنه وه كان به باشى .

چەند ئە حكامىكى تاييهت به قوناعى بنه رتهى

- ۱- زمانى كوردى زمانى فهرمى خويندنه له گشت قوتا بخانه كانى هه ريمى كوردستانى/عيراقدا به نينته رناشانال و نه هليه كانيشه وه ، هه ردوو بابتهى زمانى عه ره بى و زمانى نينگليزى له پال زمانى كورديدا ده خويندريت به ريوه بهر به پرسه لى .
- ۲- نه و قوتابى و خويندكارانهى به زمانى ديكه جگه له كوردى و عه ره بى و نينگليزى ده خوينن سهره راي نه و زمانانه تاقىكردنه وه نه و زمانه شدا ده كه ن نه گهر خويان بيانه ويىت و وه زيرى پهره و رده بوى هه يه بريار بدات بابتهى ديكه بخاته سهر بابته كانى تاقىكردنه وه گشتيه كان .
- ۳- نه و قوتا بخانانهى بابته كانى زمانى سريانى و توركه انيان تيىدا ده خويندريت هه روهك بابته كانى تر بو ده رچوون مانه وه و كه وتن هه ژمار ده كرين .
- ۴- تاقىكردنه وه پوله كيه كانى قوناعى بنه رتهى له هه ندى بابته (هونه ر و ورزش) به نوسينه كى و پراكتيكي ده بىت وه به پيى رينمايه كانى به ريوه بهر رايه تى گشتى نه زمونه كان به راويژ له گهل به ريوه بهر رايه تى گشتى پرؤگرامه كان .
- ۵- تاقىكردنه وه كانى كارده ستهى له پوله كانى (۷ ، ۸) كوتايى وهرز (۳۰) نمره به نووسين و (۲۰) نمره پراكتيكي ده بىت هه ردوو هه لسه نگاندن و تاقىكردنه وهى نيوه وهرز وه كو بابته كانى تر ده بىت .
- ۶- قوتابى/خويندكار به بى پاساويكى رهوا بوى نيبه له تاقىكردنه وه كانى رۇژانه و نيوه وهرز و كوتايى وهرزه كان ناماده نه بىت به ره چاو كردنى نه مانهى خواره وه :
- أ . په سه ند كردنى نه و پاساوانهى په يوه نديبان به هه لسه نگاندن و تاقىكردنه وه كانى رۇژانه وه هه يه له لايهن مامؤستاي

بابەتەو ە برپارى ئە سەر دەدرىت .

ب . پەسەند كوردنى ئەو پاساوانەى پەيوەندىيان بە تاقىكردنەو ەى نىو ەى وەرزهو ەى ەى ئە لايەن بەرپو ەبەر و مامۇستاي

بابەت برپارى بو دەدرىت و ە خوشەكان پېويستە را پورتى پزىشكىيان ەبىت .

۷- ئەو قوتابى /خوئىندكارانەى دوو سال ئە سەر يەك ئە پۆلىكدا دەرناچن مافى دەواميان ئە قوتا بخانەى رۆژ نامىنىت، دەتوانن

سائى سىبەم ئە ەمان پۆلدا ئە خوئىندنى ئىواران درىژە بە خوئىندن بدەن وەيان بە شىو ەى دەرەكى بە پى ى رىنمايىبەكانى

و ەزارەتى پەرورەدە بەشدارى ئە تاقىكردنەو ەكانى ەمان پۆل بگەن .

۸- كاتى دىارى كراو بو تاقىكردنەو ەى كۆتايى وەرزه قوناعى بنەرەت بو زمانەكان دوو كاترمىر بو بابەتەكانى تر يەك و نىو

كاترمىر دەبىت .

۹- كاتى دىارى كراو بو تاقىكردنەو ەى نىشتمانى ئەسەر پەرەى پرسىيار دىارى دەكرىت .

تېبىنىيەكى گرنگ :

ەموو ئەو نوسراوانەى تايبەت بە تاقىكردنەو ەكانى قوناعى بنەرەتى كە ئەگەل ناو ەروكى ئەم رىنمايىبانەدا

ناكۆكن كارىيان پى ناكرىت .

رېنمايى تاقىکردنه وه كانى

قۇنماغى ئامادەيى

دواي پەسەند كىردنى سىستەمى تاقىکردنه وه كانى له كۇنفرانسى پەروەردەيى، رۇژانى (۱۵-۱۶) ۲۰۱۱/۱۱/۱۱. و ئه و گورانكارىانه ي له نه نجامى جى به جى كىردنى تا سالى خويندىنى ۲۰۱۲-۲۰۱۳ هاتوونته سەرى، ئه م سىستەمه كارى پيدەكرىت له قۇنماغى ئامادەيى و هەموو ئه و بوارانه ي پەيوەنديان به تاقىکردنه وه ي پۇله ناكۇتاييە كان و تاقىکردنه وه گشتييه كانه وه هەيه به م جۇره ي خواره وه :

يه كه م : بنه ما سەره كيه كانى قۇنماغى ئامادەيى

۱. قۇنماغى ئامادەيى (به شه كانى زانستى و ويژه يى)

- أ- قۇنماغى ئامادەيى پيىك ديت له پۇله كانى (۱۰، ۱۱، ۱۲).
  - ب- هەر پۇليكى ئه و قۇنماغه له دوو وه رزى خويندىن پيىك ديت.
  - ت- كه مترين نمره ي دەرچوون (۵۰) نمره يه و به رزترين نمره ي دەرچوون (۱۰۰) نمره يه.
  - پ- بروانامه ي قۇنماغى ئامادەيى دهرىت به قوتابى/خويندىكار دواي برينى ئه و قۇنماغه به سەركه وتوانه و به پيى رېنماييه كان بۇ مه به ستى خويندىن يا دامه زراندىن.
  - ج- كۇشى سالانه پيىك ديت له كۇي هەردوو وه رزى هەرسالپكى ئه و قۇنماغه دواي دابه ش كىردنه وه به سەردوو دا.
- ح-

- * سىستەمى يه كه (Unit) به پيى خشته ي دابه ش كىردنى به شه وانە ي هەفتانه و دواي نه نجامى كۇشى سالانه هەژمارده كرىت له هەردوو پۇلى (۱۰، ۱۱) ي ئامادەيى.
- * سىستەمى يه كه (Unit) هەژمارناكرىت بۇ ئه و بابه تانه ي له هەردوو وه رزى پۇلى (۱۲) ئامادەيى دەرچوون دهرىت و تەنها بۇ ئه و بابه تانه ي ده چنه تاقىکردنه وه ي گشتى پۇلى (۱۲) (تاقىکردنه وه ي به كلورى) هەژمارده كرىت.
- * له بهر ئه وه ي له تاقىکردنه وه ي گشتى پۇلى (۱۲) ي ئامادەيى بابه ته كانى عەره بى و ئاين به هەردوو كيان (۱۰۰) نمره يان له سەره ، بۇيه له و تاقىکردنه وه يه دا كۇي يه كه كانى ئه و دوو بابه ته به (۵) پيىنج يه كه داده نرىت.
- خ- نه نجامه كانى كۇشى سالانه ي پۇلى (۱۲) ي ئامادەيى تەنها بۇ مه به ستى به شداريى كىردنه له تاقىکردنه وه ي گشتيدا.
- د- رىژه يى (%۱۰) پۇلى ده يه م و (%۱۰) پۇلى يانزه هەم و (%۸۰) پۇلى دوانزه ي ئامادەيى له و بابه تانه ي ده چنه تاقىکردنه وه ي گشتى وه رده گىرىت بۇ مه به ستى دەرهيىنانى تىكرى نمره ي قۇنماغى ئامادەيى ، ئه و نمره يه ش كىبرىكى ي خويندىن له زانكو په يمانگا كاندا له سەردهرىت.
- ژ- قوتابى/خويندىكار له پۇله كانى (۱۰ و ۱۱) ي ئامادەيى له چەند بابه ت مابيتته وه له تاقىکردنه وه وه رزىه كاندا (له خولى دووم) تاقىکردنه وه دووباره ده كاته وه له و بابه تانه ي تبايدا ماوه ته وه له سەر (۸۰) نمره و (۲۰) نمره ي هەئسه نگاندىن ده خرىتته وه سەرى.

۲. بەشە پېشەبېھکان

- ا- برونامەي نامادەيي پېشەيي ئە بەشەکاني (پېشەسازي - بازرگاني - كشتوكال - ماماني - پەرسناري - ئيسلامى) دەدرېت بەو قوتابى/خويندكاري ھەرسى سالى ئەو قوناغەيان سەرکەوتووانە برېوہ.
- ب-خويندني پېشەيي بە ھەموو بەشەکانيەوہ پېك دېت ئە دوو وەرزي خويندن.
- ت-كوششي سالانە ئە پۆلەکاني (۱ ، ۲ ، ۳) پېشەيي پېك دېت ئە كۆي ھەردوو وەرزي خويندن دواي دابەش كردني بە سەر دوو دا.
- پ- كەمترين نەمرەي دەرچوون (۵۰) نەمرەيە و بەرزترين نەمرەي دەرچوون (۱۰۰) نەمرەيە.
- ج- سيستەمي نەمرە بە پي بەشەکاني خويندني پېشەيي بو ھەردوو کارامەيي (نووسينەكي و کردارەكي) ئە داھاتوودا دادەريژيٲ.

دووم : دابەش بووني نەمرەي وەرزي ئە قوناغی نامادەيي بەشەکاني (زانستی و ويژەيي)

۱. نەمرەي ھەردوو وەرزي ئە پۆلەکاني (۱۰ ، ۱۱) نامادەيي كۆ دەكرېتەوہ دواي ھەژماركردني يەكەي دياري كراوي بابەت و دابەش كردني بەسەر دوودا ئە نجامي دەرچوون يا دەرئەچوون ئەو سالەدا ديار دەكات.
۲. نەمرەي كوششي سالانە ئە پۆلي (۱۲) نامادەيي تەنھا بو مەبەستي بەشداري كردن دەبيٲ ئە تاقېكردنەوہي گشتيدا.
۳. نەمرەي تاقېكردنەوہي وەرزي ئە قوناغی نامادەيي دابەش دەكرېت بەم جوړەي خواریوہ

۱۰ نەمرە +	۲۰ نەمرە +	۱۰ نەمرە +	۶۰ نەمرە =	۱۰۰ نەمرە
پەكەمي وەرزي	پېوہي وەرزي	دوومەي وەرزي	كوتاي وەرزي	سەرچەمي نەمرەي وەرزي
ھەئسەنگاندني نېوہي	تاقېكردنەوہي نووسينەكي	ھەئسەنگاندني نېوہي	تاقېكردنەوہي نووسينەكي	

۴. نەمرەي ھەئسەنگاندن ئە لاېەن ماموستاي بابەتەوہ دەدرېت و بەم جوړە :

- ا- تاقېكردنەوہ بەرېگاي كيوز .
- ب- بەشداري ئە چالاكي پۆل ، ئەوہي پەيوەندي بەبابەتەوہ ھەيە .
- ت- ئە نجام داني كاري کردارەكي (عملی) بە پي بابەت و قوناغ .
- پ- ھەر كارگېريەتيەك يا ماموستايەك بۆي ھەيە ليكۆلينەوہ (بخت) بە قوتابيان /خويندكاراني ئە نجام بدات ئە وەرزي يەكەم يا دووم و ئە ھەئسەنگاندني ئەو وەرزي نەمرەي بو تەرخان دەكرېت .

سى يەم : وەرگرتني مافي بەشداري ئە تاقېكردنەوہي گشتي پۆلي (۱۲) ي نامادەيي

- ۱- قوتابى/خويندكاري پۆلي (۱۲) ي نامادەيي (رۆژ - نېواران - خويندني ئەھلي بە سيستەمي وەزارەتي پەروەردە) مافي بەشداري بەدەست دېنيٲ ئە تاقېكردنەوہي گشتي پۆلي (۱۲) ي نامادەيي ئەگەر ئە سى بابەت و كەمتر ئەكوششي سالانەدا مابېتەوہ . ۲-
- ا- قوتابى/ خويندكاري دەرەكي پۆلي (۱۲) نامادەيي بەرېگاي تاقېكردنەوہي بەرايي مافي بەشداري كردن ئە تاقېكردنەوہ [گشتيەكاندا بەدەست دېنيٲ ئەگەر دواي ئە نجامي كوششي سالانە ئە سى بابەت و كەمتر مابېتەوہ .
- ب- قوتابى/خويندكاري دەرەكي تەنھا ئەو بارەدا بۆي ھەيە بەشداري تاقېكردنەوہي بەرايي بكات ئەگەر پۆلەکاني (۱۰ ، ۱۱) ي نامادەيي سەرکەوتووانە برېيٲ و نەمرەي كوششي سالانەي ھەبيٲ .

قوتابی /خویندکاری دهرهکی پیویسته ناوی له تووماری گشتی قوتا بخانهدا توومار بکریت وه به نوسراوی -ب
قوتا بخانهکهی نمرهکانی هردوو پۆلی (۱۰ و ۱۱) ی نامادهیی بوئه نجامدانی تاقیکردنهوهی بهراییی پیشکەش بکات
دوای بهدهست هیئانی دەرچوون لهو دوو پۆلهدا.

چوارهم: سیستهمی یهکه له قوناعی نامادهیی

۱- ا- سیستهمی یهکه (unit) له هردوو پۆلی دهیمه و یانزهههمی نامادهیی، دوای نه نجامی کوششی سالانه پهیرهو
دهکریت و تووماری نمره وهرزی و سالانه به پیی بهشهوانهیی ههفتانه بوهر بابهتییک، ریک دهخریت وهک له خشتهی
ژماره (۱، ۲) خوارهوه هاتوو:

ب- سیستهمی یهکه له تاقیکردنهوهی گشتی نامادهیی پهیرهو دهکریت تهنها بوئه و بابهتانهی دهچنه تاقیکردنهوهی
گشتی (بهکه لوریا). لهو نه نجامه لهگهله نه نجامهکانی هردوو پۆلی (۱۰، ۱۱) ی نامادهیی له کۆنترۆل یهکدهخریت به پی
ی لهو ریژانهی دیاری کراون نه نجامی کۆتایی رادهگهینریت.

خشتهی بهشهوانهیی ههفتانه /بهشی وێژهیی

یهکهی پیویست (unit)			
پۆل 12	پۆل 11	پۆل 10	بابهت
2	2	2	ناین
4	4	4	کوردي
4	4	4	عربی
5	5	5	ئینگلیزی
3	3	3	بیرکاری
3	3	3	میژوو
3	3	3	جوگرافیا
3	3	2	ناجوری
-	2	-	فه لسه فه
2	2	2	وهرزש
-	-	2	کۆمه ئناسی
-	2	2	کۆمپیوتەر
-	-	0.5	مافی مروؤف/دیموکراسی
-	-	0.5	جینۆساید
1	2	2	هونهر

خشتهی ژماره (۲)

خشتهی بهشهوانهیی ههفتانه /بهشی زانستی

یهکهی پیویست (unit)			
پۆل 12	پۆل 11	پۆل 10	بابهت
2	2	2	ناین
4	4	4	کوردي
4	4	4	عربی
5	5	5	ئینگلیزی
6	6	6	بیرکاری
4	4	4	فیزیا
4	4	4	کیمیا
4	4	4	زینده وهرزانی
2	1	1	وهرزש
-	1	1	کۆمپیوتەر
-	-	0.5	مافی مروؤف/دیموکراسی
-	-	0.5	جینۆساید
1	1	1	هونهر

خشتهی ژماره (۱)

۲- ا- خالی (۱- ا، ب) ی سهروهه قوتا بخانه/خویندنگه نههلیهکانی سهربه وهزارتی پهروهده دهگریتهوه، نهوانهیی به
پروگرامی وهزارتی پهروهده دهخوینن بههر زمانیک بییت.

ب- خالی (۱- ا، ب) ی سهروهه قوتابی/خویندکاری دهرهکیش دهگریتهوه.

۳- رینمایی تاییهت به خشتهی ژماره (۱، ۲) ی سهروهه:

ا- خشتهی ژماره (۱، ۲) به پیی بهشهوانهیی ههفتانه له لایهن ب. گ. پروگرامهکانهوه نامادهکراوه.

- ب- هر کاتيک ب. گ. پروگرامه کان گورانکاری له به شه وانهي بابه تيک بکات، يه که ي نه و بابه ته به پي ي نه و گورانکاریه هر ژمار ده کريت .
- ت- بابه ته کاني وهرز و هونه ر به (۱) يه که يه که (Unit) هر ژمار ده کريت له پوله کاني (۱۰، ۱۱) ي قوناعي ناماده يي .

پ- يه که ي به شه وانه کاني خويندني ئيواران به پي ي خشته ي به شه وانه کاني خويندني ئيواران ده بيت که به ريوه به رايه تي گشتي پروگرام و چاپه مه نييه کان دابه شيان کردوه له گه ل ره چاوکردني خالي (ت) سهره وه نه گه ر نه و به شه وانانه بخوين .

ج- زماني سرياني وتورکمان ي به پي ي به شه وانه کانيان يه که يان بو هر ژمار ده کريت بو نه و خويندنگه /قوتا بخانانه ي به و زمانانه ده خوين ، ده بي هه رسي سالي ناماده يي هر ژمار بکريت وه که له رينما ييه کاندا هاتوه .

ح- خويندني به هره داران به پي ي به شه وانه کانيان يه که يان هر ژمار ده کريت که به فه رمي له لايهن وهره تي په روه رده وه داريزراوه .

۴- رينما يي تاييه ت به بابه ته کاني (مافي مروف ، ديموکراسي) + جينوسايد (مافي مروف ، ديموکراسي) به يه که وه له وهرزيکي پولي ده يه مدا ده خويندريت و بابه تي جينوسايد له وهرزه که ي تري هه مان پولدا ده خويندريت و بو هه ر وهرزيک نيويه که (Unit) يان بو هر ژمار ده کريت .

پينجه م : رينما يي چونه تي ده رچوون وده رنه چوون به به کاره ينياني سيسته مي يه که

۱- نه نجامي ده رچوون له بابه تي هه روه و پولي (۱۰، ۱۱) ي ناماده يي = نه نجامي کوشي سالانه ي بابه ت × يه که ي (unit) دياري کراوي بابه ت به پي ي نه م هه نگاوانه ي خواره وه :

- ا- $\text{نه نجامي کوشي سالانه ي بابه ت} = \frac{\text{کوي نمره کاني بابه ت له وهرزي يه که م} + \text{کوي نمره کاني بابه ت له وهرزي دووم}}{\text{نه نجامي کوشي سالانه ي بابه ت}}$
- ب- نه نجامي کوشي سالانه ي بابه ت × ژماره ي يه که ي (unit) ي دياري کراوي بابه ت ده کريت بو مه به ستي ده رهياني نه نجامي بابه ت .
- ت- نه نجامي کوشي سالانه دوايي ليکداني له گه ل يه که ي (unit) ي بابه ت کو ده کريت هه وه بو مه به ستي ده رهياني کو نه نجام .
- پ- ژماره ي يه که کاني (unit) هکاني گشت بابه ته کاني سال کو ده کريت هه .
- ج- بو ده رهياني نه نجامي کوتايي نه نجامي (ت) ي سهره وه دابه شي نه نجامي (پ) ي سهره وه ده کريت و به مه ش تي کراي نمره ي تاقیکردنه وي سال ده رده هيئريت .
- ح- ريژه ي دياري کراو بو پوله کاني (۱۰) و (۱۱) له سائيکدا (۱۰٪) هر ژمار ده کريت .

خ- $\text{نه نجامي کوتايي سائيکي (۱۰ يان ۱۱)} = \frac{\text{کوي گشتي نمره ي بابه ته کان دواي هر ژمار کردني (UNIT) ي بابه ت}}{\text{کوي يه که کاني (UNIT) گشت بابه ته کان}} \times ۱۰\%$

د- نه نجامي کوتايي ده رچوون له قوناعي ناماده يي = ۱۰٪ پولي ده يه م + ۱۰٪ پولي يانزده هه م + ۸۰٪ نه و بابه تانه ي پولي (۱۲) ي ناماده يي که تاقیکردنه وي گشتيان بو نه نجام نه دريت به ره چاوکردني برگه ي (ا، ب، ت، پ، ج) سهره وه نه وش ده بيته نمره ي کي برکي ي وهرگرتن له زانکو و په يمانگا کاندا .

۲- نه گه ر هه ر ساليک له پوله کاني (۱۰ و ۱۱) له دواي تاقیکردنه وي خولي دووم له کوشي سالانه له دوو بابه ت يا له بابه تيک و وهرزيک (ماف و ديموکراسي يا جينوسايد) مايه وه به ده رنه چوو هر ژمار ده کريت و پيويسته نه و ساله دوو باره بکاته وه .

۳- خشتهی ژماره (۳، ۴، ۵، ۶) خواروهه چۆنیهتی ههژمارکردنی یهکه و دهرهینانی نه نجامهکان روون دهکاتهوه بو ههردوو قۆناعی زانستی و وێژهیی به پی ی نه م ههنگاوانه :

- أ- نمره ی وهرزی که قوتابی / خویندکار به دهستی هیناوه نه خانه ی نمره ی وهرزی (به پی ی وهرز) دهنوسریت.
- ب- نمره ی کۆششی سالانه × یهکه ی پیویستی بابهت دهکریت، که نه خانه ی (ژماره ی یهکه) بو ههر بابهتیک تۆمارکراوه.
- ت- نهگهر نه بابهتیک نه خولی یهکه م دهرنه چوبیت نه نجامی خولی دووه می تاقیکردنهوه دوا ی دهرچوون و دهرهینانی کۆششی سالانه × یهکه ی بابهت دهکریت و نه نجامهکه ی نه خانه ی نه نجامی کۆتایی تۆماردهکریت.
- پ- ژماره ی یهکه ی بابهتهکان کۆدهکرینهوه و نه نجامهکه ی نه شوینی دیاری کراو (ژماره ی یهکه) دهنوسریت.
- ج- نمره ی کۆششی سالانه ی بابهتهکان دوا ی لیکدانی نه ژماره ی یهکه ی دیاریکراو کۆدهکریتهوه نه خانه ی دهرهینانی تیکرا تۆمار دهکریت و دابهشی کۆی یهکهکان دهکریت، بهمهش تیکرای سالانه دهردههینریت.
- د- بروانامه ی دهرچوون نه دوا ی تهواو کردنی پۆلی (۱۲) ی ئامادهیی (تاقیکردنهوه ی بهکلوری) نادریت به قوتابی / خویندکار نهگهر بابهتهکانی پهرینهوه ی ههردوو پۆلی (۱۰، ۱۱) ئامادهیی پر نهکاتهوه ، نهگهر نه تاقیکردنهوه ی بهکلوری دهرچوونیشی بهدهست هینابی.

نمونه ی شیکاری

۱. نمونه ی یهکه م تاییهت به خشته ی ژماره (۳) و وێژهیی وه به گرانهوه بو چوارهم (۱-أ، ب) له ههنگاوی دواتر تیکرای سالانه وهک نه خواروهه دهردههینریت :

$$76.48 = \frac{2524}{33} = \frac{\text{کۆی نه نجامی بابهتهکان دوا ی ههژمارکردنی یهکه}}{\text{کۆی یهکهکانی بابهتهکان}} = \text{تیکرای سالانه}$$

$$7.648 = 10\% \times 76.48 = (\%10) \text{ ریزه ی}$$

۲. نمونه ی دووه م تاییهت به خشته ی ژماره (۵) زانستی وه به گهرانهوه بو چوارهم (۱-أ، ب) له ههنگاوی دواتر تیکرای سالانه وهک نه خواروهه دهردههینریت :

$$75.75973 = \frac{2802}{37} = \frac{\text{کۆی نه نجامی بابهتهکان دوا ی ههژمارکردنی یهکه}}{\text{کۆی یهکهکانی بابهتهکان}} = \text{تیکرای سالانه}$$

$$7.575973 = 10\% \times 75.75973 = (\%10) \text{ ریزه ی}$$

۳- ته نهاسی ژماره دوا یی فارزه دهنوسریت نه وهش دوا ی دهرهینانی نه نجامی ههر سی سائی ئامادهیی به یهکه وه به هوی پروگرام سازیهوه.

ههردوو خشته ی ژماره (۷، ۸) خواروهه تۆماری ناووسکردنی گشتین که بو ههر سی سائی قۆناعی ئامادهیی به یهکه وه ریکخراون.

خشته ژماره (۲) پۆلی (۱۰) ی وێژهبی بۆ خویندنی رۆژ

ناوی چواری: ..... هۆبە ی: .....
 کۆدی قوتایی/خویندنگار: ..... رەگەز: .....
 قوتابخانە ی/خویندنگە ی: ..... کۆدەگە ی: .....
 ژمارە ی تۆمار ی گشتی: ..... زمان ی خویندن: .....

حکومەتی هەرێمی کوردستان-عێراق
 وزارەتی پەروردە
 بەریۆبەراییەتی گشتی پەروردە ی: .....
 بەریۆبەراییەتی پەروردە ی: .....

ئە نجامی ئەزمونە کاتی یۆنی دەهەمی نامادەیی / بەشی وێژهبی / خویندنی رۆژ بۆ سانی (201 - 201)

بایەت	خوێنی پەگەم						خوێنی دووهم						
	نەمرە ی وەرزی پەگەم			نەمرە ی وەرزی دووهم			نەمرە ی وەرزی پەگەم			نەمرە ی وەرزی دووهم			
	هەشتانگانی پەگەم	تالیکی شەپۆکی	نەمرە ی کۆتایی وەرزی	هەشتانگانی دووهم	تالیکی شەپۆکی	نەمرە ی کۆتایی وەرزی	هەشتانگانی پەگەم	تالیکی شەپۆکی	نەمرە ی کۆتایی	هەشتانگانی دووهم	تالیکی شەپۆکی	نەمرە ی کۆتایی	
ناوین	10	20	60	10	20	60	100	20	80	100	20	80	100
کوردی													
عەرەبی													
ئینگلیزی													
بیرکاری													
مێژوو													
جوگرافیا													
ئابووری													
کۆمە ناس													
مەط و دیکراسی													
چینۆساید													
کۆمپیوتەر													
وەرزش													
هونەر													

ناوی یاریبەدەر و واژوو / بەروار / 201 / / / ناوی بەریۆبەر و واژوو / مۆر

تیکرا = ئە نجام دە ی هەژماری پەگە / ژمارە ی پەگە کات = 33
 رێژە ی (%10) = ...
 ئە نجامی (1و) .....
 ئە نجامی (2و) .....
 ئە نجامی (1خ) .....
 ماوە ی نەمرە ی بریار .....
 ئە نجامی (2خ) .....
 بایەتی پەرینبە وە .....
 ئە نجامی کۆتایی .....

خشته ژماره (۴) پۆلی (۱۱) ی وێژهبی بۆ خویندنی رۆژ

ناوی چواری: ..... هۆبە ی: .....
 کۆدی قوتایی/خویندنگار: ..... رەگەز: .....
 قوتابخانە ی/خویندنگە ی: ..... کۆدەگە ی: .....
 ژمارە ی تۆمار ی گشتی: ..... زمان ی خویندن: .....

حکومەتی هەرێمی کوردستان-عێراق
 وزارەتی پەروردە
 بەریۆبەراییەتی گشتی پەروردە ی: .....
 بەریۆبەراییەتی پەروردە ی: .....

ئە نجامی ئەزمونە کاتی یۆنی یازدەهەمی نامادەیی / بەشی وێژهبی / خویندنی رۆژ بۆ سانی (201 - 201)

بایەت	خوێنی پەگەم						خوێنی دووهم						
	نەمرە ی وەرزی پەگەم			نەمرە ی وەرزی دووهم			نەمرە ی وەرزی پەگەم			نەمرە ی وەرزی دووهم			
	هەشتانگانی پەگەم	تالیکی شەپۆکی	نەمرە ی کۆتایی وەرزی	هەشتانگانی دووهم	تالیکی شەپۆکی	نەمرە ی کۆتایی وەرزی	هەشتانگانی پەگەم	تالیکی شەپۆکی	نەمرە ی کۆتایی	هەشتانگانی دووهم	تالیکی شەپۆکی	نەمرە ی کۆتایی	
ناوین	10	20	60	10	20	60	100	20	80	100	20	80	100
کوردی													
عەرەبی													
ئینگلیزی													
بیرکاری													
مێژوو													
جوگرافیا													
ئابووری													
ئە نەسە فە													
کۆمپیوتەر													
وەرزش													
هونەر													

ناوی یاریبەدەر و واژوو / بەروار / 201 / / / ناوی بەریۆبەر و واژوو / مۆر

تیکرا = ئە نجام دە ی هەژماری پەگە / ژمارە ی پەگە کات = 33
 رێژە ی (%10) = ...
 ئە نجامی (1و) .....
 ئە نجامی (2و) .....
 ئە نجامی (1خ) .....
 ماوە ی نەمرە ی بریار .....
 ئە نجامی (2خ) .....
 بایەتی پەرینبە وە .....
 ئە نجامی کۆتایی .....

خشته‌ی ژماره (۵) پۆلی (۱۰) ی زانستی بو خویندنی روژ

حکومه‌تی هه‌ریس کوردستان- عێراق
 وزاره‌تی په‌روه‌رده
 به‌ریزه‌بهرایه‌تی گشتی په‌روه‌رده‌ی
 به‌ریزه‌بهرایه‌تی په‌روه‌رده‌ی:

ناوی چواری: ..... هۆبە‌ی: .....
 کۆدی قوتاب‌ی/ خویندنگار: ..... ده‌گه‌ز: .....
 قوتابخانه‌ی/ خویندنگه‌ی: ..... کۆده‌مکە‌ی: .....
 ژماره‌ی تۆماری گشتی: ..... زمان‌ی خویندن: .....

نه‌نجامی نه‌زمونه‌کاتی پۆلی ده‌یه‌می ناماده‌یی/ به‌شی زانستی/ خویندنی روژ بو سانی (201 - 201)

بایه‌ت	خوێنی په‌که‌م										بایه‌ت
	خوێنی دووهم					خوێنی یه‌که‌م					
	نهمری وهرزی دووهم		نهمری وهرزی یه‌که‌م			نهمری وهرزی دووهم		نهمری وهرزی یه‌که‌م			
	هه‌سنگه‌نگانی په‌که‌م	تایه‌گه‌ر نه‌یوه‌ی کۆتایی وهرز	نهمری کۆتایی وهرز	هه‌سنگه‌نگانی دووهم	تایه‌گه‌ر نه‌یوه‌ی کۆتایی وهرز	نهمری کۆتایی وهرز	هه‌سنگه‌نگانی په‌که‌م	تایه‌گه‌ر نه‌یوه‌ی کۆتایی وهرز	نهمری کۆتایی وهرز	هه‌سنگه‌نگانی یه‌که‌م	
نایین	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
کوردی	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
عه‌ره‌یی	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
ئینگلیزی	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
بیرگاری	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
فیزییا	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
کیمیا	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
زینده‌زانی	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
ماد و بیه‌مکراس	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
جینۆساید	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
کۆمپیوتەر	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
وه‌رز	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
هونه‌ر	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100

تیکرا = نه‌نجام دای هه‌ژماری په‌که = 37
 ژماره‌ی په‌که‌گان =

ریژه‌ی (%10) =

نه‌نجامی (1) = 2

نه‌نجامی (2) = 4

نه‌نجامی (1خ) = 4

ماوه‌ی نهمری بریار = 0.5

نه‌نجامی (2خ) = 1

بایه‌تی په‌رینه‌وه = 1

نه‌نجامی کۆتایی = 1

ناوی یاریده‌ده‌ر و واژوو / به‌روار / 201 / ناوی به‌ریزه‌بهر و واژوو / مۆر

خشته‌ی ژماره (۶) پۆلی (۱۱) ی زانستی بو خویندنی روژ

حکومه‌تی هه‌ریس کوردستان- عێراق
 وزاره‌تی په‌روه‌رده
 به‌ریزه‌بهرایه‌تی گشتی په‌روه‌رده‌ی
 به‌ریزه‌بهرایه‌تی په‌روه‌رده‌ی:

ناوی چواری: ..... هۆبە‌ی: .....
 کۆدی قوتاب‌ی/ خویندنگار: ..... ده‌گه‌ز: .....
 قوتابخانه‌ی/ خویندنگه‌ی: ..... کۆده‌مکە‌ی: .....
 ژماره‌ی تۆماری گشتی: ..... زمان‌ی خویندن: .....

نه‌نجامی نه‌زمونه‌کاتی پۆلی یازده‌هه‌می ناماده‌یی/ به‌شی زانستی/ خویندنی روژ بو سانی (201 - 201)

بایه‌ت	خوێنی په‌که‌م										بایه‌ت
	خوێنی دووهم					خوێنی یه‌که‌م					
	نهمری وهرزی دووهم		نهمری وهرزی یه‌که‌م			نهمری وهرزی دووهم		نهمری وهرزی یه‌که‌م			
	هه‌سنگه‌نگانی په‌که‌م	تایه‌گه‌ر نه‌یوه‌ی کۆتایی وهرز	نهمری کۆتایی وهرز	هه‌سنگه‌نگانی دووهم	تایه‌گه‌ر نه‌یوه‌ی کۆتایی وهرز	نهمری کۆتایی وهرز	هه‌سنگه‌نگانی په‌که‌م	تایه‌گه‌ر نه‌یوه‌ی کۆتایی وهرز	نهمری کۆتایی وهرز	هه‌سنگه‌نگانی یه‌که‌م	
نایین	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
کوردی	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
عه‌ره‌یی	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
ئینگلیزی	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
بیرگاری	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
فیزییا	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
کیمیا	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
زینده‌زانی	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
کۆمپیوتەر	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
تۆکمانی	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
سریان	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
وه‌رز	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100
هونه‌ر	10	20	10	10	20	100	100	100	100	100	100

تیکرا = نه‌نجام دای هه‌ژماری په‌که = 36
 ژماره‌ی په‌که‌گان =

ریژه‌ی (%10) =

نه‌نجامی (1) = 2

نه‌نجامی (2) = 4

نه‌نجامی (1خ) = 4

ماوه‌ی نهمری بریار = 1

نه‌نجامی (2خ) = 1

بایه‌تی په‌رینه‌وه = 1

نه‌نجامی کۆتایی = 1

ناوی یاریده‌ده‌ر و واژوو / به‌روار / 201 / ناوی به‌ریزه‌بهر و واژوو / مۆر

خشتەى ژمارە (۱۱) پۆلى (۱۰) ى وىژەيى بۆ خويىندى ئىپواران

حۆكەمەتى ھەرىس كورنستان-عيران
 وىزارەتى پەرورەدە
 پەريۆبەرايەتى گشتى پەرورەدى:
 پەريۆبەرايەتى پەرورەدى:

ناوى چوارى :
 كۆدى قوتايى/خويىندىكار:
 قوتايى بخانەى / خويىندىنگەى:
 ژمارەى تۆمارى گشتى:
 ھۆيەى:
 رەقەز:
 كۆدەگەى:
 زمانى خويىندى:

ئە نىجاسى ئەزەمۇنە كائى يۇنى دىدەسى نامادىيى / بەشى وىژەيى / خويىندى رۇژ بۇ سانى (201 - 201)

بىبەت	خويىندى پەكەم						خويىندى دوووم						ئە نىجاسى خويىندى پەكەم
	نەمرى وەرزى پەكەم			نەمرى وەرزى دوووم			نەمرى وەرزى پەكەم			نەمرى وەرزى دوووم			
	ئە نىجاسى خويىندى پەكەم	نەمرى وەرزى پەكەم	تاللىق نەمۇنە كۆتايى پەكەم	ئە نىجاسى خويىندى دوووم	نەمرى وەرزى دوووم	تاللىق نەمۇنە كۆتايى دوووم	ئە نىجاسى خويىندى پەكەم	نەمرى وەرزى پەكەم	تاللىق نەمۇنە كۆتايى پەكەم	ئە نىجاسى خويىندى دوووم	نەمرى وەرزى دوووم	تاللىق نەمۇنە كۆتايى دوووم	
ئايىن	100	60	10	100	60	10	100	60	10	100	60	10	100
كورى													
عەربىي													
ئىنگلىزى													
بىرگارى													
مىژو													
جوگرافيا													
ئابورى													
كۆمە نەس													
مەلۇم دىمكاس													
جىنۇسايىد													
كۆمپيوتەر													
وئەزىش													
ھونەر													

تە نىجاسى پەكەم دوى ھەمەزى پەكەم = 33

ژمارەى پەكەم كان =

پەكەم =

پەكەم (%10) =

ئە نىجاسى (1) =

ئە نىجاسى (2) =

ئە نىجاسى (1خ) =

ماووى نەمرى پەكەم =

ئە نىجاسى (2خ) =

بىبەت پەكەم =

ئە نىجاسى كۆتايى =

ناوى پەريۆبەرايەتى و واژوو / پەرور / / / 201 / / / ناوى پەريۆبەرايەتى و واژوو

خشتەى ژمارە (۱۲) پۆلى (۱۱) ى وىژەيى بۆ خويىندى ئىپواران

حۆكەمەتى ھەرىس كورنستان-عيران
 وىزارەتى پەرورەدە
 پەريۆبەرايەتى گشتى پەرورەدى:
 پەريۆبەرايەتى پەرورەدى:

ناوى چوارى :
 كۆدى قوتايى/خويىندىكار:
 قوتايى بخانەى / خويىندىنگەى:
 ژمارەى تۆمارى گشتى:
 ھۆيەى:
 رەقەز:
 كۆدەگەى:
 زمانى خويىندى:

ئە نىجاسى ئەزەمۇنە كائى يۇنى دىدەسى نامادىيى / بەشى وىژەيى / خويىندى ئىپواران بۇ سانى (201 - 201)

بىبەت	خويىندى پەكەم						خويىندى دوووم						ئە نىجاسى خويىندى پەكەم
	نەمرى وەرزى پەكەم			نەمرى وەرزى دوووم			نەمرى وەرزى پەكەم			نەمرى وەرزى دوووم			
	ئە نىجاسى خويىندى پەكەم	نەمرى وەرزى پەكەم	تاللىق نەمۇنە كۆتايى پەكەم	ئە نىجاسى خويىندى دوووم	نەمرى وەرزى دوووم	تاللىق نەمۇنە كۆتايى دوووم	ئە نىجاسى خويىندى پەكەم	نەمرى وەرزى پەكەم	تاللىق نەمۇنە كۆتايى پەكەم	ئە نىجاسى خويىندى دوووم	نەمرى وەرزى دوووم	تاللىق نەمۇنە كۆتايى دوووم	
ئايىن	100	60	10	100	60	10	100	60	10	100	60	10	100
كورى													
عەربىي													
ئىنگلىزى													
بىرگارى													
مىژو													
جوگرافيا													
ئابورى													
كۆمە نەس													
مەلۇم دىمكاس													
جىنۇسايىد													
كۆمپيوتەر													
وئەزىش													
ھونەر													

تە نىجاسى پەكەم دوى ھەمەزى پەكەم = 26

ژمارەى پەكەم كان =

پەكەم =

پەكەم (%10) =

ئە نىجاسى (1) =

ئە نىجاسى (2) =

ئە نىجاسى (1خ) =

ماووى نەمرى پەكەم =

ئە نىجاسى (2خ) =

بىبەت پەكەم =

ئە نىجاسى كۆتايى =

ناوى پەريۆبەرايەتى و واژوو / پەرور / / / 201 / / / ناوى پەريۆبەرايەتى و واژوو

خشتهی ژماره (۱۵) پۆلی (۱۰) ی زانستی بو خویندنی تورکمانی

ناوی چواری : ..... هۆبەیی : .....
 کۆدی قوتایی/خویندکار ..... رەگەز : .....
 قوتای بھانە/خویندنگەیی : ..... کۆدەگەیی : .....
 ژمارەیی تۆماری گشتی : ..... زمانی خویندن : .....

حکومەتی هەرێمی کوردستان-عێراق
 وەزارەتی پەرورەدە
 بەرێوەبەراییەتی گشتی پەرورەدەیی : .....
 بەرێوەبەراییەتی پەرورەدەیی : .....

(201 - 201) ئە نچامی ئەزموونەکانی پۆلی دەیهەمی نامادینی / بەشی زانستی / خویندنی تورکمانی بۆ سالی

بایەت	خوێنی پەكەم										خوێنی دوووم				خوێنی دوووم				ئە نچامی خوێنی پەكەم							
	نەمری وەرزی پەكەم					نەمری وەرزی دوووم					نەمری وەرزی دوووم				نەمری وەرزی دوووم											
	ئە نچامی خوێنی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم		تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم						
ئایین	100	60	10	20	10	100	60	10	20	10	100	60	10	20	10	100	60	10	20	10	100	60	10	20	10	
تورکمانی																										
کوردی																										
عەرەبی																										
ئینگلیزی																										
بیرکاری																										
فیزییا																										
کیمییا																										
زینەدزانی																										
ماف و دیوگراسی																										
جینۆساید																										
کۆمپیوتەر																										
وەرزش																										
هونەر																										

تیکرا = ئە نچام دواي هەر ژمارەیی پەكەم = 36

ژمارەیی پەكەمگان =

رێژەیی (%10) =

ئە نچامی (1 و) =

ئە نچامی (2 و) =

ئە نچامی (1خ) =

ماوی نەمری بریار =

ئە نچامی (2خ) =

بایەتی پەریئەو =

ئە نچامی کۆتایی =

ناوی یاریدەدەر و واژوو / بەروار / 201 / / ناوی بەرێوەبەر و واژوو

مۆر

خشتهی ژماره (۱۶) پۆلی (۱۱) ی زانستی بو خویندنی تورکمانی

ناوی چواری : ..... هۆبەیی : .....
 کۆدی قوتایی/خویندکار ..... رەگەز : .....
 قوتای بھانە/خویندنگەیی : ..... کۆدەگەیی : .....
 ژمارەیی تۆماری گشتی : ..... زمانی خویندن : .....

حکومەتی هەرێمی کوردستان-عێراق
 وەزارەتی پەرورەدە
 بەرێوەبەراییەتی گشتی پەرورەدەیی : .....
 بەرێوەبەراییەتی پەرورەدەیی : .....

(201 - 201) ئە نچامی ئەزموونەکانی پۆلی یازدەهەمی نامادینی / بەشی زانستی / خویندنی تورکمانی بۆ سالی

بایەت	خوێنی پەكەم										خوێنی دوووم				خوێنی دوووم				ئە نچامی خوێنی پەكەم							
	نەمری وەرزی پەكەم					نەمری وەرزی دوووم					نەمری وەرزی دوووم				نەمری وەرزی دوووم											
	ئە نچامی خوێنی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم	تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم		تایبەتێ بۆ نەمری وەرزی پەكەم						
ئایین	100	60	10	20	10	100	60	10	20	10	100	60	10	20	10	100	60	10	20	10	100	60	10	20	10	
تورکمانی																										
کوردی																										
عەرەبی																										
ئینگلیزی																										
بیرکاری																										
فیزییا																										
کیمییا																										
زینەدزانی																										
کۆمپیوتەر																										
هونەر																										
وەرزش																										

تیکرا = ئە نچام دواي هەر ژمارەیی پەكەم = 36

ژمارەیی پەكەمگان =

رێژەیی (%10) =

ئە نچامی (1 و) =

ئە نچامی (2 و) =

ئە نچامی (1خ) =

ماوی نەمری بریار =

ئە نچامی (2خ) =

بایەتی پەریئەو =

ئە نچامی کۆتایی =

ناوی یاریدەدەر و واژوو / بەروار / 201 / / ناوی بەرێوەبەر و واژوو

مۆر

خشتەي ژمارە (۱۷) تۆماری ناووسکردنی گشتی بەشی زانستی بۆ خویندنی تورکمانی

تۆماری ناووسکردنی گشتی قۇناغی ئامادەیی / بەشی زانستی / خویندنی تورکمانی

	﴿ ژمارەي ژۆمار ﴾	﴿ ژمارەي لاپەرە ﴾	﴿ زماڻى خویندنی ﴾		﴿ كۆد و بەش و ساڻ ﴾

نەوى چۆرى قۇتايى خویندنگار	3 مۇنبەيى بە خویندنگار (3 مۇنبەيى 3)			خوینى لىقتە جىر بوون			خوینى و مۇزۇرى ئە دايەك بوون			رەنگەر	دەگەرژانە	پىننامەي بەرى قارىستاشى			نەوى قۇتايى لىق ھاتتوود	ژامبۇ بەردارى بىرولنامە و رىجىرود	نەوى پۇلەي لىق بەردارى نەوى	بەردارى نەوى
	پايرىزگا	شارچىكە	گەرەتەك	ژامبۇ خانلوو	پايرىزگا	رۇژ	مانگ	ساڻ	3 تۆماری			3 لاپەرە	3 پىننامە	پايتە				

وینەي رەنگا و رەنگ

خشتەي ژمارە (۱۸) تۆماری ناووسکردنی گشتی بەشى ویتزەيى بۆ خویندنی تورکمانی

تۆماری ناووسکردنی گشتی قۇناغی ئامادەیی / بەشى ویتزەيى / خویندنی تورکمانی

	﴿ ژمارەي ژۆمار ﴾	﴿ ژمارەي لاپەرە ﴾	﴿ زماڻى خویندنی ﴾		﴿ كۆد و بەش و ساڻ ﴾

نەوى چۆرى قۇتايى خویندنگار	3 مۇنبەيى بە خویندنگار (3 مۇنبەيى 3)			خوینى لىقتە جىر بوون			خوینى و مۇزۇرى ئە دايەك بوون			رەنگەر	دەگەرژانە	پىننامەي بەرى قارىستاشى			نەوى قۇتايى لىق ھاتتوود	ژامبۇ بەردارى بىرولنامە و رىجىرود	نەوى پۇلەي لىق بەردارى نەوى	بەردارى نەوى
	پايرىزگا	شارچىكە	گەرەتەك	ژامبۇ خانلوو	پايرىزگا	رۇژ	مانگ	ساڻ	3 تۆماری			3 لاپەرە	3 پىننامە	پايتە				

وینەي رەنگا و رەنگ

خشتەى ژمارە (١٩) پۆلى (١٠) ى زانستى بۆ خویندنى سريانى

حکومتى هەريى كوردستان - عراق
 وزارتى پەروەردە
 بەريۆبەرايەتى گشتى پەروەردەى
 بەريۆبەرايەتى پەروەردەى

ناوى چوارى : .....
 كۆدى قوتايى / خویندكار : .....
 قوتابخانەى / خویندنگەى : .....
 ژمارەى تۆمارى گشتى : .....
 هۆبەى : .....
 رەگەز : .....
 كۆدەگەى : .....
 زمانى خویندن : .....

نەنجاسى نەزەوونەكانى پۆلى دەيەسى نامادەيى / بەشى زانستى / خویندنى سريانى بۆ سالى (201 - 201)

بایەت	خوین پەكەم										خوین دووم					نەنجاسى خوین پەكەم
	نەنجاسى خوین پەكەم					نەنجاسى خوین پەكەم					نەنجاسى خوین پەكەم					
	نەنجاسى خوین پەكەم		نەنجاسى خوین پەكەم			نەنجاسى خوین پەكەم		نەنجاسى خوین پەكەم			نەنجاسى خوین پەكەم		نەنجاسى خوین پەكەم			
	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	
نايىن	100	60	10	20	10	100	60	10	20	10	100	60	10	20	10	100
سريانى																
كوردى																
عەربى																
ئىنگلىزى																
پىركارى																
فىزىيا																
كيميا																
زىندەزانى																
ماف و ديموكراسى																
چىنۇسايىد																
كۆمپيوتەر																
وهرزىش																
هونەر																

ناوى يارىدەدەر و واژوو / بەروار / 201 / / ناوى بەريۆبەرايەتى و واژوو / مۆر

تېكرا = نەنجاسى پەكەم / نەنجاسى خویندنى سريانى بۆ سالى (201 - 201)

36 = نەنجاسى پەكەم / نەنجاسى خویندنى سريانى بۆ سالى (201 - 201)

رېژى (%10) = نەنجاسى پەكەم / نەنجاسى خویندنى سريانى بۆ سالى (201 - 201)

نەنجاسى (1) = نەنجاسى خویندنى سريانى بۆ سالى (201 - 201)

نەنجاسى (2) = نەنجاسى خویندنى سريانى بۆ سالى (201 - 201)

نەنجاسى (1خ) = نەنجاسى خویندنى سريانى بۆ سالى (201 - 201)

ماوى نەنجاسى پىريار = نەنجاسى خویندنى سريانى بۆ سالى (201 - 201)

نەنجاسى (2خ) = نەنجاسى خویندنى سريانى بۆ سالى (201 - 201)

بایەتى پەريئەو = نەنجاسى خویندنى سريانى بۆ سالى (201 - 201)

نەنجاسى كۆتايى = نەنجاسى خویندنى سريانى بۆ سالى (201 - 201)

خشتەى ژمارە (٢٠) پۆلى (١١) ى زانستى بۆ خویندنى سريانى

حکومتى هەريى كوردستان - عراق
 وزارتى پەروەردە
 بەريۆبەرايەتى گشتى پەروەردەى
 بەريۆبەرايەتى پەروەردەى

ناوى چوارى : .....
 كۆدى قوتايى / خویندكار : .....
 قوتابخانەى / خویندنگەى : .....
 ژمارەى تۆمارى گشتى : .....
 هۆبەى : .....
 رەگەز : .....
 كۆدەگەى : .....
 زمانى خویندن : .....

نەنجاسى نەزەوونەكانى پۆلى يازدەهەسى نامادەيى / بەشى زانستى / خویندنى سريانى بۆ سالى (201 - 201)

بایەت	خوین پەكەم										خوین دووم					نەنجاسى خوین پەكەم
	نەنجاسى خوین پەكەم					نەنجاسى خوین پەكەم					نەنجاسى خوین پەكەم					
	نەنجاسى خوین پەكەم		نەنجاسى خوین پەكەم			نەنجاسى خوین پەكەم		نەنجاسى خوین پەكەم			نەنجاسى خوین پەكەم		نەنجاسى خوین پەكەم			
	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم	نەنجاسى خوین پەكەم		
نايىن	100	60	10	20	10	100	60	10	20	10	100	60	10	20	10	100
سريانى																
كوردى																
عەربى																
ئىنگلىزى																
پىركارى																
فىزىيا																
كيميا																
زىندەزانى																
كۆمپيوتەر																
هونەر																
وهرزىش																

ناوى يارىدەدەر و واژوو / بەروار / 201 / / ناوى بەريۆبەرايەتى و واژوو / مۆر

تېكرا = نەنجاسى پەكەم / نەنجاسى خویندنى سريانى بۆ سالى (201 - 201)

36 = نەنجاسى پەكەم / نەنجاسى خویندنى سريانى بۆ سالى (201 - 201)

رېژى (%10) = نەنجاسى پەكەم / نەنجاسى خویندنى سريانى بۆ سالى (201 - 201)

نەنجاسى (1) = نەنجاسى خویندنى سريانى بۆ سالى (201 - 201)

نەنجاسى (2) = نەنجاسى خویندنى سريانى بۆ سالى (201 - 201)

نەنجاسى (1خ) = نەنجاسى خویندنى سريانى بۆ سالى (201 - 201)

ماوى نەنجاسى پىريار = نەنجاسى خویندنى سريانى بۆ سالى (201 - 201)

نەنجاسى (2خ) = نەنجاسى خویندنى سريانى بۆ سالى (201 - 201)

بایەتى پەريئەو = نەنجاسى خویندنى سريانى بۆ سالى (201 - 201)

نەنجاسى كۆتايى = نەنجاسى خویندنى سريانى بۆ سالى (201 - 201)

خشته ژماره (۲۷) توؤماری ناووسکردنی گشتی بهشی زانستی بوؤ خویئدنی بههرهداران

توؤماری ناووسکردنی گشتی قوناعی نامادهیی / بهشی زانستی / عیئنندی بههرهداران

کؤد و بهش و سال	ژماردی توؤمار	ژماردی لاپهرد	زمانی خویئندن

نمره و نه نجاسی سالانی درچوون بسؤ قوناعی نامادهیی											
نمره و نه نجاسی سالانی درچوون بسؤ قوناعی نامادهیی (201 - 201)				نمره و نه نجاسی سالانی درچوون بسؤ قوناعی نامادهیی (201 - 201)				نمره و نه نجاسی سالانی درچوون بسؤ قوناعی نامادهیی (201 - 201)			
باجهت	پول	پول	پول	باجهت	پول	پول	پول	باجهت	پول	پول	پول
کوردی	1	201	201	کوردی	1	201	201	کوردی	1	201	201
عهریبی	4	201	201	عهریبی	4	201	201	عهریبی	4	201	201
ئینگلیزی	5	201	201	ئینگلیزی	5	201	201	ئینگلیزی	5	201	201
فریبا	4	201	201	فریبا	4	201	201	فریبا	4	201	201
کیمیا	4	201	201	کیمیا	4	201	201	کیمیا	4	201	201
زیندوورئان	4	201	201	زیندوورئان	4	201	201	زیندوورئان	4	201	201
ماف و دیپلوماتی	0,5	201	201	ماف و دیپلوماتی	0,5	201	201	ماف و دیپلوماتی	0,5	201	201
کومپوزیتر	0,5	201	201	کومپوزیتر	0,5	201	201	کومپوزیتر	0,5	201	201
چولپول	0,5	201	201	چولپول	0,5	201	201	چولپول	0,5	201	201
کومپوزیتر	1	201	201	کومپوزیتر	1	201	201	کومپوزیتر	1	201	201
ورئان	1	201	201	ورئان	1	201	201	ورئان	1	201	201
هولدر	1	201	201	هولدر	1	201	201	هولدر	1	201	201
ت. تئویورئان	1	201	201	ت. تئویورئان	1	201	201	ت. تئویورئان	1	201	201
کؤز بهکئان	1	201	201	کؤز بهکئان	1	201	201	کؤز بهکئان	1	201	201
تئکرای سالی عیئنندی	1	201	201	تئکرای سالی عیئنندی	1	201	201	تئکرای سالی عیئنندی	1	201	201
نای بریویدر	1	201	201	نای بریویدر	1	201	201	نای بریویدر	1	201	201
واؤو	1	201	201	واؤو	1	201	201	واؤو	1	201	201
نای بریویدر	1	201	201	نای بریویدر	1	201	201	نای بریویدر	1	201	201
واؤو	1	201	201	واؤو	1	201	201	واؤو	1	201	201
نای بریویدر	1	201	201	نای بریویدر	1	201	201	نای بریویدر	1	201	201
واؤو	1	201	201	واؤو	1	201	201	واؤو	1	201	201

شه شه م: نمره بریار له قوناعی نامادهیی پؤلهکانی (۱۰ ، ۱۱)

- ۱- ته نهئا پینج (۵) نمره بریار دهرییت بوؤ چارهسهری نمره تراز (حرج) و دهریته سهر نه نجاسی کوششی سالانهی بابتهکان له خوئی یه کهمدا وهک له رینماییهکاندا هاتووهرکاتیئک پیویستی پی ی بیئت.
- ۲- قوتابی / خویئدکار مافی هه یه سود له (۵) نمره بریار وهبرگریت له خوئی یه کهمدا بو مه بهستی دهرچوون .
- ۳- ماوه لهو (۵) نمره یه له خوئی دووهمدا سوودی ئی وهردهگریت له هه مان سالدا .
- ۴- (۵) نمره بریار سوودی ئی وهردهگریت بو مه بهستی پهرینهوه ههرکاتیئک پیویستی پی بیئت، ههروهها بو ههردوو بابتهتی کوردی و عه ره بيش بو گه راوهکان و هاتووانی دهره وهی ههریم به پی ی زنجیره ی سالهکان وهک له رینماییهکاندا هاتووهر .
- ۵- دوای به دهستهئینانی نمره دهرچوون له گشت بابتهکان مافی پهرینه وهی پی دهرییت نه گهر له یهک بابته نمره (۴۰) و به سه ره وهی هه بیئت و ته نهئا بو پؤلهکانی (۱۰ ، ۱۱) نامادهیی له خوئی یه کهم یا دووم وهیج نمره یه کی ماوهی بریار ناچیته سهر نهو نه نجاسه .
- ۶- قوتابی / خویئدکار نه گهر بابتهتی پهرینه وهی هه بیئت مافی خوئیتهتی سوود له ماوهی نمره بریاری نهو ساله وهبرگریت که لهو بابتهتی تیایدا ماوه ته وه .

حه وته م: بابتهتی پهرینه وه له قوناعی نامادهیی

۱. قوتابی / خویئدکار له پؤلهکانی (۱۰ ، ۱۱) ی نامادهیی به دهرچوو هه ژماردهگریت نه گهر له یهک بابتهت مایه وهو (۴۰) نمره و زیاتری به دهستهئینا بیئت له خوئی یه کهم یا دووم ، به لام نه گهر له خوئی دووم له یهک بابتهت مایه ته وه (۳۹) نمره و که متری به دهستهئینا بیئت به پهرینه وه دهچیته پؤلیکی سه روتر وه پیویسته سالانی دواتر نهو بابتهت پر بکاته وه بو نه وهی به دهرچوو هه ژمار بگریت .

۲. بوی ههیه لهو سائهیدا سوود له نمره ی بریار وهر بگریت بو نهو بابه تهی له (۴۰) نمره که متری ههیه نه گهر تهنها یهک بابه تی مابوووه بو نهوهی بگاته نمره ی دهرچوون.
۳. بو ههر دوو بابه تی (مافی مروؤف و دیمکراسی + جینوساید) بهم جوړه رهفتار دهکریت.
- ا- نه گهر له ههر کام وهرزدا له خولی یه کهم یا دووم و نه هه ریا به تیگیان (۳۹) نمره که متری به ده دست هیئابیت نهوه به پهرینه وه ده چینه پولیکی سه روتر به مهر جیک له بابه ته کانی تر دا نه که وتبیت .
- ب- دهر نه چوون له یهک لهو دوو بابه ته له گهل بابه تیگی تر دا نهو سائهی به دهر نه چوو بو هه ژمار ده کریت.
- ت- ههر دوو بابه ت به یه که وه بو مه به ستی پهرینه وه به یهک بابه ت هه ژمار ده کریت.

هه شتم: چاککردنی تیگرا

مه رجه کانی چاککردنی تیگرا :

- ا- ریژهی (۲۰٪) نمره کانی ههر دوو پولی (۱۰، ۱۱) ی ناماده یی وه کو خوی ده مینیته وه و ده چینه سهر نه نجامی تاقیکردنه وهی گشتی ههر سالیکیان که هه لیده بژی ریت.
- ب- پیویسته دهرچووی سائی یه کهم و خولی یه کهم بیت و به تیگرای (۸۰٪) و زیاتر واته کو نمره ی تاقیکردنه وهی گشتی له جهوت بابه ته که (۵۶۰) نمره و به سه ره وه بیت .
- پ- له زانکو په یمانگاکاندا وهر نه گیرابیت و نابیت زانکو لاین پر بکاته وه .
- ح- تهنها بو یهک سال به شیوهی دهره کی به شداری له نه زمونه گشتیه کانی ناماده یی دهکات .
- خ- قوتابی / خویندکار سه رپشک دهن له هه لبرژاردنی نمره کانی یه کیک لهو دوو سالانه یان، و نه گهر نمره کانی سائی دوومه ی هه لبرژارد نه و (۲۱) نمره ی کیپرگی ی بو وهر گرتن له زانکو و په یمانگاکاندا نادریت .
- ج- پیویسته له ماوهی (۱۵) روژ دوا ی ده ستیپکردنی سائی نویی خویندن داواکاری له ریگیای په روه ده که یه وه پیشکه ش بکات .
- ز- نه گهر له پوله کانی (۱۰، ۱۱) ی ناماده یی بابه تی پهرینه وهی هه بیت ، پیویسته پریان بکاته وه و نمره ی هه لسه نگاندنی لهو دوو پوله وهک خوی ده مینیته وه بو نهو بابه تانه ی پریان دهکاته وه .
- ر- نابیت له پوله کانی (۱۰، ۱۱) ی ناماده یی بابه تی پهرینه وهی هه بیت .

نویه م: گزی کردن له قوناعی ناماده یی

- ۱- گزی له ههر بابه تیگ له تاقیکردنه وهی نووسینه کی نیوهی وهرزه کاندا سفری دهریتتی لهو بابه ته .
- ۲- گزی له تاقیکردنه وهی نووسینه کی کوتایی وهرز سفری دهریتتی ، له خولی دوومه دا لهو بابه ته له سهر (۸۰) نمره تاقیکردنه وه دووباره دهکاته وه و له کاتی دهرچووندا ههرچه ند نمره وهر بگریت تهنها (۵۰) ی بو هه ژمار ده کریت به نمره ی هه لسه نگاندنیشه وه .
- ۳- گزی له یهک بابه ت له تاقیکردنه وهی خولی دوومه دا نه نجامده ره که ی به دهر نه چوو هه ژمار ده کریت لهو سائه دا .
- ۴- گزی له یهک بابه ت له تاقیکردنه وهی گشتی ناماده یی له خولی یه کهم یان دووم نه نجامده ره که ی لهو سائه دا به دهر نه چوو هه ژمار ده کریت و پیویسته سائی دواتر له هه موو بابه ته کان تاقیکردنه وه که دووباره بکاته وه به پیی رینماییه کان .
- ۵- له ههر سالیگ گزی له بابه تی پهرینه وه روو بدات ههر لهو بابه ته سفری دهریتتی وه سائی دواتر ههرچه ند نمره به ده دست بهینیت ههر (۵۰) نمره بو داده نریت به نمره ی هه لسه نگاندنیشه وه .
- ۶- قوتابی / خویندکاری یهک بابه تی و دوو بابه تی نه گهر گزی بکات له تاقیکردنه وهی گشتیدا به دهر نه چوو هه ژمار ده کریت لهو سائه دا و پیویسته سائی دواتر به ریگیای تاقیکردنه وهی به رای ی له هه موو بابه ته کان مافی به شدار بوون به ده دست بهینیته وه .

لەبابەتەکانی کوردی و عەرەبی بۆ قوتابخانەکانی حکومی و ئەھلی و ئینتەرنەشنال

- ١) بۆ سوود وەرگرتن ئەم رێنماییە پێویستە ئەو وولاتە ی ئی گەراووتەوه سی سائی خویندبیت و پۆلی بری بیت و بە پێی ئەو برۆنامەییە ئەگەر خۆیدا هیناوتیەوه پۆلی بۆ دیاری دەکریت، وە کەمتر لە سی سال ئەو رێنماییە نایگریتەوه
- ٢) ئەکاتی گواستەوهی گەراوکان بۆ ھەر قوتابخانەیک پێویستە ئە برۆنامە ی گواستەوهیدا ناماژە بە سائی گەرانەوه بکریت و بە پێچەوانەوه بەرپۆوەبەر بەرپرسە ئی ی.
- ٣) ئە سائی یەکەمی گەرانەوهی قوتابی و خویندکار نەمری دەرچوون (٢٠) نەمرە دەبیت و تەنھا ئە خویندەوهو نووسین تاقیکردنەوه دەکات ، و بەرزترین نەمری دەرچوون ١٠٠ نەمریە .
- ٤) ئە سائی دووومی گەرانەوهیدا کەمترین نەمری دەرچوون (٣٠) نەمرە دەبیت و بەرزترین نەمری دەرچوون (١٠٠) نەمرە یە .
- ٥) ئە سائی سی یەم و چوارەمی گەرانەوهیدا کەمترین نەمری دەرچوونی (٤٠) نەمرە دەبیت و بەرزترین نەمری دەرچوون (١٠٠) نەمرە یە .
- ٦) خائەکانی (١ ، ٢ ، ٣ ، ٤ ، ٥) سەرەوه مەرجی بەشداریوون دەبیت ئە تاقیکردنەوه گشتییەکاندا بە پی ی زنجیرە سائە دیاریکراوکان. واتە بۆ بەشداری ئە تاقیکردنەوهی گشتی ئەگەر گەراو سائی یەکەم بوو ئەوا پێویستە (٢٠) نەمری ھەبیت بۆ وەرگرتنی مافی بەشداری وە ئەگەر دوووم سائی بیت بۆ وەرگرتنی مافی بەشداری کردن پێویستە (٣٠) نەمرە ھەبیت ، سائنی سی یەم و چوارەم پێویستە (٤٠) نەمری ھەبیت ئەگەر ھەر سائک ئەو چوار سائە گەیشتیە پۆلی (١٢) ی نامادەیی ئە تاقیکردنەوهی گشتی دەبە خشریت.
- ٧) ئە سائی پینجەم و شەشەمی گەرانەوهیدا دەبیت نەمری (٥٠) بۆ دەرچوون بە دەست بەینیت ئەگەر ھەر سائیک ئەو دوو سائە بەشداری تاقیکردنەوهی پۆلی (١٢) ی نامادەیی بکات ئەو نەمریە بە دەستی دەھینیت بۆ کیبرکی وەرگرتن ئە زانکۆو پەیمانگەکاندا ھەژمار ناکریت. دوا ی شەشەم سائ وەك قوتابی / خویندکاری ئاسایی نەمرەکانی کوردی و عەرەبی ھەژمار دەکریت بۆ کیبرکی وەرگرتن.
- ٨) گەراووی وولاتانی عەرەبی و دەرەوهی ھەرێم ئە عیراقدا تەنھا ئە بابەتی کوردیدا ئەم رێنماییە بە پێی برگەکانی خائەکانی (١ تا ٧) ی سەرەوه دەیانگریتەوه .
- ٩) قوتابخانە / خویندنگاکان بۆیان نیە بەبۆ بەرابەر کردنی برۆنامە گەراوکان یاھاتووان بۆ ھەرێم وەرگرن و بەرپۆوەبەر بەرپرسە ئی ی.
- ١٠) بەریگای پەرەدەکانیان بۆیان ھەییە قوتابی / خویندکاری عیراق وەرگرن بە پی ی برۆنامەکانیان وە پێویستە راستاندنیان بۆ بکریت و بەرپۆوەبەر بەرپرسە ئی ی.
- ١١) ریزە ی ئە (١٠٪) ی نەمری پۆلەکانی (١٠ ، ١١) ی بۆ گەراوکان تەنھا بۆ ئەوانە ھەژماردەکریت کە ئە پۆلی (١٠) و پێشتر ئە خویندنگاکانی ھەرێم بەردەوام بوو، ئەوانە ی ئە پۆلی (١١ ، ١٢) گەراونەتەوه تاقیکردنەوهکانیان ئە (١٠٠) نەمرە دەکەنەوه.
- ١٢) ئەوانە ی ئە پۆلی (١٠) یەم گەراونەتەوه و بۆ مەبەستی ھەژمارکردنی ریزە ی (١٠٪) ئە بابەتەکانی کوردی و عەرەبی وە یا تەنھا کوردی بە پی ی زنجیرە سائەکانی گەرانەوهیان ئەگەر نەمری دەرچوونیان بە دەست هینا ئەو نەمریەیان بۆ بگەینریتە نەمری (٥٠) کە نزمترین نەمری دەرچوونە ئەگەر رەچاوە کردنی خائەکانی (١ ، ٢) سەرەوه .
- ١٣) ئەو گەراوانە ی یەک سائی بەرایی (تەھیدی) ئە قوتابخانەکانیان دەخوینن بە یەکیک ئەو چوار سائە ھەژماردەکریت دەرچوونیان ئەسەر (٥٠) نەمرە دەبیت خائی (١٢) سەرەوه نایانگریتەوه.

يائزەھەم: لېژنەي تاقىكردنەۋەكانى قوتا بخانە و خوئندنگاكان / تاييەت بە قۇناغى نامادەيى

- ۱) لېژنەي تاقىكردنەۋەكان بەسەرۇكايەتى بەرپوۋەبەرۋە ئەندامىيىتى يارىدەدەرى كاروبارى قوتابيان و چوار مامۇستاي تر كەدەستەي مامۇستايان دەستىشايان دەكات بۇسەرپەرشتى كردنى تاقىكردنەۋەكانى كۇتايى ھەردو و ھەرزى سال و خولى دووم و بەرپوۋەچوونى بەباشترين شېۋە و دەرھىنانى نمرەكانى كۇتايى و تۆماركردنيان لەتۆمارەكان و راگە ياندنى ئە نجامەكانى تاقىكردنەۋە بە شېۋەي نووسىنەكى تيادا ئاستى قوتابيان و پېش كەوتنيان دەستىشان دەكات، ئە و لېژنەيە پېكەۋە بەرپرسىيان لە پاراستنى نەينىبەكانى تاقىكردنەۋەكان و ھەر ھەئەيەك لە ئە نجامەكانى.
- ۲) پېۋىستە ئە نجامەكان لە قۇناغى نامادەيى بە كارت و مۇرى قوتا بخانە بدىتەۋە بە قوتابى/خوئندكار و ھەر گۇرانكارىيەك لە ئە نجامدا بەبى برىارى لېژنەي لىكۆلنەۋە نەبىت رىگاي پىنادىت و لېژنەي سەرەۋە پېكەۋە بەرپرسىيان لە ھەئەكان.
- ۳) خالى (۱ ، ۲) سەرەۋە ئە و قوتا بخانە ئەھلىانەش دەگىتەۋە كە پرۇگرامى ھەرىم دەخوئىن.

دوانزەھەم: نەركەكانى لېژنەي تاقىكردنەۋە لە كاتى ئە نجامدانى تاقىكردنەۋەكان

- ۱) ۋەرگرتنى پرسىيارەكانى خولى دووم لەگەل پرسىيارەكانى خولى يەكەم بەمۇر كراوى بەداخراوى لەمامۇستاي بابەت پاراستنى نەينىبەكانىيان و لېژنەي تاقىكردنەۋەكان پېكەۋە بەرپرسىيان لى.
- ۲) بەدواداچوون و سەرپەرشتى كردنى دانانى ۋەلامى نمونەيى بۇھەموو بابەتەكان و دابەشكردنى نمرە بەسەرپرسىيار و نلقەكانى .
- ۳) نەينى كردنى تېنوسە ئەزموونىبەكان لە تاقىكردنەۋەكانى كۇتايى ۋەرزەكان.
- ۴) سەرپەرشتىكردنى وردى ئە نجامدانى پشكىن و ھەژماركردنى نمرەكان بە پېي ۋەلامە نمونەيىبەكان.
- ۵) راگە ياندنى و دابەشكردنى ئە نجامەكان بە پى رىنمايىبەكان .
- ۶) تۆماركردنى نمرەي تاقىكردنەۋەكانى كۇتايى ھەردو و ھەرزى و كۆشى سالانەي خوئندكاران و راگە ياندنى ئە نجامەكان و ناردنيان بە شېۋەي نووسراو بۇ دايابەكان
- ۷) نامادەكردنى راپۇرتىكى گشتىرى سالانەي تاييەت بە تاقىكردنەۋەكان كە تيادا ئاستى قوتابيان و خوئندكاران و نامارى تاييەت بە ئە نجامەكان و پەيوەندىيان بە پرۇسەي فېركارىيەۋە بەراۋورد كرايىت.

سيانزەھەم: چەند رىنمايىبەكى تاييەت بە پۇلە ناكۇتايىبەكانى قۇناغى نامادەيى

- ۱- تاقىكردنەۋەكان بە پېي تايىبە تەندىتى بابەتەكان و رىنمايىبەكانى ۋەزارەتى پەرۋەردە بە نووسىن و زارەكى و پراكتىكى ئە نجام دەدرين.
- ۲- ھەئەسەنگاندنەكان و تاقىكردنەۋە نىۋەي ۋەرز لەلايەن مامۇستاي بابەتەكانەۋە ئە نجام دەدرين، بەلام تاقىكردنەۋەكانى كۇتايى ۋەرز بۇ پۇلە ناكۇتايىبەكان لەلايەن ئە و لېژنەۋە سەرپەرشتى دەكرين كە بۇ مەبەستى تاقىكردنەۋە و ووردىبىنى پېكەتوون بە پى سىستەمى نامادەيى، بى جگە ئە و دەرەكيانە گىشتوونە (۱۲) س نامادەيى كە بە پى رىنمايىبە دەرەكى بەشدارى تاقىكردنەۋە دەكەن .
- ۳- دەستەي مامۇستايان چەند لېژنەيەك لە مامۇستاكانى پىپۇرى بابەت يا ئە و پىپۇرىيانەي نزيكن لە يەكتەرەۋە پېك دەھىنىت ، ۋە لەنىۋ خۇياندا يەكېك بە سەرپەرشتىيارى ھەر لېژنەيەك دەستىشان دەكەن. ئەم لېژنەۋە بە ھاۋكارى ئەندامانى ھەئەدەستن بە رىكخستنى تاقىكردنەۋەكان و پشكىننى تېنوسەكان و دەرھىنانى كۇ نمرەكانىيان و ھاۋكارى بۇ نامادەكردنى راپۇرتى گشتى سالانە . ھەرۋەھا ئە و لېژنەۋە لە كۇتايى سالدا راپۇرتىك پېشكەش بە دەستەي مامۇستايان

دهكهن دهربارهی لایه نه باش و خرا په کانی نه م تاقیکردنه وه یه .

۴- نه گهر نه بابه تیک یه ک ماموستای پسرپور هه بو نه وا نه ویان پرسیار داده نیت و نه گهر زیاتر بوون نه وا پیکه وه پرسیاری ههر وهرزیک داده نین و هه موویان بهر پرسیارن نه پاراستنی نه وه نه یینییه دا .

۵- ههر خویندکاریک دوو سال نه سهر یه ک نه پوئیکدا دهرنه چوو مافی دهوامی نه قوتا بخانه و خویندنگه ی روژدا نامینیت وه نازان سائی سییه م نه هه مان پوئدا نه خویندنی نیواران دریزه به خویندن بدن وه یا به شیوه ی دهره کی به شداري نه تاقیکردنه وه کاندای بکات نه گهر سائی دواتر نه و پوئله ی بری بو یه هه یه بگه ریتته وه خویندنی روژ به مهرجیک ته مه ن ریگر نه بیت .

۶- نه و قوتا بخانانه ی بابه ته کانی زمانی سریانی و تورکمانیان تیدا ده خویندریت نه گه ل بابه ته کانی تر هه ژمار ده کریت بو مه به سستی ریزه ی دیاری کراو نه گه ل هه ژمارکردنی یه که ی پیویست ، به پی ی به شه وانه ی دیاری کراوی هه فتانه نه به ریوه به رایه تی گشتی پروگرامه کان .

چوارده هه م : چه ند نه حکامیکی تاییه ت به و قوتابی / خویندکارانه ی نه شاره کانی تری عیراق دینه ههریم .

۱. سه بارت به و قوتابی / خویندکارانه ی نه شاره کانی تری عیراق دینه ههریم نمره کانی نیوه ی سالیان بکریت به نمره ی وهرزی یه که م وه تاقیکردنه وه کانی وهرزی دووه میش نه قوتا بخانه کانی خوینان نه نجام بدن نه گهر قوتابی نه وه رزی دووه م هاته ههریم .

۲. نه گهر نمره ی نیوه ی سال یا وهرزی یه که می نه بوو نه بهر هویه کی نه ناکاو (حالات طارنه) نه و کاته دا بو ی هه یه تاقیکردنه وه ی وهرزی یه که م نه خولی دووه م نه نجام بداته وه به مهرجیک پیش ده ست پی کردنی وهرزی دووه م بیت .

۳. هه موو قوتابی و خویندکاریک که به رده وام بیت نه خویندنی (روژ ، نیواران ، دهره کی) نه م رینمایانه ده یانگریته وه نه بواری په رینه وه و دهرچوون و دهرنه چوون هه ریه که و به پیی سیسته می تاییه ت به قوناعی ناماده یی .

۴. نه و قوتابی و خویندکارانه ی دوو سال نه سهر یه کتر دهرناچن جگه نه وانه ی قوناعی بنهرت که ته مه نیان نه (۱۶) سال که متره و دهرناکرین نه وانه ی تر ههر هه موویان نازان نه وه ی بو سائی سی یه م ده چنه خویندنی نیواران ویان به ریگای دهره کی و به پی ی رینماییه کان به شداري نه زمونه کان ده کهن .

پانزده هه م : ده کری هه ندی رینمایي و روونکردنه وه نه لایه ن به ریوه به رایه تی گشتی نه زمونه کانه وه بو ناسانکاری جیه جیکردنی به نده کانی نه م سیسته مه دهر بکرین نه کاتی پیویستدا و به راویژ نه گه ل وه زیری په روه رده .

تییینییه کی گرنگ :

هه موو نه و نوسراو و رینمایانه ی تاییه تن به تاقیکردنه وه کانی قوناعی ناماده یی که پیشتر کاریان پی کراوه پوچهل ده کرینه وه و نه گه ل راگه یانندی نه م سیسته مه دا کاریان پی ناکریت .

رینماییه کانی

تاییه ت به چۆنیه تی به ریوه چوونی تاقیکردنه وه کان

رینماییه ژماره (۱)

یه که م: لیژنه ی بالای به رده وومی نه زمونه گشتیه کان

به پی به ندی ۴۹- چوارم له سیسته می خویندنگه ناماده بیه کانی بریار دراو له سالی ۲۰۰۹ لیژنه ی بالای به رده وومی نه زمونه گشتیه کان به م شیوه یی خواره وه بیکده هیئریت:

۱- به فهرمانی به ریز وه زیری په روده لیژنه یه ک بیکده هیئریت به سه روکایه تی بریکاری وه زارته که پی ی دهوتریت (لیژنه ی بالای نه زمونه گشتیه کان) دواتر پیی دهوتریت (لیژنه ی بالای به رده وومی نه زمونه گشتیه کان) وه ریوه به ری گشتی نه زمونه کان ده بیته جیگری سه روکی لیژنه ی بالا وکه سیکی شاره زاش له لیژنه که ده بیته بریارده ری نه و لیژنه یه .

۲- نه ندامانی لیژنه ی بالای نه زمونه گشتیه کان له که سی پسروری شاره زاله بواری نه زمونه کان و سه ره رشتیارانی پسروری نه و بابه تانه ی ده چنه تاقیکردنه وه گشتیه کان بیکدیت که ناسرابن به که سانی خاوه ن توانا و به نه زمون و لیهاتوو وکارامه وده ستپاک له بواری په روده ودا وه راژه ی خزمه تیان له ۱۵ سال که متر نه بیته ، خاوه ن رابردوو یه کی پاک بن له بواری نه زمونه کان .

۳- نه ندامانی لیژنه که بیکه وه به رپر سیارن له به ریوه بردنی نه و نه زمونه گشتیه کان و دانانی پرسیاره کانی و پاراستنی نه یینییه کانی وده ره یانی رینماییه کانی ریکخستن و به ریوه بردنی نه زمونه گشتیه کان له سه رانسه ری هه رییم ، وراکه یاندنی نه نجامه کانی ووده ره یانی ناماره کانی ، وه کاره کانی نه و لیژنه یه به کاری سه ره رای (به ده رای - استثنائی) داده نریت جیا له کاری فهرمانبه ری ناسایی .

۴- لیژنه یه کی پسروری و هونه ری بو به ریوه بردنی کاره کانی کۆنترولی پۆلی نویه می بنه رته تی به بریاری سه روکی لیژنه ی بالا سالانه بیک ده هیئریت به رپرسن له به ریبردنی نیش و کاره کانی نه و کۆنتروله له هه ردوو خولدا له گه ل راگه یاندنی نه نجامه کان و ناماری پیویست .

۵- لیژنه ی کارا سالانه بیک ده هیئریت له چوار نه ندام بو نیش و کاری تاقیکردنه وه کان له به ریوه به رایه تی گشتی نه زمونه کان .

ليژنه لقي پاريزگا بو نه نجام داني تاقیکردنه وهی نيشتمانی و سهرپرشتی کردنی تاقیکردنه وه گشتیبه کان .

۱- سالانه به فهرمانی ليژنه لقي بالای نه زمونه گشتیبه کان ليژنه لقي له هر پاريزگايه ك پيكد هينريت بو به نه نجام گه ياندنی تاقیکردنه وهی نيشتمانی پولي نويه می بنه رت وهك له رينماييه كاندا هاتووه .

۲- ۱- نهو ليژنه يه پيكدیت له به ريوه بهری گشتی په روه رده ی پاريزگا سه روك و ياریده دهری به ريوه بهری گشتی بو كاروباری تاقیکردنه وه كان و به ريوه بهری سهرپرشتی په روه رده یی و دنيايي جوړی و به ريوه بهری ته كنيكي بو كاروباری تاقیکردنه وه كان و فهرمانبه ريكي شاره زای نه زمونه كان (كه ناسراو بيت به دلسوړی و دهست پاكي و گيانی بهرپرسيا ريه تي) نه ندامانی نهو ليژنه يه دهن ، نهو ليژنه يه دهست به كار نابن تا نهو كاته ی ليژنه لقي بالای نه زمونه گشتیبه کان په سندی دهكات له گه ل ره چاو کردنی نه وهی هيچ يه كيك له نه ندامانی نهو ليژنه يه به شدارنين له تاقیکردنه وه گشتیبه کان .

ب- دوو سهرپرشتیاری پسروري داده نريت بو وردیني کردنی پرسيا ره كانی تاقیکردنه وهی نيشتمانی و چاپ و بهرگ کردنی پرسيا ره كان و نه وانه نه ندام نابن له ليژنه لقي .

۳- هه موو نهو نهركانهی له نه ستوی ليژنه لقي بالايه بو مه به ستی دانانی پرسيا رو پاراستنی نه ينييه كانيان و دهره يانی رينماييه كانی ريكخستن و به ريوه بهردنی نه زمونه نيشتمانيه كانی له سهر تاسه ری پاريزگايه ك ده كه ويته نه ستو ، نه ندامانی نهو ليژنه يه به يه كه وه بهرپرسيا رن و كاره كانی ليژنه به كاری سهره رايی جيا له كاری فهرمانبه ری ناسای داده نريت .

۴- ليژنه لقي له پاريزگا بهرپرسه له دانانی چاو ديرو ياریده دهر و به ريوه بهری هو له كانی نه زمونه گشتیبه كانی قوناغی ناماده یی و به هاوكاری له گه ل ليژنه لقي تاقیکردنه وهی قه زاکان له گه ل پاراستنی نه ينييه كانی نهو نه زمونه و هه موو نهو نهركانهی كه له ليژنه لقي بالاو فهرمانيان پی ده كريت وهك له رينماييه كانی ژماره (۱۰) دهست نيشان كراوه .

۵- سالانه بو هر قه زايه ك ليژنه يه ك به ناوی (ليژنه لقي سهرپرشتی تاقیکردنه وهی قه زاکان) پيک ده ينريت بو مه به ستی را په راندنی كاروباری تاقیکردنه وه كان له سنوری نهو قه زايه وهك له رينماييه كاندا هاتووه .

۶ - ۱- سالانه ليژنه لقي كارا له پينج نه ندام پيكد هينريت بو يارمه تی دانی ليژنه لقي تاقیکردنه وه كان له به ريوه به رايه تی گشتی په روه رده ی پاريزگا .

ب- سالانه ليژنه لقي كارا له پينج نه ندام پيكد هينريت بو يارمه تی دانی ليژنه لقي تاقیکردنه وه كانی مه لبه ندنی له په روه رده كانی ناو پاريزگا كاندا .

ج- سالانه ليژنه لقي كارا له سی نه ندام پيكد هينريت بو يارمه تی دانی ليژنه لقي تاقیکردنه وه كانی په روه رده ی قه زا .

سی يه م : ليژنه كانی تاقیکردنه وه كان :

ليژنه كانی تاقیکردنه وه كان له هر قوتا بخانه / خویندنگايه ك سالانه پيک ده ينريت به پی ی سيسته می قوتا بخانه بنه رته ييه كان و ناماده ييه كان بو سهرپرشتی کردنی كاروباری تاقیکردنه وه كانی قوتا بخانه یی و تاقیکردنه وه كانی کوتايی هه ر دوو وهرز به هه ر دوو خوليبه وه و دهره يانی تيكران ، به سه روکايه تی به ريوه بهر و نه نداميه تی ياریده دهری كاروباری قوتا بيان و چوار ماموستا كه له لايهن نه نجوومه نی ماموستايان ده ستنيشانده كرين له كوئوونه وهی يه كه می سه رته ای ده ستپيكردی

دهوامی قوتا بخانه کان نهو لیژنه یه پیکه وه بهر پرسیارن له پاراستنی نهینییه کانی تاقیکردنه وه کان و ههر هه ئه یه ک
له نه نجامه کانی :

۱- نه رکه کانی لیژنه ی تاقیکردنه وه نه مانه ن :

- ا- وهرگرتنی پرسیاره کانی خوئی یه که م و دووه می هه ردوو وهرز و پاراستنی نهینییه کانیا ن .
- ب- نهینی کردنی تینوسه کانی تاقیکردنه وه کانی کوتایی هه ردوو وهرز به هه ردو خوئییه وه نه وهش به ریگای دانانی ژماره ی نهینی و یان به داخستنی ناوه کان و به ستنی به هوی که تیره یان به هه رهوییه کی تر بیت که لیژنه ی تاقیکردنه وه کان باوه ریان پی هه بیت .
- ت- کوکردنه وه ی نمره کان و دهره یانی تیکارکان ووردبینی نه نجام و تومار کردنیان له توماره کان و کارت ی نمره کان .
- پ- دابه ش کردنی نه نجامی نه زمونه کان به سه ر قوتابیان دوی ته واویوونی تاقیکردنه وه کان له ماوه ی که متر له هه فته یه ک به شیوه ی نووسینه کی وله سه ر کارت ی مؤر کراو به موری قوتا بخانه و خویندنگا وواژووی به ریوه بهر له گه ل نووسینه وه ی نهو نه نجامانه له توماری تاییه ت و وهرگرتنی ئیمزای قوتابی و خویندکار، و لیژنه پیکه وه بهر پرسیارن له هه ر هه ئه یه ک رووبدات له و راگه یاننده .
- ج- پیویسته نه نجامه کان له قونای ناماده یی به کارت و موری قوتا بخانه بدریته وه به قوتابی / خویندکار وه هه ر گورانکاریه ک له نه نجامدا به بی بریاری لیژنه ی لیکوئینه وه نه بیت ریگای بینادریت و لیژنه ی سه ره وه پیکه وه بهر پرسیارن له هه ئه کان .

- ح- نهو لیژنه یه مافی چاودیاری کردنی چونیه تی جی به جی کردنی و تومار کردنی نمره کانی هه ئسه نگاندنه کان و تاقیکردنه وه ی نیوه وهرزو وکوکردنه وه یانی هه یه له کاتی خویدا ویه بی دواکه وتن
- خ- نابیت به هیج شیوه یه ک ره شکاری و گورین له توماره کان و کارت ی نمره کان دا هه بیت و نه گه ر هه ر هه ئه یه ک رووی دا نه وا ده بیت چاره سه ر بگریت به دووباره نووسینه وه ی نمره که به مه ره که بی سوورو به ریوه به ریش له ته نیش گورینه که واژووی بکات .
- د- تومار کردنی نمره کان ده بیت به مه ره که بی شین بیت و ناکریت به پینووسی رهنگی و یان وشک (قلم جاف) تومار بگریت .
- ژ- پسووله کانی ژماره نهینییه کان هه ئده گریت له توره گه یه کی تاییه ت و ناوی بابه ت و پوئی له سه ردا دنووسریت (نه گه ر هه بوو) .

ر- لیژنه ی تاقیکردنه وه کان پیکه وه بهر پرسیارن له ریکی به ریوه چوونی تاقیکردنه وه کان و بریاردان له کیشه ی گزی (قوپییه) کردن (نه گه ر هه بوو) وریکی نه نجامه کانی .

ز- دنیا بوون له وه ی که پشکنه ران نه رکه کانی خویمان به شیوه یه کی وردو دادوهرانه نه نجام داوه به پیداجوونه وه ی هه ندیک له و تینووسانه پیش ناشکرا کردنی ناوه کانیا ن بو وه ستان له سه ر راستی ده ستنیشان کردنی هه ئه کان و دانانی نمره کان له سه ر پرسیار و واژووکردنیان .

س- قوتابی / خویندکار تا ماوه ی (۱۰) روژ بو خوئی یه که م (۷) روژ بو خوئی دووه م بوئی هه یه په ئپ بگریت له نه نجامه کانی له روژی دوی راگه یانندنیان .

۲- خشته ی تاقیکردنه وه کان :

- ا- خشته ی تاقیکردنه وه کان سالانه له لایه ن لیژنه ی تاقیکردنه وه کان له ماوه ی (۱۰) روژ پیش ده ستییکردنی رییک ده خریت و راده گه ینریت و تیایدا بابه ته کان به روون و ناشکاری دیارده گریت .
- ب- پوئ یه که یه که یه و دابه ش ناکریت (ناکریت پوئیک له بابه تییک به دوو جو ره پرسیار تاقیکردنه وه بکه ن) له نه زمونه نووسینه کییه کانددا و نابیت بو هه ر هه یه کی پوئیک بابه تییک له خشته کانددا دابنریت وه : (پوئی هه شته می (ا) بیکاری

هه بیټ و (ب) کومه لایه تی هه بیټ (وپرسیاره کانی یه ک پۆل پپووسته هاوبه ش بیټ ژماره قوتابی و خویندکاران هه چه ندبیټ وه له روژانی تاقیکردنه وه کانی کوټایی هه ردوو وهرزو خولی دووهم له یه ک دهوامدا دوام بکه ن وه له هه مان کاتدا تاقیکردنه وه کان نه نجام بدهن .

ت- بابته سه ره کی وگرنگه کان به سه ره هه موو روژه کاندایه ش ده کرین و ناکریت هه ره هه موویان له روژانی یه که مدا بن و روژه کانی کوټایش بابته ته لاهه کییه کان دابنرین بو نمونه به بابته تی نیگار و وهرزش و سرود پربکرینه وه له گه ل ره چاو کردنی نه وه ی بابته تی هه ردوو وهرز پپووسته له دوو روژی جیاواز بیټ .

پ- تاقیکردنه وه کانی کوټایی وهرزی یه که م له کاتر میڤری هه شت و نیوی به یانی ده ست پی ده کات و کوټایی وهرزی دووهمیش له کاتر میڤر هه شتی به یانیه وه له قوتا بخانه ی دوو دهوامی و سی دهوامییه کانی ش به ریوه به رایه تی پهروه ده ی قه زاکان به راویژر له گه ل سه ره پهرشتیاری کارگیڤری کاته کان ریک ده خه ن به نووسراوی فه رمی ناگاداریان ده که نه وه .

۳- هوله کانی تاقیکردنه وه :

ا- شوینی دانیشتنی قوتابی دیار ده کریت به ناو نووسین و ژماره ی نه زموونی له سه ره شوینی دانیشتنی که پپووسته نه وه نه ده له یه کتر نزیک نه بن که بواری قوبیه وگواسته وه بدات .

ب- نه خسه ی هۆل به ریک و پیک ریکه ده خریت و شوینی قوتابی تیڤدا ده ست نیشان ده کریت به نووسینی ناو و ژماره ی نه زموونی و به شه که ی و پوله که ی له سه ره نه خسه ی تاییه ت به هۆل .

ت- وینه یه ک له نه خسه ی هۆل هه لده واسریت له پیش ده رگای هۆله که و وینه یه کیش ده پاریزریت بو به کار هیئانی له کاتی پپووست بو چاره سه ره کردنی گیسه کان .

۴- چاودیڤری له پوله ناکوټاییه کان :

ا- خسته ی چاودیڤری به شیوه یه کی روون و دادوهرانه له لایه ن لیژنه ی تاقیکردنه وه کانی قوتا بخانه / خویندنگاکان و به ناما نجی سه ره خسته ی نه زموونه کان ریک ده خریت و پپووسته ماموستای چاودیڤری لی ناگادار بکریتته وه پیش هه فته یه ک وه به واژوو و پپووسته تا روژی نه زموونه کان زانیاری له سه ره دابه شبوونی که رته کان به نه یینی بمینیته وه ، پپووسته هه موو روژیک شوینی چاودیڤر بگوردیت و له یه ک شوین نه بیت جگه له بووارانه ی که به رژه وه ندی گشتییه .

ب- ماموستای چاودیڤر هه موو روژیک تینووسه نه زموونیه کان له لیژنه ی نه زموونی وهرده کریت به ژماردن پاش دنیا بوون له موری قوتا بخانه ی سه ره تینووسه کان وه به واژوو له توماری تاییه ت که پپووسته له گه ل تینووسه نه زموونیه کان بپاریزریت و ههروه ها ده یگه رینه وه به ژماردن بو هه مان لیژنه وه به هه مان شیوه .

ت- سه روکی لیژنه ی نه زموونه کانی قوتا بخانه له سه ره تینووسه کانی تاقیکردنه وه نیمزا ده کات و موری قوتا بخانه که ی لیده ات پیش نه وه ی بدریته چاودیڤر ، ئینجا ماموستای چاودیڤر به سه ره قوتابیانی دابه ش ده کات ، دوا ی لیدان ی زهنگی دووهمی تاقیکردنه وه کان ده ست به دابه شکردنی پرسیره کان ویان نووسینه وه یان ده کریت .

پ- چاودیڤری تاقیکردنه وه کان نه رکیکی پیروژه پپووسته ماموستای چاودیڤر گرنگی ته وای پیدات .

ج- ژماره ی چاودیڤر بو پوله ناکوټاییه کان به ریژه ی (۱) چاودیڤر بو (۲۰) قوتابییه و نابیت ژماره ی چاودیڤران له یه ک هۆلدا له دوو چاودیڤر که متر بن .

۵- نه هاتن له کاتی نه زموونه کاندایه :

ا- قوتابی/خویندکار نه هاتوو به دریژایی روژانی نه زموونه کان ناویان له توماریکی تاییه تی تومار ده کریت و ماموستای چاودیڤر به رامبه ر ناوه کان وواژو ده کات و نه و توماره ده پاریزریت وه ک توماره کانی تر ، نه هاتوو کانی ش له توماری دهوامی روژانه دا تومار ده کرین .

- ب- هیج خویندکاریک به بی پاساویکی رهوا بوی نییه له تاقیکردنه وهکانی روژانه و نیوهی وهرز و کوتایی وهرز و هه ئسه نگاندنه کان ناماده نه بییت وه بهم شیوهیه :
- * په سهند کردنی نهو پاساوانه ی په یوه نندیان به تاقیکردنه وهکانی روژانه و هه ئسه نگاندنه کان هه یه له لایهن ماموستای پسپوره وه بریاری له سهر دهرییت.
- * په سهند کردنی نهو پاساوانه ی په یوه نندیان به تاقیکردنه وهی نیوهی وهرز و کوتایی وهرزه وه هه یه له لایهن به ریوه بهر و لیژنه ی تاقیکردنه وهکان بریاری بو دهرییت.

۶- راپورتی پزشکی له کاتی تاقیکردنه وهکاندا

- ا- راپورتی پزشکی له قوناعی ناماده یی کاری پی ناکریت و قوتابی ماوه پیویسته له خولی دووم نهو تاقیکردنه وهیه دووباره بکاته وه.
- ب- ** قوتابی / خویندکاری پوئی (۹) ی بنه رت نه گهر موله تیان وهرگرت له تاقیکردنه وهکانی کوتایی وهرزی یه که م یان دووم ، له بهر نه وهی پیویسته تیکرای کوششی سالانه یان هه بییت پیش ده ستپیکردنی تاقیکردنه وهی نیشتمانی ، بویه پیویسته راسته و خو پاش ته و او یوونی تاقیکردنه وهکانی کوتایی ههر وهرزییک به چه ند روژییک و به پی ی خشته یه کی تاییه تی قوتا بخانه کان تاقیکردنه وه یان بو نه نجام بدنه وه و کوششی سالانه یان بو دهر به یین و بخریته سهر نه نجامه کانیان.
- ت- قوتابی / خویندکاری قوناعی بنه رته ی له پوله کانی (۱ تا ۸) به راپورتی لیژنه ی تاییه تی پزشکی موله تی پیدراو ، بوی هه یه له هه فته ی دوی تاقیکردنه وه نوسینه کیه کانی نیوهی وهرز یا کوتای وهرز داوی تاقیکردنه وه بکاته وه و مافی خوشیته ی نه گهر بو خولی دووم دوی بخات.
- پ- له خولی دوومه ی تاقیکردنه وهکاندا راپورتی پزشکی و به لگه ی نه هاتن له قوتابی وهر ناکریت وه نه هاتن له نه زمونه کانی خولی دووم به دهرنه چوو هه ژمار دهرییت له بهر نه وهی خولی سی یه م له تاقیکردنه وهکاندا نییه .
- ج- راپورتی پزشکی وهر ناکریت بو هه ئسه نگاندنه کان و تاقیکردنه وهکانی نیوه وهرزه کان ته نها نه وانه نه بییت که له مه ئبه ندی ته ندروستی قوتا بخانه ی ویان ده زگا ته ندروستییه فه رمییه کان دهره چییت له شوینانه ی که مه ئبه ندی ته ندروستی قوتا بخانه یی تیادا نه بییت .
- ح- پیویسته قوتابی / خویندکاری نه خوش پیش دست پیکردنی تاقیکردنه وهکانی کوتایی وهرزه کان نوسراوی فه رمی له به ریوه به رایه تی قوتا بخانه / خویندنگه وهر بگریت به پیچه وانه وه به نه هاتوو دهر میردییت و سفری بو داده نرییت لهو تاقیکردنه وهیه دا.
- خ- نابیت قوتابی له روژانی موله تی نه خوشی که (راپورتی پزشکی فه رمی هه بییت) به شداری له تاقیکردنه وهکاندا بکات .
- د- نه گهر قوتابی روژییک به شداری له تاقیکردنه وهکاندا کرد و نینجا راپورتی پزشکی لهو روژهدا وهرگرت نهوا تاقیکردنه وهی نهو روژهی بو دهر میردییت و دووباره ناکریتته وه ، ورا پورته که ی بو روژه کانی دوی نهو تاقیکردنه وه کاریگهر ده بییت و سوودی لی وهرده گریت.
- ژ- نه گهر قوتابی یه کییک له کهس وکاری پله ی یه که می واته (دایک، باوک، برا، خوشک، مندال، میرد ، ژن) مردن و مردنه کهش له کاتی نه نجامدانی تاقیکردنه وهکانی کوتایی وهرزه کان بییت ویان روژییک دوو روژ پیش تاقیکردنه وهکان بییت نه وه ماوه ی (۴) روژ بو قوتابی خویندکار به موله ت داده نرییت .
- ر- راپورتی پزشکی باوهری پی ی دهرییت بو قوتابییه نابینا کان و ده بیته بنچینه بو به خشین له تاقیکردنه وهی بابه ته کانی (بیکاری) نهو پرسیماره بیکارییه نهی له بابه ته کانی تر دا دین - نه وانه ی ولامه کانیان به وینه یه -

دابه شکردنی نه لکترونه کان له کیمیا دا (له هاوکیشه کیمیايي نابه خشرین) - فونوټیک له زمانې ټینګلیزیدا (به مه رجیک پله ی نابینینی (درجه العجز في الرؤیة) له لایه ن لیژنه ی پزیشکی تاییه ت به (۹۰٪) و به سهروهه کرابیت .
 ز- نه و قوتابی / خویندکارانه ی پوله کانی (۱۰ ، ۱۱ ، ۱۲) که راپورتی نه خوئی ناکاویان هیه له لیژنه ی پزیشکی تاییه ت و نه یانتوانی له خولی دووهی تاقیکردنه وه کان به شداری بکن ، نه وه به پیی رینماییه کان و مه رجه کانی سالی نه که وتن نه و سائیه یان بو ده کریت به سالی نه که وتن .

۷- ټینووسه نه زمونږه کان (الدفاتر الامتحانیه) بو پوله ناکوتاییه کان :

أ- ټینووسه نه زمونږه کان له دینیکې (عه مباریکې) داخراو ده پاریزریت که س بوئی نیه بیکاته وه ته نها سه روکی لیژنه ی تاقیکردنه وه کان نه بییت وه یا نه و که سه ی به فه رمی پی ی سپیردراوه .
 ب- هه موو ټینووسه نه زمونږه کان وخشته کانی تاییه ت به نمره کان وخشته ی دابه ش کردنی پرسیار به سه ر لیژنه کان و پسوله کانی ناو و ژماره نه نیییه کانی تاقیکردنه وه کان ده پاریزریت بو ماوه یه که متر نه بییت له شه ش مانگ دواتر له ناو ده بریت پاش وه گرتنی ره زامه ندی به ریوه به رایه تی په روه رده ی قه زاکان / کاروباری ته کنیکې و به ریگای لیژنه یه کی تاییه ت بو نه و مه به سه ته .
 ت- به هیج جوړیک ریگه نادریت ټینووسه نه زمونږه کان به رد ریته دهره وه ی قوتا بخانه / خویندنگاگان .

۸- دارشتنی پرسیاره کانی پوله ناکوتاییه کان :

أ- دوو جوړه پرسیار به یه که ناست بو هه ردو و خولی یه که م دووهی کوټایي وهرزه کان داده ریژرین له لایه ن نه ولیژنه ی له خویندنگاگان بو نه و مه به سه ته پیکه اتوون به پی ی سیسته م و رینماییه کان ، به مه رجیک هه موو نه ندما مانی لیژنه کان به شیوه یه کی راسته و خو بو به شداری له دارشتن وه نه سه نگاندنی بکن له هه موو روویه که وه ، نه و لیژنه مافی چاوپیخساندنه وه ی پرسیاره کانی خولی دووه میان هیه و به پی ی نه نجامه کانی تاقیکردنه وه کانی خولی یه که م .
 ب- هر لیژنه یه که بو بابه ته که ی خوی وه لامي نمونه یی به هاوپیچی پرسیاره کانی داده نییت تیایدا نمره کان به سه رلقه کان وه نه نگاوه کانی شیکار دابه ش ده کات .
 ت- پرسیاره کان و وه لامي نمونه یییه کان بو کوټایي وهرزه کان و خولی دووه م دوی چاپ کردن و کوپی کردن و نه یینی کردنیان له به رگی تاییه ت ددرینه لیژنه ی نه زمونږی قوتا بخانه ، وه به لایه نی که مه وه هه فته یه که پیش ده سټیپکردنی تاقیکردنه وه کانی کوټایي وهرزه کان له خولی یه که م دا دوی نووسینی هه موو زانیاریه کانی پیویست له سه ربه رگه پرسیاره که وه کوناوی قوتا بخانه و بابه ت و پول و به روازی نه زمونږه که و ناوی ماموستاگان و نیمزاکانیان وه شوینیکی قائم ده پاریزریت و هیج که س بوئی نیه بیکاته وه به سه ر په رشتیاره سپورییه کان و به ریوه به ری قوتا بخانه شه وه .
 پ- ده بییت پرسیاره کان له پروگرامی خویندن دابن و گشتگرین هیج به شیکې کتیب فه راموش نه کرابیت .
 ج- ده بییت پرسیاره کان روون بی و هیج نادیاریه کی تیا نه بییت و دارشتنه که ی سه ر شیونه ر نه بییت بو قوتابی و خویندکار هه روه ها زور ره ق نه بییت که بواری بیرکردنه وه نه دات ویان ماموستای دانه ر بیه ویت توانای زانستی خوی تییدا پیشان بدات وه نامانجی په روه رده یی لای بدات .
 ح- پیویسته وینه و نه خسه و هوکاره کانی فیکردن له بابه ته کاند ا فه راموش نه کریت . چونکه نه وه یان ده بیته هوکاری نه وه ی نه و به شانه له لایه ن قوتا بیه وه نه خویندریت و بایه خیان پی نه دریت .
 خ- پرسیاره کان پیویسته لایه نه کانی هه لبراردنی تیابیت واته به لایه نی که مه وه (۵۰٪) ی پرسیاره کان به شیوازی بابه تی و هه لبراردن بییت وه ژماره ی وه لام له چوار وه لام که متر نه بییت وه وه لامه کانیس له یه کتر و له راستی نزیک بن بو نه وه ی قوتابی

و خویندکار بیر بکاته وه ئینجا بتوانیت وه لامی راست هه ئبژیڤیت واته به پیی شیوازی بانکی پرسیار دابریڤیت وه به و ناراسته یه ببردیت وه بو هه موو بابه ته کان .

د- ده بیټ لاپه ره ی پرسیار ریك بیټ و زانیاریه گرنه گه کان بگریته خو وهك روژ و بهرواری تاقیکردنه وه وبابه ت و پۆل و ناوی ماموستای دانه رو کاتی پیویست بو وه لامدانه وه و له گه ل ره چاو کردنی دابه ش کردنی نمره کان به سه ر پرسیارو لقه کاندا .

ژ- نابیت پرسیاره کان دووباره بوینه وه له تاقیکردنه وه کانی مانگانه و روژانه و نیوه و مرزکاندا و شیوه ی کلاسیک بیت ویه کسه ره کتیبه وه ، به لکو پیویسته له بابه ته زانستییه کان به تاییه تی بیرکاری و فیزییا هه ندیک پرسیار قوتابی و خویندکار شیکاریان بکات ئینجا وه لامی راست هه ئبژیڤیت .

ر- نابیت به هیج شیوه یه ک نیشانه بو پرسیاره کان بگریڤ بو نمونه نابیت ماموستا بیټ نه وه یان گرنه گه و نه وی تریان گرنه نیه وه یان کومه له پرسیاریک ده ستیشان بگریڤ له کتیب و پرسیاره کان له وانده دا بینیته وه .

ز- ده بیټ ماموستا ناستی قوتابی و خویندکار به رزبکاته وه کروکی زانستی بابه ته کان بگه یه نیت وه له به رکردنی کویرانه دووریان بخاته وه به هه موو شیوه یه ک ، نمره ش له سه ر بنه مای زانستی و پهروه ده بیانه دابریټ .

س- پیویسته نمونه ی پرسیار بواری فه راموشی تیا بیټ وه له ریژه ی له (۱۰٪) تیپه ر نه کات و کشتگر بیټ له هه موو به شه کاندا ش- ژماره ی پرسیاره کان و جوړه کانیان ده بیټ له گه ل کات بگو نجیت نابیت نه وه ونده دریڤیت سه ر له قوتابی بشیوینیت و نه نه وه ونده ش کورت بیټ که توشی سه رسورمان و ناو میڤیدیان بکات .

ص- کاتی دیاری کراو بو تاقیکردنه وه ی کو تایی وهرز له قوناعی ناماده یی بو زمانه کان دوو کاتر میڤ و نیو بو بابه ته کانی تر دوو کاتر میڤ ده بیټ .

چ- نابیت پرسیار له شیوه ی لوژیکی (منطق) ده ریچیت و به تاییه تی له بیرکاری که نه نجامه که ی قوتابی تووشی دله راوکی بکات و دننیا نه بیټ له راستی وه لامه که ی .

گ- پیویسته دارشتنی پرسیار به شیوه یه ک بیټ نه گه ری لیکدانه وه ی تیا نه بیټ له لایه ن قوتابیانه وه وساده و به زمانیکی پاراو بیټ .

ڤ- پیویسته پرسیاره کان لایه نی لاوازی قوتابی به ده ریخات بوئه وه ی ماموستا بتوانیت هه ئیسه نگینیت و هه روه ها جیاوازی که سی (الفروق الفرديه) ره چاو بگریټ له کاتی دانانی به جوړیک که له (۳۰٪) ناسان بیټ و (۴۰٪) مام ناوه ندی بیټ و (۳۰٪) بو قوتابی و خویندکاری زیره ک بیټ وه نه وه ش داد په روه ری ده چه سپینیت و قوتابی زیره ک و نازیره ک له یه کتر جیا ده کاته وه .

ع- هاوکاری بگریټ له نیوان به ریوه ریته تی قوتا بخانه کان بو چاپ کردنی پرسیاره کان به هه ماهه نگی له گه ل به ریوه به رایه تی گشتی په روه رده و په روه رده ی قه زاکان و له و شوینانه ی بو یان ده ستیشان کراوه نه مه ش بو پاراستنی نه یینییه کان و دوو که و تنه وه له هه کاره کانی نا شکرا بوونیان .

غ- نابیت پرسیار له شوینه نافه رمییه کان و چا پخانه بازارگانیه کان و بنکه کانی کو مپیوته ری نه هلی و فه رمانگه کانی حکومت چاپ بگریڤ .

۹- پشکنینی پرسیاره کان :

أ- پشکنین ووردبینی ده فته ره وه لامدراوه کان به شیوه یه کی داد په روه رانه نه نجام ده ریټ و پرسیاره کان دابه ش ده کریڤ به سه ر نه ندامانی لیژنه ی پشکنینی بابه ته کان و به شیوه یه کی فه رمی ئینجا ده ست بگریټ به پشکنین و ناگریټ جاریکی تر دووباره ده فته ر بپشکنریټ و نمره کان بگریټ پاش گه راندنه وه ی تینووسه کان بو لیژنه ی نه زموونی .

ب- نمره ی ته واوی بابه ت له تاقیکردنه وه کانی کو تایی له هه ر دوو وهرزدا له قوناعی بنه رته دا (۵۰) نمره یه بو خوئی یه که م و (۷۰) نمره یه بو خوئی دووم وه بو قوناعی ناماده یی (۶۰) نمره یه بو خوئی یه که م و (۸۰) نمره یه بو خوئی دووم وه پیویسته نمره

به سهر پرسياره كان دابهش بكریت له سهر كاغزی پرسيار و نهوش به دوا داچوونی بو بكریت له لایهن سهر پهرشتیارانه وه بایه خی ته واوی پی بدریت له کاتی هه ئسه نگانندی پرسياره كان .

ت- پیویسته پشکنهر نمره ی لقه كان کویکاته وه نینجا له ناو دهفتهر به ژماره و نووسین نمره ی کۆتایی ههر پرسياریک بنووسیت و نیمزای بکات پاشان نمره که دهگواستریته وه بو سهر بهرگ له شوینی تاییه تی خو ی تو ماری ده کریت به ژماره و نووسین و واژوو، نینجا نمره كان کۆده کرینه وه و پشکنه ریکی تر ووردبینی ده کاته وه .

پ- کرداری پشکنین ووردبینی روژانه له ناو قوتا بخانه نه نجام دهدریت به لیژنه و ناکریت دهفتهر ه كان ببه نه دهره وه ی قوتا بخانه له نه زموونه كانی کۆتایی وهرز له ههر دوو خو ئدا .

ج- نه به ریوه بهر و نه هیج مامۆستایه ک بۆ نیه داوای دووباره پشکنینی دهفتهر یك له مامۆستا بکاته وه .

ح- نه نجامه كانی نه زموونه كان داوای راگه یانندی بنه ره ، پاشگه زبوونه وه ی بونییه و ناکریت سهر له نو ی پشکنینیان بو بكریته وه ، و هیج لایه نیك مافی نه وه ی نییه ، له بهر نه وه ی نه وکاره سهر پیچییه له سیستم و رینماییه كانی نه زموونه كان وله کاتی په ئپ (اعتراض) گرتن له نه نجامدا ووردبینی دهفتهر ی قوتابی زور به ریکی ده کریت بو چاره سهر کردنی ههر هه ئه یه که له گواستنه وه کو کردنه وه ی نمره له ناوه وه ی دهفتهر وه یان له بهرگ رووی دابیت وه یان لقیکی یان به شیکی پرسياریک له بیرکرا بیت تا پشکنینی بو بكریته وه نه و په ئپ گرتنه ش به ریگای برینی پسووله بو بابه ته كان له ژمیریاری پهروه ده ی قه زاوه ده بیت .

خ- له یه که م وانه ی پاش پشووی وهرزی یه که م ههر مامۆستایه ک دهفتهر ه كانی نه زموونی بابه ته که ی خو ی به سهر قوتابیان دابهش ده کات و پرسياره كان شیکار ده کات و گفتوگۆ له سهر ده کات چونکه له ئاما نجه كانی ههر نه زموونیک دا هه یه که قوتابیان هه ئه کانیان بزانی بو نه وه ی له داهاتوودا له وه هه لانه دوور که ونه وه ، ههروه ها له بهر مه ترسی روودانی هه ئه له گواستنه وه وکو کردنه وه ی نمره كان .

۱۰- نه زموونه كانی پراکتیکی :

تاقیکردنه وه كانی پراکتیکی له ههفته ی پيش ده ستپیکردنی نه زموونه كانی وهرزی نه نجام دهدریت و له ناو وانه كاندا و به ژماره ی نه و کاتژمیرانه ی که پی ی ته واو ده بیت و به مه رجیک له گه ل ده ستپیکردنی تاقیکردنه وه كانی نووسینه کی ته واو بیت ، نهوش له لایهن مامۆستای بابه ته وه نه نجام دهدریت وه له به شه وانه كانی نه و بابه تانه ی که تاقیکردنه وه ی پراکتیکی هه یه .

۱۱- تو ماری نمره ی مامۆستا و رینماییه كانی :

أ- نه م تو مارگه یه فه رمیه ده بی پاریزگاری له پاک و خاوینی بكریت و ریک و پیک رابگیریت . هیج جو ره کوژاندنه وه یه کی تیدا نه کریت ب- به هیج جو ریک نابیت قه ئه می راست کردنه وه ی سپی تیدا به کار بیت .
ت- نمره كان به قه ئه می سو فقی شین دانه نریت له شوینی دیاری کراودا .
پ- ناوی چواری قوتابیان / خویندکاران به پی ی زنجیره ی پیته كان دنوسریت وه که نه وه ی له پیناسه ی باری شارستانی تو مار کراوه به بی که م و کورتی .

ج- به هیج جو ریک به قه ئه می دار (رصاص) ناو و نمره تو مار ناکریت .

ح- ناو و نمره كان له بو شایی نیوان هیله كان (له ناو لاکیشه كاندا) دنوسریت، نه که له سهر خه ته كان .

خ- مامۆستای بابه ت هه ئسه نگانندنه كان له دهفتهر یکی لاوه کی دا دنوسیت و دواتر ده یگوزیته وه بو نه م تو مارگه یه و نمره كان راسته خو له داوای هه ئسه نگانندن یا تاقیکردنه وه ی نووسینه کی تو مار ده کریت .

د- نه گه ر بابه تی خویندن له چه ند به شیک پیک هاتبوو . نمره كانی به شه كانی بابه ت له سهر دهفتهر یکی لاوه کی دنوسریت و نمره كانی به شه كان کۆده کرینه وه و نینجا تو مار ده کریت وه که له (زمانه كان) وه له کاتی خو ئدا .

- ژ- نەم تۆمار گەيە لای مامۇستا دەمىنئەتە وە تا نە نجامەكانى كۆتايى سائى خويندن بىريارى لەسەر نەدرىت ، دواتر نەدرىت بە بەريۆبەرى قوتا بخانە /خويندنگە كە بۇ هېشتنە وەيان لانى كەم بۇ ماوەى سى سال .
- ر- نەو نمرەيەى كە قوتابى /خويندكار لەهەر بابەتتىكى نەو وەرزه بەدەستى دەهينئەت بە نە نجامى نەو بابەتە نەژمىردىت
- ز- نمرەى هەئسەنگاندىن بۇ قوتابى / خويندكارى دەرئەچوو لەهەر بابەتتىك نە وەرزدا وەك خۇى دەمىنئەتە وە لەگەل نمرەى تاقىکردنە وەى نوسىنەكى خۇى دووم هەژمار دەكرىت وە بە پى ي وەرز.
- س- نە نجامەكانى تۆمارى نمرەى پۆل كە نە لايەن مامۇستا وە پىركرا وەتە وە نەگۆيزىتە وە بۇ تۆمار گەى قوتا بخانە و خويندنگا نە لايەن بەريۆبەرى يا نەو كەسەى پىي سىپىردا وە .
- ش- بەهيج جۆرىك ريگا نادرىت تۆمارى نمرەى مامۇستا بىردىتە دەرە وەى قوتا بخانە /خويندنگا .

- چەنە تىيىيىيەك ۱- هەئو شاندىنە وەى پىرنسىبى بەخشىن لە قۇناغەكانى خويندن بە هۇى وەرگرتنى نمرەى سەروو ۹۰٪
- ۲- هەئو شاندىنە وەى پىرنسىبى خىراکردنى قوتابىيان (بىردنە پىش) و لە هەموو قۇناغەكانى خويندن

رېنمايى ژمارە (۲)

تايبەت بە نمرەكانى تراز (الدرجة الحرجة)

يەكەم / نمرەى تراز تايبەت بە قۇناغى بنەرەت :

۱-أ - هەموو نەو نمرانەى كەرتن نزيك دەكرىنە وە (جبر الكسور) بۇ ژمارەى تەوا و اتە نايبەت لەسەر كارتى نمرەكان نمرە بە كەرت بىردىت ، نەمەش لە پىش پىدانى نمرەى بىريار .

ب- نمرەى بىريار لە قۇناغى بنەرەت زىاد دەكرىت بۇ نمرەى كۆشى سالانە و بۇ هەردوو خول بە پى رېنمايەكان .

ت- بۇ زياتر روونكردنە وە : نەو بوارانە نمرەكان زىاد دەكرىت بۇگۆرىنى بارودۇخى قوتابى و بەشىوەى :

۱- لە ماوە ← بۇ ماوە نە بابەتى كەمتر

۲- لە ماوە ← دەرچوون

پ- نمرەى بىريار نەگەر لە دواى زىادكردن لە خولى يەكەمدا ماوە نەوا لە خولى دووم بۇماوەكان سوودى لى وەرەگرن .

ج - نمرەى بىريار بۇ نمرەى نەو بابەتانە زىاد دەكرىن كە نزيكترىيانە نە كەمترىن نمرەى دەرچوون واتە (۵۰) وە بۇ نمرەى (۴۰) نەگەر يەك بابەت مابوو وە نە (۴۰) كەمتر بوو .

ح- لىژنەى تاقىکردنە وەكان لە قوتا بخانە هەئدەستىت بە زىاد كردنى نەو نمرانە بە پى رېنمايى و تۆمارىكى تايبەتى بۇ دەكرىتە وە ناوى نەو قوتابىيانەى تىدا تۆمار دەكرىت كە نمرەى بىريار دەيانگىرئە وە و بابەتەكان و ژمارەى نمرە زىاد

كرا وەكان و هەموونەندامانى لىژنەى نەزمونەكان واژووى لەسەر بکەن و نە بەريۆبەرايەتى قوتا بخانە بىريارىت .

خ- نەگەر نمرەى دوو بابەت لەنيوان (۴۵ . . . ۴۹) يەكسان بوون نمرەى بىريار بە پىي زنجىرەى (بىركارى - نىنگىلىزى -

زانستەكان - كۆمەلايەتى - عەرەبى - كوردى - بابەتە لاوەكيبەكان) نمرەى بۇ زىاد دەكرىت بەهۇى سىستەمى پشكىنى

نە ليكترونى و قوتابى بۇى هەيە بە ويستى خۇى بابەتتىكيان هەئبىرئىت لەكاتى پەلپ گرتندا .

۲- چەند نموونەيەك بۇ روونكردنە وەى چۆنيەتى زىاد كردنى نەو نمرەيە لە قۇناغى بنەرەتدا :

أ- نەگەر قوتابىەك نمرەى كۆتايى لە بابەتتىك (۴۵) بوو نەوا (۵) نمرەى بۇ زىاد دەكرىت لەو بابەتە و دەبيتە (۵۰) .

ب- نەگەر قوتابىەك نمرەى كۆتايى لە دوو بابەت ۴۸ , ۴۷ بوو نەو (۲) نمرە بۇ (۴۸) زىاد دەكرىت و دەبيتە (۵۰) نىنجا (۳)

نمرە بۇ (۴۷) زىاد دەكرىت و دەبيتە (۵۰) .

- ت- نه گهر قوتابيهك له دوو بابته (۴۸) و (۴۸) هه بيهت له نمره كوتايي نهوا (۲) نمره بو ههريهكه له دوو بابتهكه زياد دهكرين بو نهوهي بينه (۵۰).
- پ- نه گهر قوتابيهك له نمره كوتايي له دوو بابته ۴۹, ۴۶ هه بوو نهوا (۱) نمره بو (۴۹) زياد دهكرت دهبيته (۵۰) نينجا (۴) نمره بو (۴۶) زياد دهكرت دهبيته (۵۰).
- ج- نه گهر قوتابيهك له سي بابته نمرهكاني كوتايي ۴۹, ۴۹, ۴۷ نهوا يهك نمره بو ههريهكه له دوو (۴۹) كه زياد دهكرت و دهبنه (۵۰) و (۳) نمره بو (۴۷) زياد دهكرت دهبيته (۵۰).
- ح- نه گهر قوتابيهك له سي بابته ۴۹, ۴۹, ۴۸ بوو له نمرهكاني كوتايي نهوا (۱) نمره بو ههريهك له دوو (۴۹) كه زياد دهكرت بو نهوهي بيته (۵۰) و (۲) نمره بو (۴۸) بو نهوهي بيته (۵۰).
- خ- نه گهر قوتابيهك له نمرهكاني كوتايي له چوار بابته ۴۹, ۴۹, ۴۸ هه بوو نهوا (۱) نمره بو ههريهكه له (۴۹) كان زياد دهكرت بو نهوهي بينه (۵۰) و (۲) نمره شي بو (۴۸) زياد دهكرت بو نهوهي بيته (۵۰).
- د- نه گهر قوتابيهك نمرهكاني كوتايي له سي بابته ۴۵, ۴۴, ۴۲ بوو نهوا (۵) نمره دهدرتته (۴۵) بو نهوهي بيته (۵۰) وبه ماوه له دوو بابته دهمنيتهوه.
- ژ- نه گهر قوتابيهك له دوو بابته نمرهكاني كوتايي (۴۵) و (۴۶) بوو نهو (۴) نمره دهدرتته (۴۶) بو نهوهي بيته (۵۰) وبه ماوه لهوهي تر دهمنيتهوه نه گهر پهرينهوه نه يگريتهوه وه نمره يهكي برياري بو خولي دووم دهمنيتهوه بو نهوهي سوودي لي وهريگريت لهويدا.

دووم : نمره تراز تايهت به قوناعي نامادهي

- ۱- نزيك كردنهوهي نمره (جبر الكسور) بو ژماره تهاوا له پولهكاني قوناعي نامادهي ريگاي پينادريت و ژمارهكاني كه رت دواي ژماره تهاوا بو سي ژماره كورت دهكرتتهوه دواي تيكراي ههري سال و به ريگاي داتابيس.
- ۲- له قوناعي نامادهي نمره بريار دواي نه نجامي كوشي سالانه دهدرت بو چاككردي نمره تراز (حرج) بو ههردوو پولي (۱۰، ۱۱) نامادهي.
- ۳- نمره بريار ناچيته سه ره نه نجامي كوشي سالانه له پولي (۱۲) نامادهي بو مه بهستي به شداريكردي له تافيكردنهوهي گشتيدا چونكه ماوه ته نها له سي بابته و كه متر دهرنه چوو بيت مافي به شدار بوون به دهست دهنيته.
- ۴- قوتابي/خويندكار سوود له و زياد كردنه وهرده گريت له ههردوو خول واته نه گهر چهند نمره يهكي له خولي يه كه مدا مابوو له كاتي مانه وويدا له خولي دووم نه گهر پيوستي پي هه بيت سوودي لي وهرده گريت وبوي زياد دهكرت.
- ۵- بو زياتر روونكردنهوه : له و بوارانه نمره كان زياد دهكرت بو گوريني بارودوخي قوتابي و به شيوهي :
- أ- له ماوه ← بو ماوه له بابته كي كه متر
- ب- له ماوه ← دهرچوون
- ۶- نمره بريار بو نمره نهو بابته تانه زياد دهكرين كه نزيك ترين يانه له كه مترين نمره دهرچوون واته (۵۰).
- ۷- ليژنه ي تافيكردنهوه كان له قوتا بخانه هه لدهستت به زياد كردني نهو نمرانه وبه پي ي ريئمايي توماريكي بو دهكرتتهوه ناوي نهو قوتابيهانه ي تيدا تومار دهكرت كه نمره بريار ده يانگريتهوه وبابه ته كان و ژماره ي نمره زياد كراوه كان وه موونه نداماني ليژنه ي نه زمونه كان واژووي له سه ر بكن و له به ريوه به رايه تي قوتا بخانه بپاريزت.
- ۸- نه گهر نمره دوو بابته له قوناعي نامادهي يه كسان بوون ليژنه به پي ي به رژه وهندي قوتابي و خويندكار دهستنيشاني نهو بابته دهكات كه نمره برياري دهدرتتي له سه ر بنه ماي پيوستي بو دهرچوون له خولي دووم واته ده داته نهو بابته ي كه نمره ي زياتري پيوسته بو پر كردنهوهي.

رینمایی ژماره (۳)

یه کهم : تاییهت به لیژنه کانی وردبینی نه نجامه کانی تاقیکردنه وه کانی پوله ناکو تاییه کان

بو باشر جی به جی کردنی سیسته م و رینماییه کان ، پیش راگه یاندنی نه نجامه کانی پوله ناکو تاییه کان بو مه بهستی دورکه وتنه وه نه هه ئه ی گواستنه وه کو کردنه وه ی نمره و دهره یانی تیکراکان پیویسته نه مانه ره چاو بکریت :

۱- سالانه به ریوه به رایه تی قوتا بخانه کان له یه کهم کو بوونه وه ی دهستی ماموستایان لیژنه یه کی وردبینی به لایه نی که مه وه له چوار نه ندام پیک دینیت له ماموستایانی قوتا بخانه وه سه روکایه تی یه کی له یاریده دهره کانی به مه رجیک هیچ یه کیکیان له لیژنه ی نه زمونه کان دا نه ندام نه بن ، نه رکه کانیشیان ووردبینی کردنی نه نجامه کانه به ووردی ، و هه ر هه ئه یه ک که له نه نجامه کانه وه دهره کون به لیژنه ی نه زمونی قوتا بخانه یی راده گه نینیت بوئه وه ی راستیان بکه نه وه پیش راگه یاندنی نه نجامه کان به سه ر قوتا بیاندا .

۲- پیکه یانی چه ند لیژنه یه کی وردبینی له به ریوه به رایه تی پهروه ده ی قه زاکان به سه روکایه تی سه ره شتیاریکی پسپوری پهروه ده یی به گویره ی جوړی قوتا بخانه و خویندنگه و نه ندامیبه تی چه ند به ریوه به رو ماموستایه کی به نه زمون که نه رکه کانیشان ووردبینی کردنی تو مارگه ی قوتا بخانه یی و بوړدی نمره ی کو تاییه وه نه و لیژنه اش به ره پرسن له راستکردنه وه ی هه ر هه ئه یه ک له و تو مارگانه به پی رینماییه کان و هه زووترین کات به هه موو لایه نه کانی په یوه ندیدار را بگه ی نریت . وه نه گه ر هه ئه که گه وه بو پیویسته قوتابی و به خپوکه ره که ی به نووسینه کی لیی ناگادار بکرینه وه به راستکردنه وه ی هه ئه که ۳- بو نه وه ی چاره سه ری هه موو کیشه و هه ئه کان بکریت . پیویسته کاره کانی وردبینی تو ماره کان پیش راگه یاندنی نه نجامه کان ته واو بکریت .

۴- هه ئه له نمره و نه نجام نه گه ر رویدا پیویسته به ریوه به رایه تی قوتا بخانه ، به شیوه ی نو سینه کی و به واژوو به قوتابی / خویندکاری را بگه ی نریت . له کاتی پیویستدا لیکولینه وه ی تاییه ت پیک به ی نریت بو ده ست نیشان کردنی نه و که سانه ی به ره پرسیان له و هه ئه یه دا .

۵- له کاتی دوزینه وه ی هه ر هه ئه یه ک له نه نجام دوای هه ردوو وردبینی قوتا بخانه یی و پهروه ده یی ، هه موو نه ندامانی لیژنه کانی وردبینی قوتا بخانه یی و پهروه ده ییبه کان و لیژنه ی تاقیکردنه وه لیی به ره پرسیان .

۶- قوتابی / خویندکار و به خپوکه ره که ی پیکه وه به ره پرسیان نه گه ر هه ر هه ئه یه ک له کاتی نمره کانی قوتابی هه بیته و نه وان درکی پی بکه ن و په یوه ندی به به ریوه به رایه تی قوتا بخانه نه کهن بو مه بهستی راستکردنه وه ی وه پیویستیشه کارگیری قوتا بخانه نه م ناگاداریه به دایبایان را بگینن له کاتی بهستی کو بوونه وه کاندا .

۷- نه گه ر له نه نجامی لیکولینه وه ناشکرا بوو یاری به نمره ویان گوړانکاری وره شکاری تیادا کراوه نه و به ره پرسیاران دهرینه لیژنه ی لیکولینه وه ، نه گه ر پیویستی کرد بدرینه لیژنه کانی ریککاری (انضباطی) ویان دادگا په یوه نداره کان چونکه نه و کارانه به کاری ساخته کاری (التزویر) داده نرین * .

دووم : بو نه وه ی نه و لیژنه به کاری خو یان هه ئسن پیویسته تی بینی نه مانه ی خواره وه بکه ن :

۱. بو مان ناشکرایه که زوره ی یاری پیکردنه کانی نمره له نه نجامی پیدانی (۵) نمره ی بریار ده ستکاری ده کریت به مه بهستی هه ولدان له لایه ن لیژنه نه زمونیه کان بوگه یاندنی نمره ی قوتابی بو به ر بارودوخی سوود وه رگرتن له نمره کانی بریار ، به لام نه وانه ش له گه ل رینماییه کان ناگو نجین ، بو یه لیژنه کانی تاقیکردنه وه به ره پرسیان له و گوړانکاریبانه که نه نجامیان دده ن دورله رینماییه کان وه بو نه و مه بهسته پیویسته سه ره شتیارانی کارگیری قوتا بخانه کان نه و لایه نه هه ستیاره هوشیارکه نه وه نه گینا دهرینه لیژنه کانی لیکولینه وه .

۲. به پئی ریئماییی زیاد کردنی نمرهکانی بریار له دهسه لاتی لیژنه‌ی تاقیکردنه‌وه‌کانه، به لام به گویره‌ی زانیارییه‌کان نمان وا دهرده‌که‌ویتی که له زۆریه‌ی قوتا بخانه‌کان کۆبوونه‌وه‌ی دهسته‌ی مامۆستایان نه‌نجام دده‌ن بو پیدانی چه‌ند نمره‌یه‌کی تر، نه‌وه‌ش پیچه‌وانه‌ی ریئماییه‌کانه و نابیت نه‌و جوړه کۆبوونه‌وانه نه‌نجام بدرین، پیوستیشه‌ته‌ن‌ها نه‌وه‌نده نمره‌ی بریار بدریت که دیاری کراوه له لایه‌ن لیژنه‌ی نه‌زموونه‌کان وه نه‌وه‌ش پیوسته له تۆماری تاییه‌ت به نمره‌ی بریار تۆمار بکریت، و لیژنه‌ی نه‌زموونه‌کان له قوتا بخانه‌دا پیکه‌وه به‌رپرسیارن له‌و جوړه کارانه نه‌گه‌ر بکریت.

۳. له‌نه‌نجامی لیکولینه‌وه‌کان دهرکه‌وتوه که هه‌ندی‌ک له مامۆستایان بایه‌خ به سیسته‌م ورینماییه‌کانی تاییه‌ت به نه‌زموونه‌کان ناده‌ن. دوا‌ی ریگه‌ستنی نامیلکه‌ی سیسته‌م ورینماییه‌کانی تاییه‌ت به نه‌زموونه‌کان ودابه‌ش کردنی به‌سه‌ر له هه‌موو قوتا بخانه‌کاندا، پیوسته به‌ریوه‌به‌رانی قوتا بخانه‌و خویندن‌گان کۆبوونه‌وه‌ی دهسته‌ی مامۆستایان نه‌نجام بده‌ن پیش ده‌ستپیکردنی نه‌زموونه‌کانی کۆتایی هه‌ردوو وهرز، و نه‌و ریئماییه‌کانه بو‌مامۆستایان روون بکه‌نه‌وه و بیریان بیئنه‌وه و له تۆماری کۆبوونه‌وه‌کانی دهسته‌ی مامۆستایانیش تۆماربکریت و سه‌ره‌په‌رشتیاریانی کارگیری له کاتی سه‌ردانه‌کانیان بو‌قوتا بخانه‌کان جه‌خت له‌ولایه‌نه بکه‌نه‌وه هه‌روه‌ها له میژووی گریدانی، له داهاتوشدا لیکولینه‌وه‌کانی تاییه‌ت به کیشه‌کانی تاقیکردنه‌وه‌کان نه‌و لایه‌نه ره‌چاو بکات، و مامۆستا خو‌شی به‌رپرسیاره له به‌دوادا چوونه‌وه‌ی ریئماییه‌کان و وه‌رگرتنی نامیلکه و خویندنه‌وه‌ی به‌دریژایی سال.

ریئماییی ژماره (۴)

تاییه‌ت به راگه‌یاندنی نه‌نجامه‌کانی نه‌زموونه‌کان و ریگه‌ستنی لیستی پۆله‌کان

- بو‌دوورکه‌وتنه‌وه له هه‌ندی‌ک هه‌ته که چه‌ندین جار به هوی گوی پینه‌دانی لیژنه به‌رپرسه‌کانی قوتا بخانه روویانداوه وه‌ک ده‌وامکردنی هه‌ندی قوتابی و خویندکار له پۆلیکی به‌رزتر له پۆله‌کانیان به بیانووی نه‌وه‌ی که به‌زاره‌کی ده‌رچوونی پی‌ راگه‌ینراوه به لام له‌راستیدا دهرنه‌چووه وه‌یان کاردی نمره‌ی به‌هه‌ته پیدراوه‌ته‌وه نه‌و جوړه بارودوخانه به‌ریوه‌به‌ری قوتا بخانه‌و لیژنه‌ی نه‌زموونی لیبی به‌رپرسیارن و رووبه‌رووی سزای ریگه‌کاری (ئینزباتی) دهبین بویه پیوسته ره‌چاوی نه‌م خالانه‌بکریت :
- ۱- پیوسته نه‌نجامه‌کانی تاقیکردنه‌وه‌کانی (تیکرای هه‌ردوو وهرز) بو‌قوتانگی بنه‌ره‌ت و کۆتایی هه‌ر وه‌رزیک بو‌قوتانگی ناماده‌یی و نه‌زموونه‌گه‌شتیه‌کان به هه‌ردوو خولیه‌وه به شیوه‌ی نووسینه‌کی راگه‌ینریت و به واژوو، له هه‌مان کاتیشدا له تابلوی ناگاداری (لوحة الاعلانات) راگه‌ینریت.
  - ۲- پیوسته قوتابی کاردی نمره‌کان لای خوی بپاریزیت وهیج ره‌شکاری و کراندنیکی تیا‌نه‌بیت دهن‌اخوی به‌رپرسیار ده‌بی له‌کاتی لیکولینه‌وه له‌و کارانه‌دا.
  - ۳- پیوسته لیستی پۆله‌کان و هۆبه‌کان له به‌رواری یه‌ک هه‌فته له ده‌ستپیکردنی ده‌وامه‌وه ریگه‌ی بخریت و به‌راوورد بکریت له‌گه‌ل تۆماری نمره‌کانی قوتا بخانه‌و تۆماری گه‌شتی به مه‌به‌ستی دننیا‌بوون و نابی به هیج شیوه‌یه‌ک له‌و ماوه‌یه تپیه‌ر بکات.
  - ۴- نابیت ریگا بدریت به ده‌وامکردنی قوتابی و خویندکار به بی‌به‌نگه‌نامه‌ی گواستنه‌وه له‌و قوتا بخانه‌ی لیبی ده‌گو‌یزریته‌وه نه‌مه‌ش له‌ماوه‌ی یه‌ک هه‌فته‌دا و پیوسته له تۆماری گه‌شتیدا تۆمار بکریت.
  - ۵- له‌کاتی گۆرینی یان گواستنه‌وه‌ی هه‌ر به‌ریوه‌به‌ریک به هه‌ر هۆبه‌ک بیت هه‌ردوو به‌ریوه‌به‌ر پیکه‌وه به‌رپرسیارن له سه‌ره‌په‌چیه‌کان هه‌ریه‌که‌وه به پپی کاتی ده‌ست به‌کاربوون و له‌کارترانیا‌ن.
  - ۶- راگه‌یاندنی نه‌نجام یا ریگه‌ستنی لیستی ناوه‌کانی پۆله‌کان و هۆبه‌کان نه‌گه‌ر درایه یاریده‌ده‌ر ده‌بیت له فه‌رمانی دابه‌شکردنی کاره‌کان له نیوان به‌ریوه‌به‌رو یاریده‌ده‌ره‌کان له سه‌ره‌تای ساله‌وه ناماژه‌ی پی بکریت.

رێنمایی ژماره (5)

دەربارەی لیکۆلینەوه ئە کێشەکانی ئەزموونەکان و بروانامەکان

- 1- بۆ کێشەکانی تاییبەت بە دەستکاریکردنی نمرەکان و دەفتەرەکانی تاقیکردنەوه و دزینی پرسیار و گۆڕینی بروانامە و سەختەکاری (تزویر) ئە پۆلە ناکۆتاییبەکاندا ئە لایەن بەرێوهبەرایەتی گشتی پەرودە لێژنە ی لیکۆلینەوه ی بۆ پێکدەهێنریت ئە سەرپەرشتیارانی پەپۆری و پەرودەیی هەر یەکە و بە پی ی پەپۆری خۆی بۆ لیکۆلینەوه و ئە نجامدانی پێویست و دەستنیشانکردنی بریارەکانیان بە راشکاوی و بایە خدانی گرنگ و تاییبەت بە و کێشەکان، وە پێویستە ئە و جوړە لیکۆلینەوانە پۆلین بکړن بە پی ی گرنگی وە سزاکانیان ئە ناست ئە و جوړە کێشە یە بی، و پاشان وینە ی بنەرەتی لیکۆلینەوه کە بەرزدە کړیته وە بۆ بەرێوهبەریتی گشتی ئەزموونەکان بۆ پەسند کردنیان وە یان گیرانەوه ی جارێکی تر بۆ لێژنە کە ئە گەر هەموو لایەنەکانی کێشە کە چارەسەر نە کرابوو بە پی ی پێویست، و ئە گەر پێویستی کرد بە پرسیاران بەرێنە لێژنە ی ریککاری وەزارەت و یان دادگا پێوه نادرەکان.
- 2- لیکۆلینەوه کانی تاییبەت بە راگە یاندانی ئە نجام و ئەوانە ی دەبنە هۆی زیان بە خشین بە داها توی قوتابی پێویستە گرنگی تاییبەتی پی ی بەریت و ئە و لایانە ی بە پرسیارن ئە و هە لانه سزای وایان پی بەریت ئە ناست کێشە کە بی، ئە گە ل لابر دنیان ئە شوینی کارگیری.
- 3- یە کە کانی سەرپەرشتیاری پەرودە دنیایی جوړی ئە نجامە کانی لیکۆلینەوه و هەموو بەراییبە کانی دەدە نە بەرێوهبەریتی گشتی پەرودە .
- 4- بەرێوهبەریتی گشتی پەرودە وینە ی سەرەکی ئە و لیکۆلینەوه ئە گە ل بەراییبە کانی رەوانە ی بەرێوهبەرایەتی گشتی ئەزموونەکان دەکات پاش ئەوه ی بەرێوهبەری گشتی پەرودە بە راپۆرت و بیان بە نووسراوی فەرمی و بە راشکاوی رای خۆیان دەربارە ی کێشە کە و سزا دەستنیشانکراوەکان ئە لایەن لێژنە ی لیکۆلینەوه بەدات وە ک لایە نگیری بکات ئە کاتی گونجانیان و یان پشتگیریان لئ ئە کات ئە گەر هاتوو سزاکان ژۆر بوون و یان کە م بوون ئە گە ل دیاری کردنی هۆ و بە لگە بۆ ئەوه ی بە هەند وەربگیریت ئە کاتی پەسندکردنی لیکۆلینەوه کە دا .
- 5- ئە بەر ئەوه ی هەموو گۆرانکاریبە ک و رەشکاریبە ک ئە نمرەکانی قوتابیان و هە ئە ئە پێدانه وه ی ئە نجامەکان و راگە یاندیان ئە لایەن بەرێوهبەرایەتی قوتابخانەکان و یان هەندیک ئە مامۆستانیان ئە نجامیکی خراپ و تال یان هە یە بە سەر پرۆسە ی پەرودە و نایندە ی قوتابی ، وەزارەتی پەرودە ئەوانە ی بە و کارانە هە لدهستن بە ئە نجامدەری سەختە کاری (تزویر) ئە قە ئە میان دەدات و بۆی هە یە بیانداتە لێژنە کانی ریککاری (نینزباتی) یا دادگا کانی سزایی (المحاکم الجزائیه) .

چەند ئە حکامیکی تاییبەت بە تاقیکردنەوه گشتیبە کانی نامادەیی

- 1- بابەتە کانی تاقیکردنەوه گشتیبە کانی خۆیندنی نامادەیی بە هەموو بە شە کانیبەوه بە رێنمایی ئە لایەن وەزیری پەرودەوه پەسند دەکړن پاش خستنه رووی ئە لایەن بەرێوهبەرایەتی گشتی ئەزموونەکان .
- 2- زمانی کوردی زمانی فەرمی خۆیندنه ئە گشت خۆیندنگە کانی هەریمی کوردستانی عیراقدا، هەردوو بابەتی زمانی عەرەبی و زمانی ئینگلیزی ئە پال زمانی کوردیدا بە فەرمی دەخۆیندریت.
- 3- قوتابی و خۆیندکارانی ئە و قوتابخانە / خۆیندنگە یانە ی بە زمانی تر جگە ئە کوردی و عەرەبی و ئینگلیزی دەخۆینن سەرەرای ئە و زمانانە تاقیکردنەوه ئە و زمانە شدا دەکەن ئە گەر خۆیان بیانە ویت و پاش خستنه رووی ئە لایەن بەرێوهبەرایەتی گشتی ئەزموونەکان و پەسندکردنی وەزیری پەرودە .
- 4- وەزارەتی پەرودە بە هەماهنگی ئە گە ل وەزارەتی خۆیندنی بە لال بریار دەدات نمرە ی پێویست بخریتە سەر ئە نجامی نمرە ی قوتابی و خۆیندکار بۆ کێرکێی وەرگرتن ئە کۆلیژ و پەیمانگاکاندا.

- ۵- نه و قوتابی / خویندکارانه‌ی مافی به‌شداربوونیان هه‌یه له تاقیکردنه‌وه گشتیبه‌کانی قوئاغی ناماده‌بیدا نه‌وانه‌ن که پوئی ده و یازده و دوانزهیان ته‌واو کردوه به پئی سیسته‌می نوپی خویندن .
- ۶- ا. کاته‌کانی تاقیکردنه‌وه گشتیبه‌کان سالانه له لایه‌ن به‌رپوه‌به‌رایه‌تی گشتی تاقیکردنه‌وه‌کان ده‌ستتیشان ده‌کریت .
ب. وه‌زیری په‌روه‌رده له کاتی پئویستدا بریار ده‌دات کاته‌کانی تاقیکردنه‌وه گشتیبه‌کان بگۆردریت .
- ۷- سیسته‌می دووباره بوونه‌وه له تاقیکردنه‌وه گشتیبه‌کان و هه‌ر شه‌ش وه‌رزی قوئاغی ناماده‌یی په‌یره‌وه ده‌کریت .
- ۸- نه‌گه‌ر روژیکی تاقیکردنه‌وه‌کان به‌ر پشوو‌ی فه‌رمی که‌وت نه‌وا تاقیکردنه‌وه‌ی نه‌و روژه ده‌چیته روژی دواتر به هه‌مان زنجیره‌ی خشته‌ی تاقیکردنه‌وه‌کان .
- ۹- سه‌روکی لیژنه‌ی بالا بو‌ی هه‌یه له ماوه‌ی شه‌ش مانگ له روژی راگه‌یاندن‌ی نه‌ نجامه‌کانی نه‌زموونه گشتیبه‌کان نه‌مانه نه‌ نجام بدات :
- ا- هه‌ر تینووسیک گومانی تیابیت که ساخته‌کاری (ته‌زویر) و گورانگاری نیا‌سای‌ی تیدا‌یه بداته لیژنه‌ی لی‌کولینه‌وه‌وه نه‌زموونه‌که‌ی هه‌ئوه‌شینیته‌وه به‌ دهرنه‌چوو‌ی هه‌ژمار بکات ، وه نه‌و که‌سانه‌ی هوکاري نه‌م کاره‌ن سزا بدات .
ب- هه‌ئوه‌شان‌دنه‌وه‌ی تاقیکردنه‌وه‌ی هه‌ر قوتابی و خویندکاریک که گومان هه‌بیت له به‌شدار پیکردنی له نه‌زموونه گشتیبه‌کان به پئی رینماییه‌کان نییه نه‌گه‌ر قوتابییه‌که خوی هوکار بوو له‌م کاره له‌گه‌ل سزا دانی لایه‌نی که‌م ته‌رخه‌م .
ت- هه‌ر یاری پیکردنیک به هه‌ر شیوه‌ک بیت له کاره‌کانی نه‌زموونه گشتیبه‌کان به کاری ترسناک داده‌نریت نه‌وانه‌ی نه‌و کاره‌یان کردوه سزای یاساییان ده‌دریتی .
- ۱۰- ا- قوتابی / خویندکاری ده‌رچوو‌ی قوئاغی ناماده‌یی به‌شی زانستی یا ویژه‌یی بو‌ی هه‌یه تاقیکردنه‌وه‌ی گشتی له به‌شی تر نه‌ نجام بدات به شیوه‌ی دهره‌کی وه به‌ریگای تاقیکردنه‌وه‌ی به‌رای .
ب- هیج یه‌کیک له دهرچووانی به‌شه‌کانی زانستی و ویژه‌یی بو‌یان نیه تاقیکردنه‌وه‌ی به‌شی پیشه‌یی بکه‌نه‌وه ، هه‌رکاتیک نه‌و ناره‌زووه‌یان هه‌بوو پئویسته وه‌کو قوتابی له پوئی ده‌یه‌مه‌وه ده‌ست به خویندن بکه‌نه‌وه بو‌ به‌ده‌ست هیئانی بروانامه ناماده‌یی پیشه‌یی .
- ۱۱- قوتابی / خویندکار به‌دهرنه‌چوو ده‌ژمیردیت له تاقیکردنه‌وه گشتیبه‌کانی قوئاغی ناماده‌یی نه‌گه‌ر :
ا- له‌بابه‌تیک وه‌یان زیاتر دهرنه‌چوو له خولی دووه .
ب- نه‌گه‌ر له بابه‌تیک وه‌یان زیاتر ناماده نه‌بوو له تاقیکردنه‌وه‌کانی خولی دووه .
ج- نه‌گه‌ر گزی (قوپیه) ی نه‌ نجامدا له خولی یه‌که‌م یا دووه له نه‌زموونه‌گشتیبه‌کاندا .
- ۱۲- قوتابی / خویندکاری پوئی (۱۲) ی ناماده‌یی دوا‌ی نه‌ نجامدانی تاقیکردنه‌وه‌ی وه‌زاری نه‌گه‌ر له‌یه‌ک بابته وه‌یان دوو بابته دهرنه‌چوو بو‌ی هه‌یه سائی دواتر تا دهرچوون به‌ده‌ست ده‌هینیت له‌و یه‌ک یان دوو بابته‌که تاقیکردنه‌وه نه‌ نجام بداته‌وه ، وه نه‌گه‌ر هه‌ر سائیک دابریت له تاقیکردنه‌وه پئویسته به ریگای به‌رای له‌گشت بابته‌کان تاقیکردنه‌وه نه‌ نجام بداته‌وه .
- ۱۳- قوتابی / خویندکاری یه‌ک بابته و دوو بابته نه‌گه‌ر گزی (قوپیه) ی نه‌ نجامدا له خولی یه‌که‌م یا دووه‌می تاقیکردنه‌وه گشتیبه‌کان نه‌وا سائی دواتر پئویسته له هه‌موو بابته‌کان تاقیکردنه‌وه‌ی گشتی بکاته‌وه و مافی به‌شدار‌ی وه‌ریگریت به ریگای تاقیکردنه‌وه به‌راییه‌کان .
- ۱۴- نه‌و قوتا بخانانه‌ی بابته‌کانی زمانی سریانی و تورکمانیان تیدا ده‌خوینددریت به رینمای‌ی وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده ده‌چنه نه‌زموونه گشتیبه‌کان و بریاری گونج‌او‌یان بو‌ ده‌دریت .
- ۱۵- هه‌موونه‌ورینمای‌یانه‌ی پیشتر کاریان پیکراوه له نه‌زموونه گشتیبه‌کان و پیچه‌وانه‌ی نه‌م سیسته‌مه‌ن له‌گه‌ل راگه‌یاندن‌ی نه‌م سیسته‌مه نوپیه هه‌ئوه‌شیتته‌وه و کاریان پی‌ناکریت .

رینمایی ژماره (٦)

رینمایی تاییه ت به به شداربووانی نه زمونه گشتیه کان

به ریوه به رایه تی قوتا بخانه و خویندنگاکان و دهسته ی ماموستایان ته نها نه رکه کانیان کاری کارگیری و ته واو کردنی پروگرامی خویندن نییه چونکه قوتا بخانه و خویندنگا پیش هه موو شتیک وه له هه موو قوناغه کانی خویندن شوینی فییرکردنی خو وره وشت و رییکاری و فییرکردنی جی به جی کردنی یاساو رینماییه وه هه ر نه وه شه که میله ت پیش ده خات له رووی شارستانییه ت و بواره کانی تری ژیان ، بویه له پیناو خرمه تکردنی لایه نیکی گرنگی نه وه کانی دواروژمان پیویسته نه و رینماییانه ی تاییه تن به قوتابی و خویندکاره به شداربووه کان به دریزای سال بویان روون بگریته وه که هه ندیکیان نه مانه ن :

یه که م / نه م رینماییانه به قوتابی رابگه ینریت له کاتی چوونه ژووره وهی هولی تاقیکردنه وه :

- ١- ده ست بکات به خویندنه وهی پرسیاره کان زور به هیمنی و به وردی پیش وه لامدانه وه یان .
- ٢- ناسنامه کانیان له قوتا بخانه و خویندنگاکانیا و هریگر نه وه ژماره ی نه زمونوی خو یان بزائن له گه ل هولی نه زمونوی و شوینی دانیشتنی به لایه نی که مه وه پیش ده ست پییکردنی نه زمونوه کان به روژیک .
- ٣- داوی و هرگرتنی تینووس وه پیش ناو نووسین داوی گورینی بکات نه گه ر مور نه کرابیت به موری وه زاره تی په روه رده یان نیمزای به ریوه به ری هولی له سه ر نه بیت .
- ٤- ناو و ژماره ی نه زمونوی خو ی وه که له ناسنامه ی به شداریدا هاتوه له شوینی تاییه ت له سه ر به رگی ده فته ره که ی بنووسیت به پینووسی مره که ب و یان کوپیا ، ونابیت له هیچ شوینیکی تر بنووسریت چونکه به گزی (قوپیه) داده نریت .
- ٥- ته نیا پینوسی دار ره ش (قلم رصاص) بو وه لام دانه وه به کار بینیت چونکه پینووسی دار نارامی پی دهبه خشیت .
- ٦- له هه ردوو رووی کاغه ز تینووس بنووسیت .
- ٧- ده ست به وه لامدانه وهی نه و پرسیاره بکات که باوه ری هه یه له وانسه ی تر باشت وه لامی ده داته وه وه سه ره خو بیت له نووسین و ناگاداری پاک و خاوینی ده فته ره که ی بیت وه گه ل ریکی نووسین تیایدا چونکه نه وه یان کاریگه ری هه یه له سه ر خه مالاندنی نه و نمره یه ی پی ی ده ریت .
- ٨- ژماره ی پرسیاره کان وه که له کاغه زی پرسیار دا هاتوه دابنی نه وه که به گویره ی زنجیره وه لامدانه وه له تینووس دا .
- ٩- پیویسته قوتابی و خویندکار ته نیا ژماره ی داوا کراو له پرسیار وه لام بداته وه چونکه لیژنه ی پشکنینی وه لامه کان به گویره ی نه و زنجیره ی که له ده فته ری تاقیکردنه وه دا هاتوه ره چاو ده کات و نه و وه لامه زیادانه ی له کوتایی تینووسدا هاتوه فه راموش ده کرین جگه له وانسه ی به ناشکرایی له سه ر یان نووسراوه فه راموش بگریت (ترک) ، بو نمونه نه گه ری پیوست بوو قوتابیه ک پینج پرسیار وه لام بداته وه به لام شه ش پرسیار ی وه لامدابیته وه نه و لیژنه پشکنینی نه و پینج پرسیاره ی بو نه نجام ده دات که له پیشه وه وه لام دراوه ته وه وه نه و پرسیاره ی له کوتایی وه لام دراوه ته وه هه ر کامیان بیت وه هه ر چه ندی لی و هرگرتبیت بو ی فه راموش ده کات (ترک ده کات) ته نها له و باره نه بیت که له سه ر یه کی که له پرسیاره کاندا نووسرابیت (ترک) .
- ١٠- له هولی نه زمونوه گشتیه کاندا ناماده بیت ماوه یه ک پیش ده ست پییکردنی تاقیکردنه وه کان و ناسنامه ی به شدار ی له گه ل خویدا هی نابیت ، پاش کردنه وهی پرسیار به ریوه به ری هول هیچ قوتابیه ک له هولی تاقیکردنه وه وه رناگریت .
- ١١- روژانه ناسنامه ی به شدار ی له تاقیکردنه وه گشتیه کان له شوینی دانیشتنی له پیش خو ی دابنیت .

دووه م- پیویستییه کانی قوتابی / خویندکار له تاقیکردنه وه گشتیه کاندا :

- ١- آ- قه له م و قه له م داده ر و لاستیکی ره ش کردنه وه و هه موو پیداویستییه کانی نووسین له گه ل خویدا بهینیت و داوی هیچ شتیک له هه قلا نی نه کات
- ب- کتیب و ده فته ر و په راو هیچ شتیک پی یوه ند به پروگرامی خویندن له گه ل خویدا نه هی نیته ناو هولی نه زمونوه گشتیه کان .
- ت- هیمنی بپاریزی له ناو هولی تاقیکردنه وه گشتیه کان .
- پ- سه یری ده فته ری قوتابی و خویندکاریکی تر نه کات .

- ج- نیشان و بیان علامه‌تی جیا که ره‌وه له ناوه‌وهی و بیان له دهره‌وهی ده‌فته‌ری تاقیکردنه‌وه دانه‌نیت.
- ح- به‌کاره‌ینانی هرکاغه‌زیک‌ی تر جگه له ده‌فته‌ری تاقیکردنه‌وه قه‌ده‌غه‌یه .
- خ- نابیت شوینی خوی و شوینی کورسیه‌که‌ی به‌دریژی ری‌ژه‌کانی تاقیکردنه‌وه بگوریت چونکه نه‌وه‌یان سه‌ری‌پی‌جیه له رینماییه‌کانی نه‌زمونه‌کان و به (گزی) قوییه داده‌نریت.
- ۲- قوییه وه‌یان هر هه‌ول‌دانیک بوقوییه سه‌ری‌پی‌جیه و سزا ده‌کریت به پوچهل کردنه‌وهی مافی ته‌واو کردنی تاقیکردنه‌وه‌کان بوه‌مان سال و به‌دوره‌چوو ده‌ژمیردیت له و سائه‌دا.
- ۳- قوتابی بوی نی یه داوا له چاودیر بکا پرسیاره‌کانی بو بخوینیتته‌وه یا بوی راشه بکات و بیان لیک بداته‌وه.
- ۴- قوتابی بوی نییه داوای ده‌فته‌ری دووم بکات تاوه‌کو ده‌فته‌ری یه‌که‌م ته‌واو ده‌بیت و پیوسته ناو و ژماره‌ی نه‌زمونی هه‌موو زانیاریه‌کانی تر له‌سه‌ر ده‌فته‌ری دوومش بنووسیت و پیوسته له‌ناو ده‌فته‌ری یه‌که‌می دابنیت کاتی پیدانه‌وه‌یان به چاودیر .
- ۵- پیوسته قوتابی‌ان/خویندکاران هولی تاقیکردنه‌وه جی به‌یلن دواي دانه‌وهی ده‌فته‌ره‌کانیان ، و نابیت کوبینه‌وه له نزیك هول دواي دهرچوونیان ، و خو به‌قسه‌کردن و گفتوگو له‌سه‌روه‌لامه‌کاندا خه‌ریک بکه‌ن .
- ۶- هه‌رکه‌سیک بیه‌ویت گیره شوینی بکات له ناو هولی تاقیکردنه‌وه یان هرکو‌سپیک دروست بکات ببیته هوی باش به‌ریونه‌چوونی نه‌زمونه‌کان وه‌یان تیکدانی نارامی هول نه‌وا به (گزی) هه‌ژمار ده‌کریت وله تاقیکردنه‌وه‌کان بی‌به‌ش ده‌کریت و به‌دوره‌چوو ده‌ژمیردیت له و سائه‌دا جگه له سزا یاساییه‌کانی تر.
- ۷- له تاقیکردنه‌وه‌کان بی‌به‌ش ده‌کریت و به‌دوره‌چوو ده‌ژمیردیت هه‌ریه‌کیک ده‌ستدیریژی وه‌یان هه‌ره‌شه له نه‌ندامیک له نه‌ندامانی به‌ریوه‌بردنی هولی نه‌زمونی و بیان بنکه‌کانی کۆنترول بکات له کاتی نه‌نجامدانی نه‌رکه‌کانیان و بیان دواي ده‌وامی فهرمی ، سه‌ره‌رای سزای یاساییش .
- ۸- نه‌گه‌ر ده‌فته‌ری قوتابی داواکاری یه‌کی تیابیت که به‌جینیو یان نابرو بردن (اهانه) دابندیت و بیان هر سه‌ری‌پی‌جیه‌ک له سیستم یان خووره‌وشت نه‌وا تاقیکردنه‌وه‌که‌ی هه‌لده‌وشیتته‌وه و به‌دوره‌چوو داده‌ندریت و سزای یاسایشی ده‌دریتی .
- ۹- نه‌و ژماره نه‌زمونیانه‌ی که ده‌دریتته قوتابی له خولی یه‌که‌م هه‌ره‌مانیان بو خولی دوومیش به‌کار دیت .
- ۱۰- له‌کاتی ته‌واو بوونی کاتی ته‌رخان کراو بو تاقیکردنه‌وه‌کان پیوسته قوتابی له نووسین بوه‌ستیت و ده‌فته‌ره‌که‌ی دا بخت وله شوینی خوی به‌نارامی چاوه‌ریی چاودیره‌که‌ی بکات بوئه‌وه‌ی ده‌فته‌رو کاغزی پرسپاری لی‌ورگریتته‌وه.
- ۱۱- هولی نه‌زمونی شوینیکی گشتییه و فهرانگه‌یه‌گی حکومی یه‌بویه به پیی رینماییه‌کان جگه‌ره کیشان له ناو هولدا قه‌ده‌غه‌یه ، وه هه‌روه‌ها قه‌ده‌غه‌یه نه‌وانه‌ی له هیزی چکدارن به جل و به‌رگی سه‌ریازی بینه ناو هولی تاقیکردنه‌وه‌کان.
- ۱۲- چه‌ک هه‌لگرتن به هه‌موو جوهره‌کانییه‌وه قه‌ده‌غه‌یه له‌ناو مه‌ل‌به‌ند و هول هه‌لگرتنه‌وه‌کان .
- ۱۳- نابیت هیج قوتابی/خویندکاریک به‌شداری تاقیکردنه‌وه گشتییه‌کان بکات له هولیکی تر جگه له و مه‌ل‌به‌نده‌ی که بوی ته‌رخان کراوه ، و به پیچه‌وانه‌وه تاقیکردنه‌وهی قوتابییه‌که هه‌لده‌وشیتته‌وه ، و پیوسته به‌ریوه‌بری هول نه‌گه‌ر نه‌م کاره رووی دا ناگاداری لیژنه‌ی نه‌زمونی قه‌زا بکات بو نه‌نجامدانی پیوست و گواستنه‌وهی قوتابییه‌که بو هول‌ه‌که‌ی خوی .
- ۱۴- به‌کاره‌ینانی بژمیره (الحسابات) به هه‌موو جوهریکیه‌وه له‌گه‌ل نه‌و کاتژمیرانه‌ی بژمیره‌ی تیدایه ریگای پی‌نادریت له تاقیکردنه‌وه‌کاندا ، ته‌نها نه‌و بژمیرانه نه‌بیت که به پیی رینماییه‌کانی وه‌زاره‌تی په‌روه‌ده ریگای پی‌دراوه و به‌بژمیره‌ی زانستی (Scientific Calculation) ناسراوه و نابیت میموری هیلکاری تیابیت.

رېنمائي ژماره (۷)

تابيهت به چاوديرى نه زموننه گشتى يه كان

يه كه م : دانانى چاوديرى هوئى نه زموننى :

ليژنه لى نه زموننه گشتى يه كان له هر بهر يو بهر يه تيبه كى گشتى په روره ده ويان ليژنه لى نه زموننه كان له په روره ده قه زا كاندا هه لده ستيت به دست نيشان كردنى چاوديره كان به پى ي نه م بنه ميانه لى نه م رينمايانه لى خواره وه :

۱- هه موو چاوديرانى هه ردوو قوناغى (۹) بنه رت و (۱۲) ناماده لى پيوسته ماموستاى سهر ميلاكى (ناماده لى + بنه رت پوله كانى ۷ - ۸ - ۹) بن وهيج ماموستا يه ك نابه خشريت له چاوديرى ، تاوه كو هه موو هوله كانى تاقيكردنه وه كان پيوستيان ته واو ده بيت ، له گه ل ره چاو كردنى يه كسانى و داد په روره لى له دابه شكردى كار ، ونابيت هيج ماموستا يه ك ببه خشريت له سهر حيسابى دانانى يه كيكى تر له دوو خولى تاقيكردنه وه كاندا ويان له زياتر له قوناغيكدا (بو بنه رت و ناماده لى) دابنريت .

۲- ماموستاى چاودير نايبت دابنريت له و هوله نه زمونيه لى كه س و كارى پله يه كى خوى تيدابيت .

۳- بهر يو بهر يه تى گشتى په روره ده لى پاريزگا به هاوكارى له گه ل بهر يو بهر يه تى په روره ده قه زا بهر پيرسياره له دابنكردن و پر كردنه وه لى شوينى نه و چاوديرانه لى كه دست به كارنانين له مه لبه نده كانيان وه به دريژا لى روژانى تاقيكردنه وه كان .

۴- نايبت ميلاكى قوتا بخانه يه ك به ته واو بكرينه چاودير له يه ك هوئى نه زموننى .

۵- نايبت ماموستايان به چاودير دابنرين له هوئى نه زموننى قوتابيان و خويندكارانى قوتا بخانه كانى خويان .

۶- ژماره لى چاوديران به ريژه لى يه ك چاودير بو هه ر (۱۵) قوتابى داده ندرين ، به مهرچيك ژماره لى ماموستايان له هولييك دا له دوو چاودير كه متر نه بن .

۷- بو هه ر هولييك چاوديرى يه ده ك داده ندرين به ريژه لى ۱ : ۶ به مهرچيك يه ده گه كان له مه لبه ندى نه زموننى بمينيته وه به دريژا لى كاتى ته رخاو كراو بو نه زموننه گشتييه كان وه كو چاوديرانى تر .

۸- له كاتى زيادبوونى ژماره لى چاوديران له پيوست له پاريزگادا نه مانه ده به خشرين :

ا- هه ر ماموستا يه ك ته مه لى گه يشتيته (۵۰) سال .

ب- هه ر ماموستا يه ك له سى مانگ زياتر موله تى نه خوشى وه رگرتبيت له سالى خويندندا .

ت- نه و ماموستايانه لى موله تى دا يكا يه تيان هه بووه له وه رزى دووه لى سالى خويندن .

پ- ژنى دوو گيان (الحامل) پاش مانگى شه شم .

دووه م : له سهر چاودير پيوسته ره چاوى نه مانه لى خواره وه بكات :

۱- ا- ناماده بوون له مه لبه ندى تاقيكردنه وه پيش ده ستپيكردى تاقيكردنه وه كان به نيوسه عات به لايه لى كه مه وه .

ب- به دوو چوونه وه لى رينماييه كانى تابيهت به قوتابيه به شداربووه كان و ناموژكارى كردنيان .

ت- دابه ش كردنى ده فته ر به سهر قوتابياندا يه كسه ر دواى دانيشتيان و دوو پات كردنه وه لى هه بوونى مورى وه زارته و اوژووى بهر يو بهر لى هول له شوينى ته رخانكراوه بو نه م مه به سته له ده فته ره كاندا .

پ- به قوتابيان رابگه ينيته كه پيوسته ته نها پينووسى دار به كار به يين له كاتى وه لامدانه وه دا چونكه نه م جوړه پينووسه هيمنى و نارامى ده به خشيت و قوتابى / خويندكار ده توانيت لايه ريت له كاتى هه له كردندا .

ج- پيوسته قوتابى / خويندكار له هه ردوو رووى لاپه رى بنووسيت ، هه روه ها نووسينى ناو و ژماره لى نه زموننى و

زانبارييه كانى تر هه ر وه ك له ناسنامه لى به شدارى له نه زموننه گشتييه كاندا داها تووه له شوينى تابيهت

له سهر بهرگى ده فته ر به پينووسى سوخت له گه ل نووسينى ناو له سهر كاغه زى پيرسيار دواى وه رگرتنى .

- ح- نابیٔ هیچ وشهیهک و یان دهسته واژیههک له پرسیار روون بکاته وه بو قوتابیان چونکه تیگه یشتنی پرسیار به شیکه له وه لام . ههروهه نابیٔ له کاتی تاقیکردنه وه قسه له گه ل قوتابی / خویندکار بکات.
- خ- ووردیبینی کردنه وهی ناو و ژماره ی نه زموونی نه و قوتابی و خویندکارانه ی که چاودیریان دهکات به به راوورد کردنیان له گه ل کاتی به شداری و به وینه کانیان دا بچیتته وه له گه ل خودی قوتابیه که بو نه وهی دنیا بیت له راستی هه لگری ناسنامه و به دریزیایی روژانی نه زموونه کان ، چاودیر به پرسیاره نه گه ر قوتابی / خویندکار له جیاتی یه کیکی تر هاتیٔ .
- ۲- ا- ناکریت زیاتر له یهک دهفته ر بداته قوتابی ته نها له و کاته نه بیٔ که پیویستی به دهفته ری دووم ده بیٔ ، و پیویسته چاودیر ناوی نه و قوتابیان و ژماره ی تاقیکردنه وه یان تومار بکات که دوو دهفته ریان وه رگرتوووه بو نه وهی دوو دهفته ریان لی وه رگریته وه (نهک یهک دهفته ر) پاش کوتایی هاتنی نه زموونه کان و ده بیٔ نیستی نیما کراو به ناوی نه و قوتابیان له که زیاتر له یهک دهفته ریان به کار هیناوه بداته به ریوه بهر . له گه ل تییبینی نه وهی نه م دوو دهفته ری له لایهن قوتابی به کار هیناوه له ناو یه کتریان دابنیٔ وه به یه که وه چه سپیان بکات له کاتی پیدانه وه به به ریوه بهری هول ، نه م دوو دهفته ره به یهک دهفته ره ژماره کریت له کاتی ره وانه کردنی بو کونترول .
- ب- بوار نه دات به هیچ قوتابی / خویندکاریک پیداو نیستی له یه کتر وه رگریگن له کاتی نه نجام دانی تاقیکردنه وه کاندان .
- ۳- نه و قوتابی و خویندکارانه ی تاقیکردنه وه یان ته و او کردوو و پیش ته و او بوونی کات له هولدا چوونه ته ده ره وه جاریکی تر بو یان نیه بگه ریته وه هولی نه زموونی به هه ر هو یهک بیٔ .
- ۴- پاش ته و او بوونی کاتی ته رخان کراو بو نه زموونه کان پیویسته چاودیر داوای وه ستان له نووسین و داخستنی تیئوس بکات له قوتابیان کهرته که ی ومانه وه یان له شوینی خو یان ، تا وه کو به پی ی ریئماییه کان تیئوسه کانیان ووردیبینی دهکات ولییان وهرده گریته وه نیجا ده چه ده ره وه .
- ۵- چاودیر هه لده ستیٔ به کو کردنه وهی دهفته ره کان و له کاتی وه رگریگان دووپات له نووسینی ناو و ژماره ی نه زموونی له سه ر بهرگ دهکات به پیئوسوی سو فنی رهش یا شین له گه ل هه بوونی مو ری وه زاره ت و نیمازی به ریوه بهر نیجا دهفته ره کان ده ریته به ریوه بهری هول به ژماردن و به گویره ی زنجیره ی ژماره ی نه زموونی یهک له داوی یهک .
- ۶- بو نه وهی گزی (قوبیه) روونه دات وریگا بگریٔ له و که سانه ی هه ولئ قوبیه کردن ده دن ده بیٔ پشکنین بو قوتابیان / خویندکاران بگریٔ پیش چوونیان بو ناو هولی نه زموونی .
- ۷- زور پیویسته که ش وهه وای هولی نه زموونی نارام بیٔ و چاودیریش پهروه ده یی بی له مامه له کردنی قوتابیان نه وهش نه وه ناگه ی نیٔ که چاوپوشی له سه ریچی سیستم و ریئما بکات به ریوه بهری هول و ماموستای چاودیر و یاریده ده ری به ریوه بهر پیکه وه بریار بو کیشه کانی گزی ده دن و له سه ر تیئوس واژوو ده که ن .
- ۸- ناکریت چاودیر کان له گه ل یه کتر خو یان به قسه کردن خه ریک بکه ن ویا به خویندنه وه ویا هاتوچو کردن له ریره وی هول ته نها له کاتی پیویست نه بیٔ چونکه نه وه کاریگه ری ده بیٔ له سه ر وه لامی قوتابیان و بیرکردنه وه یان .
- ۹- پیش کردنه وهی بهرگه پرسیار سی چاودیر له گه ل سی قوتابی له نه زموونده ران له سه ر بهرگی پرسیار داخراو واژوو ده که ن پاش سه رکردنی بهرگه که و دنیا بوون له بیگه ردی لیبله کان نیجا بهرگه که ده کریته وه .
- ۱۰- ناکریت چاودیر کان پیش بهرگه کردن و به ستن و موم کردن دهفته ره کان ده ریچن ، نه وه شیان بو زامنی پاراستنی دهفته ره کانه و پیویستیشه به ریوه بهر و یاریده ده ر و دوو چاودیر له سه ر به سترا وه که نیما بکه ن .
- ۱۱- هه رچاودیریگ له هولی نه زموونی قوناغی بنه رت و ناماده یی ناسنامه ی به شداریووانی کهرته که ی خو ی که چاودیریان دهکات روژانه له به ریوه بهری هول وهرده گریٔ بو نه وهی نه و ناسنامه به راوورد بکات له گه ل خودی قوتابی .
- ۱۲- به ریوه بهری هول پیویسته ریگا نه دات له لایهن ماموستای چاودیره وه سه یری ناو روکی وه لامی قوتابی / خویندکار بکات .
- ۱۳- چاودیری هولی نه زموونی نه رکیکی فه رمیبه و پیویسته سه رجه م ماموستایان پابه ندبن پیوه ی به پیچه وانه وه بهر پرسیارده بن به پی ی یاسای ریکاری قوتا بخانه / خویندنگا کان .

رئیمای ژماره (۸)

تاییه ت به به ریوه بهری مه لبه نده نه زمونی کان

یه که م : که سایه تی به ریوه بهری هولی نه زمونی

۱- به ریوه بهری هوله نه زمونی کان نه به ریوه بهری یاریده دهرو ماموستایانی ناسراو به پاکی و توانا و دئسوزی و لیها تووی که لیژنه لقی نه زمونی کان نه به ریوه بهریه تی گشتی په روره ده کان به هاوکاری لیژنه تی نه زمونی قه زا کان هه لیان ده بزیرن به گویره ی هه نسه نگاندنیان و نه و زانیاریانه ی که نه بهر دهستیان دایه ، نه وهک به گویره ی نه وهی که پیشر مه لبه نده کانیان سه رکه و تووانه به ریوه بهریه ده وه نه کاتی پیوستدا ده کری نه و نه رکه به سه رپه رشتیاران بسپیردریت .

۲- نه بهر نه وهی قوناعی ناماده یی قوناعیکی هه ستیاره بو ناینده ی قوتابی و خوندکار بو یه پیوسته یه که م جار به ریوه بهری یاریده ده ری هوله کانی ناماده یی دابنریت ، نینجا بو قوناعی بنه رت دابنریت .

دووم : نه رکه کانی به ریوه بهری هولی نه زمونی :

۱- نه سه ر به ریوه بهری مه لبه ندی نه زمونی پیوسته پهیره و نه مانه بکات :

ا- ناماده بوون نه و مه لبه نده ی بو دانراوه پیش کاتی نه زمونی کان به دوورژ بو جی به جی کردنی هه موو پیداویستی کانی به ریوه چوونی نه زمونی کان نه وانه ش نه وهی پیوسته بکریت بو نه هیشتنی گزی .

ب- بو جی به جی کردنی پیویست و لیدان ناو و ژماره ی نه زمونی نه شوینی دانیشتیان و ههروه ها دانانی نه خشی تاییه ت به چونیته تی دانیشتی قوتابیان که تیایدا که رته کان و ژماره بو هوله کانی تاقیکردنه وه نه مه لبه نده که ی ده ستیشان بکات بو نه وهی قوتابیان به هویه وه شوینی خویان بناسن به بی روودانی بارودوخی که نه ک بوون نه کاتی چوونه ژووره وهی هوله که ، ههروه ها دانانی شوینه کان پیوسته به شیوه یه ک بیته که دووریه کی گونجاو نه نیوانیاند ا هه بیته تاوه کو هیج یه کیکیان نه توانیت تینوسوی نه وهی تریان بخوینیتته وه ، وچاودیر هه موو شتیکی ببینیت که قوتابی نه هولدا نه نجامی ده دات و دنیا بیته نه به تالی شوینی دانیشتیان و دیواره کان نووسین وه سوکاره کانی گزی نه سه ر نه بیته .

ت- وینه یه که نه نه خشی هول بو خوی گلبدا ته وه که ریزبه ندی قوتابیان و ناو و ژماره ی نه زمونی تیدابیت ههروه ها چونیته تی دابه ش کردنی چاودیران به سه ریاند ا ، بو تیبینی کردنی نه هاتووان به خیرایی . ههروه ها پیوسته وینه یه که نه و نه خشی یه بو مه لبه ندی کونترولی قوناعه که ره وانه بکات بو به کاره یانی نه کاتی پیویست و ووردبینی کردنی کیسه کانی قویبه (گزی) ، وناکریت شوینی قوتابی بگوریت به دریزایی روژانی نه زمونی کان .

پ- دووپات کردنه وهی هه بوونی موری وه زارته ی په روره نه سه ر نه و ده فته رانه ی دابه شیان ده کات پیش ده ست پیکردنی وهروه ها واژووکردنی نه گوشه ی سه روه ی شوینی ناو نووسین بی نه وهی نیمزاکه نه و شوینه ده ریچیت .

۲- ا- نه سه ر به ریوه بهری هول و چاودیره کان پیوسته پشکینی ناسنامه ی به شداری نه نه زمونی گشتی یه کان بکه ن بو هه موو قوتابیان نه گهل به راوورد کردنی وینه که به قوتابی بو نه وهی دنیا بیته که قوتابیه که خودی خویته تی و دووپات کردنه وهی نه وهی که وینه که نه گوردراوه به یه کیکی تر که هی خاوه نه که ی نه بیته نه گهل ووردبینی کردنی جاریکی تر نه کاتی وه رگرتنه وهی ده فته ری نه زمونی .

ب- به ریوه بهری هولی نه زمونی هه ر دوو قوناعی بنه رت و ناماده یی ناسنامه ی هه موو نه و قوتابی /خویندکارانه ی به شدارن نه و هوله دا نه به ریوه بهریه تی گشتی په روره وه ودرده گریته .

ت- به ریوه بهری هول ناسنامه وه رگیراوه کان ده گیریته وه بو یه ریوه بهریه تی گشتی په روره ده دوا ی ته واویوونی نه زمونی کان

۳- هیج که سیک بو نیبه بیته هولی نه زمونی جگه نه قوتابیه به شدار بووه کان نه نه زمونی گشتیه کان وچاودیرانی که به فه رمی بو دانراون ، و ناکریت کارگیرو ودهسته ی ماموستایانی نه و قوتا بخانه ی که هوله که ی لی دانراوه ده وام بکه ن

لەكاتی ئە نجام دانی ئەزموونەكان .

- ۴- قوتابیان پێش دەستپیکردنی ئەزموونەكان بە (۱۵ خولەك) دینه ژوورەوو دەفتەرەكانیان بەسەردا دا بەش دەكریت هەرەها ناسنامەكانی بەشدارى كردنیان لە تاقیکردنەوه گشتییەكان ووردبینى دەكرین و ئەهاتووەكان تۆمار دەكرین ، وپاش كردنەوهی پرسىار وه دەستپیکردنی ئەزموونەكان ، هیچ قوتابییەك بۆى نییە بێتە ناو هۆلى ئەزموونى .
- ۵- ئەكاترئیمیری (۳۰ : ۸) ی بەیانى بەرئیووبەرى هۆلى ئەزموونى دەست دەكات بە دووبارە دانیابوون لە بابەت و جووری خویندن وروژی ئەزموون پێش كردنەوهی بەرگە پرسىار هەرەها لە مۆرەكانى بەرگە پرسىار ، و لە پێش قوتابیان و چاودێران پاش ئەوهی خوێ و یاریدەدەرەكەى (۳) سى چاودێر وسى (۳) قوتابى / خویندكار ئیمزای دەكەن ئینجا بەرگە پرسىار دەكریتەوه .
- ۶- خویندەوهی پرسىار لە هۆلى ئەزموونى بە هیچ جوړىك رىگای پینادریت .
- ۷- رىگا نادریت پەرى پرسىار بەردریتە دەرەوهی هۆلى تاقیکردنەوه و لە قوتابى وەرەدەگیریتەوه لەگەل تینووسى ئەزموونى .
- ۸- لە قوناغى نامادەیی ئەوانەى تینووسەكانیان فەرامۆش (شطب) دەكەن رىگایان پینادریت تا تپەربوونى (۱۳۰) كاترئیمیر لە سەرەتای دەستپیکردنی تاقیکردنەوهكاندا لە هۆل دەرچن وه پپووستە بە راشكاوى هەموو پرسىارەكان فەرامۆش (شطب) بکەن بە لیدانى هیماى (×) لیبیان ئەگینا ئەوانەى شطب نەكران پشكینیان بۆ دەكریت .
- ۹- بەرگى پرسىار لەگەل بەستەى وەلامەكان لە لایەن بەرئیووبەرى هۆل دەگەرىندریتەوه بۆ بنكەى ئەزموونى وه لە لایەن لیزنەى لقی تاقیکردنەوهكان پشكینى تەواوى بۆ دەكریت بە نامادە بوونى ئەندامى لیزنەى بالای تاقیکردنەوهگشتییەكان .
- ۱۰- أ- بەرئیووبەرى هۆلى ئەزموونى لیستىك بە ناوى ئەو قوتابى / خویندكارانەى كە لە هەر كەرتىك دان (نەخشەى كەرت) رىكدەخات ، هەرەهالیستىكى تر بە ناو ژمارەى ئەزموونى ئەو قوتابیانەى كە لە دەفتەرىكیان زیاتر بەكارهیناوه وهەر چیبەكى تر پپووست بێت رەوانەى مەئبەندى كۆنترولیان دەكات لەگەل بەستەى دەفتەرەكان .
- ب- لەسەر بەرئیووبەرى هۆل پپووستە كە وینەیهك لە لیستى ئەزموونەران و نەخشە و ناوى چاودێرەكان بە پى كەرتەكان نامادەبكات و لە كۆتایى ئەزموونەكاندا بنیردريت بۆ پەرەدەى قەزاكەى
- ۱۱- بەرئیووبەرى هۆل پپووستە بریارى كۆتایى و بنر وه بە راشكاوى بۆ كیشەكانى قوپیپە (گزى) بدات كە لە مەئبەندەكەى روودەدات و نابیت هیچ كیشەیهك بەبى چارەسەر بەهلیتەوه و بەهاوكارى لەگەل یاریدەدەر و چاودیری كەرتەكان ئەوهش لەسەر دەفتەرەكە بە واژوو دیار دەكریت پاشگەزى بۆ نییە .
- ۱۲- پپووستە بەرئیووبەرى هۆل ئەو ناموزگاریبیانەى خوارەوه ئاراستەى قوتابیانى بكات لە هەر تاقیکردنەوهیهك :
- أ- ناو و ژمارەى ئەزموونیان وهك لە ناسنامەى بەشدارى دا هاتوو بە پینووسى سوڤت لە شوینى تەرخانكراو لە سەر بەرگى دەفتەر بنووسیت پێش دەستپیکردن بە وەلامدانەوه .
- ب- بەكار هینانى قەئەمى دار لە وەلام دانەوهی پرسىارەكان .
- ت- داواى كۆرىنى دەفتەرەكانیان بکەن ئەگەر مۆرى وەزارەتى پەرەدەرە و ئیمزای بەرئیووبەرى هۆلیان لە سەر نەبیت پێش ناو نووسین و دەستكردن بە وەلامدانەوه .
- پ- لەكاتی وەلام دانەوهدا پپووستە ژمارەى ئەو پرسىارەى وەلامى دەدەنەوه دابنن وهك چۆن لە پەرى پرسىاردا هاتوو .
- ج - پاش دەرچوونیان پپووستە دوور بخرنەوه لە هۆلى ئەزموونى وهەرەها نابیت گفتوگوى وەلامەكان لە نزىكى هۆلدا بکەن .
- ۱۳- پپووستە بەرئیووبەرى هۆل ناگادارى قوتابیان بكاتەوه لە بەسەرچوونى كات لە كۆتایى كاترئیمیری یەكەم و دووهم و پێش كۆتایى هاتنى ئەزموونەكان بە (۱۵ خولەك) بۆ ئەوهى بزائن چەند لەكات رویشتوو ، و نابیت بە هیچ شیوێهك بەرئیووبەرى هۆل داواى پە ئە كردن لە قوتابى / خویندكار بكات بۆ ئەوهى پپوش كۆتایى هاتنى كات بچنە دەرەوه .
- ۱۴- ** بەرئیووبەرى هۆل داوا لە قوتابیان دەكات بە وەستان لە نووسین دا داواى كۆتایى هاتنى كات ، و مانەوهیان لە شوینى خویمان بۆ ئەوهى چاودێران بتوانن دەفتەرەكانیان ووردبینى بکەن و وەریان بگرنەوه و بیانژمیرن (دوو دەفتەرى بەكار هاتوو یان زیاتر لە لایەن قوتابییەك لە ناو یەكتر دادەنرین وه بەیهكەوه چەسپ بكرین و بەیهك دەفتەر دادەندرین لەكاتی

ژماردندا)، بۇ ئەۋەي دۇنيا بىن ئەۋەي ژمارەي دەفتەرە گەراۋەكان يەكسانە بە ژمارەي قوتابىيە نامادەبوۋەكان ئە ھۇندا ۋە بۇ دوورگەۋتتەۋە ئە كېشەي دەفتەرەكان ئە لايەن بەرئىۋەبەي ھۇلى تاقىكردنەۋە ئە چاۋدىران ۋەردەگىرئىنەۋە (ئە مەئبەندى ئەزمونى بە نامادە بوۋنى يارىدەدەران ۋە ھەمووچاۋدىران) بە گۆيرەي زنجىرە ۋە ژمارەي ئەزمونى قوتابىيان ئىنجا بۇ دۇنيا بوۋن ئە گەراننەۋەي ، ھەموو دەفتەرەكان بە بى كەمى ژماردنىيان بۇ دەكرىت ، ۋە گەل ئەۋ دەفتەرەرانەش فۇرمى تايىت بە ناردنى بەستراۋ پاش پركردنەۋەي بە ناۋى بابەت ۋە ھۇلى ئەزمونى ۋە ژمارەي دەفتەرەكان ۋە ناۋى نەھاتتوان بە پى ى ژمارەي ئەزمونى ۋە ھۇلى نەھاتتىيان ۋە راپۇرتە پزىشكىيەكان (ئەگەر ھەبىت) دادەندرىت ۋە ناراستەي مەئبەندى كۆنترۆل دەكرىت ۋە پىۋىستە بەستراۋ دەفتەرەكان بە پۇستەي تۆمار كراۋ ئە ھەمان رۇژى ئەزمونەكاندا رەۋانە بكرىت ۋە يان بەۋ رىگايەي كە ۋەزارەتى پەرۋەردە بە باشى دەزانىت ئە لىژنە لىقىيەكانەۋە بۇ بىكەكانى كۆنترۆل رەۋانە بكرىن بە ئۆتومبىلى تايىت .

۱۵- پىۋىستە بەرئىۋەبەي ھۇلى ئەزمونى ژمارەيەكى گونجاۋ ئە رىئەمىي ژمارە (۶) ى تايىت بە قوتابىيە بەشداربوۋەكان ئە تەختەي راگەياندن ۋە دەرگاي قوتا بخانەكە بەدات بۇ ئەۋەي قوتابىيان پى ى بزائن ۋە دەبىت چاۋدىرانىش ئەۋ رىئەمىيە بزائن ۋە ئىمزا ئەسەر ۋىنەيەكى بىكەن بۇ ئەۋەي ئەۋانىش ئە لايەن خۇيانەۋە ناراستەي قوتابىيانى بىكەن .

۱۶- دەكرىت ئەۋ قوتابىيەي ناۋى ئە لىست دا نەھاتتىيەي ويان گومان ھەبىت ئە مانەۋەي ئە ھەندى بابەت كاتىك ھاتە ھۇلى ئەزمونى بەشدارى پى بكرىت ئە ئەزمونى ئەۋ رۇژەدا بە مەرجىك بەرئىۋەبەي ھۇل راپۇرت بۇ بەرئىۋەبەي مەئبەندى كۆنترۆل بىنۋوسىت ۋە لىژنەي لىقى راگەئىيەت بۇ ئەۋەي ئەۋ قوتابىيە بى بەش نەبىت ئەۋ ئەزمونە ئەگەر دەرگەۋت ناۋى ئە ھۇلىكى تر ھەيە پىۋىستە بىكۆيزرىتەۋە بۇ شۆينى خۇى .

۱۷- نابىيان دەبەخىرىن ئە ئەزمونەكانى (بىركارى ۋە ۋە پىرسارانەي ۋە لامەكانىيان بىركارىيانەيە يا بەۋىنەيە ئە بابەتەكانى تر ھەر ۋەھا ئەفۇئۇتىكى زەمانى ئىنگلىزى ۋە ئەنەخىشەكان ۋە دابەش كىردنى ئە لىكترۇنەكان بەسەر خولەكاندا) بە مەرجى بەرئىۋەبەي ھۇل رۇژانە چاۋدىرىكى بۇ دابىت كە پىسپۇرى بابەت نەبى بۇ نوۋسىنەۋە بۇيان ۋە لىژىر چاۋدىرى خۇى .

۱۸- دەفتەرى ھىلى بەيانى بۇ بابەتى بىركارى ئە قوناعى نامادەي بۇ بەشەكانى زانستى ۋە ۋىژەي ۋە پىشەي بەكار دەھىندرىت ۋە نابىت جۇرى ناسايى بەكاربىت ئەۋ بابەتەدا .

۱۹- ئەگەر ھۇلىكى تاقىكردنەۋەكانى قوناعى نامادەي ھەردوۋ بەشى زانستى ۋە ۋىژەي ھەبىت ئەۋا پىۋىستە بەستراۋ (رزە) ھەر لىقىك بە بەستەيەكى سەربەخۇرەۋانە بكرىت بۇ مەئبەندى كۆنترۆل ۋە نابىت دەفتەرەكانى ھەر دوۋ لىقىك بەستەدا دابىرىت ، ھەرۋەھا پىۋىستە بە ۋوردى دەفتەرەكانى ھەر لىقىك ئە يەك جىيا بكرىنەۋە .

۲۰- لىستىك بە ناۋى نەھاتتوۋەكان رىك دەخرىت بە پى ى زنجىرەي ژمارەي ئەزمونى ۋە گەل ئەۋ خىشەي ئەزمونەكان ۋەۋانەي ئە بەرگەي (۱۱) سەرۋە ھاتوۋە ۋە ناكىرىت بە ھىچ شىۋەيەك نامادە بوۋان تۆمار بكرىن .

۲۱- نابى چاۋدىر ئە ھۇلى ئەزمونى دەرىجىت پىش تەۋاۋ بوۋنى تاقىكردنەۋە ، ۋە پاشان پىۋىستە ھەر ھەموۋىيان نامادەبىن ئەكاتى پىدائەۋەي تىنۋوسەكان ئە بەستان ۋە مۇركردنى تىنۋوسەكان ئەۋەش ئە بەر پاراستنى ئەئىنەيەكانى تىنۋوسەكانە ۋە پىۋىستە ھەرىكە ئە بەرئىۋەبەي ھۇل ۋە يارىدەدەركەي ۋە دوۋ چاۋدىر ئەسەر بەستراۋكە ئىمزا بىكەن .

۲۲- پىۋىستە بەرئىۋەبەي ھۇل ھەموو رىئەمىيەكانى تايىت بە قوتابىيە بەشداربوۋەكان ۋە رىئەمىيەكانى تايىت بە

چاۋدىرەكان سەرەراي ئەۋ رىئەمىيەكانى ئە نامىلكەي ئەزمونە گىشئىيەكاندا ھاتوۋە بزائىت ۋەۋە شتائەي كە نايرانىت ۋە گومانى بۇ پەيدا دەكات ئە لىژنەي ئەزمونەكانى پەرۋەردەي قەزاكان پىسپار بىكات .

۲۳- پىۋىستە ئەسەر بەرئىۋەبەي ھۇلى تاقىكردنەۋە گىشئىيەكان چاۋدىرەكان كۆبىكەتەۋە پىش دەست پى كىردنى ئەزمونەكان

بەكاتىكى گونجاۋ ۋە رىئەمىيەكانى چاۋدىرەكانىيان بۇ روۋن بىكاتەۋە ۋە بەسەريانادا دابەش بىكات پىيان ۋە ژوۋ بىكات بۇ ئەۋەي ۋە پى ى پابەند بىن ، ھەۋل بەدن ئە كەش ۋە ھەۋايەكى پىرلە ھاۋكارى ۋە دۇنيانى ۋە بە شىۋەيەكى راست ۋە دروست ئەۋ تاقىكردنەۋەيە بە پى ى سىستەم ۋە رىئەمىيەكان ئە نىجام بەدن .

۲۴- بۇ رىگرتن ئە ھاتنى قوتابىيەك ئە جىگاي يەكى تر ۋە ھەرۋەھا بۇ پاراستنى مافى كارمەندانى ھۇلى ئەزمونى :

أ- هەر قوتابىيەك ئە جىياتى يەككىكى تر تاقىكردنه وه ئە نجام بدات ئەوا هەردووگىيان بە ئە نجامدەرى گزى هەژمار دەكرىن سەرەراى سزاي ياسايى ودانە دادگاي پەيوەندارى سزايى (المحاكم الجزائيه) چونكە ئەو كارە بە ساختەكارى (التزوير) دادەنرئىت ب- هەر كەسىك بە هەر شىئەيەك دەست درئزى بكاتە سەر بەرئو بەرى هۆل و چاودىرانى ئە ناو هۆل وەيان ئە دەره وهى هۆل دەدريئە دادگاي پەيوەندار بە توومەتى دەستدرئزكردنه سەر فەرمانبەران حكومەت ئە كاتى كاردا .

۲۵- پىويستە سالانە بەرئو بەرى هۆلە ئەزمونىەكان ئە كۆبونە وهەكانى لئزئەى ئەزمونەكانى پەروردەى قەزاكان ئامادەبن كە سالانە پىش دەستپىكردى ئەزمونەكان ئە نجامى دەدەن بە مەبەستى گەياندى رىئمايى و رووتكردنه وه ئە سەر چۆنىەتى بەرئو بەردنى هۆلە ئەزمونىەكان .

رئىمايى ژمارە (۹)

يەكەم - تايبەت بە لئزئەكانى كۆنترۆل و پشكنين

۱. ئەندامانى كۆنترۆلەكان ئە لايەن بەرئو بەرايەتى گشتى پەروردەكان دەستنىشان دەكرىن پاش ئەوهى لئزئەى بالآ داوايان لئدەكات ، وه بە پىي ئەو رىژەى بۆ هەر بەرئو بەرايەتئىبەكى گشتى دەستنىشان دەكرىت ، وه لئزئەى بالآ ئە كاتى پىويست بۆى هەيە خۆى ئەندامانى كۆنترۆل دابئىت :
  - أ- پىويستە ئەندامانى كۆنترۆلەكانى ئامادەيى هەر هەموويان سەرپەرشتىارى پىپورى بن .
  - ب- لئزئەى بالآى ئەزمونە گشتىبەكان سالانە داواى ئەم پىپورىانە دەكات بۆ ئەندامىبەتى كۆنترۆلەكان :
  - بۆ كۆنترۆلى زانستى (بىركارى - زىندەزانى - كىمىا - فىزىيا - ئىنگلىزى - عربى - كوردى - پىشەيى) وه بۆ كۆنترۆلى وئزەيى (مئژوو - جوگرافىيا - ئابوورى - بىركارى - ئىنگلىزى - عربى - كوردى) .
  - ت- ژمارە زىادەكانى داواكارو بۆ هەر پارىزگايەك (ئەگەر هەبوو) بىجگە ئەوانەى ئە سەر وه دەستنىشانكارون ئە سەرپەرشتىارانى شارەزاو لئھاتوو ئە بوارى ئەزمونەكان ئە دەسلاتى بەرئو بەرايەتى گشتى پەروردەيە ئە سەرپەرشتىارانى لئھاتوو ئە بوارى ئەزمونەكان رەوانە بكرىن .
  - پ- ئە بەرگرانى ئەركى كۆنترۆل پىويستە پالئوراوان تواناي جەستەبىيان تەواو بىت .
  - ج- ئە نىوان پالئوراوان ئەگەر هەبىت هەر پارىزگايەك پىپورىكى (IT) رەوانە بكات ئە سەرپەرشتىاران .
۲. بەرئو بەرى كۆنترۆل و يارىدەدەرەكانى ئە لايەن لئزئەى بالآى ئەزمونە گشتىبەكانە وه دەستنىشان دەكرىن ، وه بەرپرسن پىكە وه ئەرىكخستنى دەوام ئە كۆنترۆلەكاندا وەبە دوو دەمى يەكسان ئە يەكەم رۆژى دەست بە كار بوونە وه رادەگە يەنرئىت .
۳. يارىدەدەرانى بەرئو بەرى كۆنترۆل ئە لايەن لئزئەى بالآو ئە پالئوراوانى بەرئو بەرئە تئىبە گشتىبەكان دەستنىشان دەكرىن .
۴. هەر كۆنترۆلىك (۲) دوو يارىدەدەرى دەبىت ، نابىت بەرئو بەرو يارىدەدەر ئە هەمان پارىزگا بن .
۵. بۆ خوئندنى پىشەيى يارىدەدەرئىك دادەنرئىت ئەو كۆنترۆلەى كە پشكنينى ئەو بە شەى تئىدا دەكرىت .
۶. بۆ (۱۵۰۰-۲۰۰۰) هەزار قوتابى و خوئندكار تەنھا يەك ئەندامى كۆنترۆل دەستنىشان دەكرىت .
۷. بەرئو بەرى كۆنترۆل بەرپرسە بەرامبەر لئزئەى بالآ ئە جى بە جى كرىنى ئەركەكانى كۆنترۆل بەگشتى وهك (پاراستنى نەيئىەكان - ئە نجامدانى كرىدى پشكنين - جىگىر كرىنى ئە نجام - نامارەكان - ئەركەكانى پەئپگرتن ..... هتد) .
۸. أ- كارى پشكنين و وردبىنى رۆژانە بە دوو دەم ئە نجامدەدرئىت ، هەر لئزئە يەكى بابەت رۆژانە بۆ هەر دەمىكى كار (۲۰۰) تئىنووس پشكنين و وردبىنى دەكات بە مەرجىك نابىت كات بە فىرۆ بدرىت .
- ب- بەرئو بەرى كۆنترۆل بۆى هەيە پشكنەر ببە خشىت ئەگەر مەرجى گشتى پالآوتنى تئىدا نەبىت وەيان سەرپىچى ئە جىبە جى كرىنى ئەركەكانئىدا بكات .
- ت- بەرئو بەرى كۆنترۆل بۆى هەيە ئەندامانى لئزئەى كۆنترۆل ببە خشىت ئەگەر سەرپىچى رئىمايىيان كرىد پاش وەرگرتنى رەزامەندى لئزئەى بالآ .
۹. پىويستە بەرئو بەرى كۆنترۆل پىش دەستپىكردى كارەكانى ، كۆبونە وهەيەك ئە نجام بدات بۆ ئەندامانى كۆنترۆل كە

تيايدا رينمايه كاني تاقىكرندە ۋە كان ئەوانەى پەيوەستىن بە كارەكانيان بۇيان روون بىكاته ۋە .

۱۰. بەرئوۋبەرى كۇنترۇل ئەگەل دەستبەكار بوونى پشكەرەكانى ھەر بابە تىك كۇبوونە ۋە يەك ئە نجامدەدات بۇ روون كىرندە ۋە رينمايه كاني تايىت بە پشكىنى تىنووسە كان بە شىۋە يەكى زور ورد .

۱۱. پىۋىستە بۇ ھەر بابە تىك سەرپەرشتىارىكى پىپۇرى بابە تەكە كە ئەندامى كۇنترۇل سەرپەرشتى لىژنەكە بىكات ، ھەر ۋەھا بە شدارى ئەدانانى ۋە لامى نموونە يى ۋدابە شىكردى نمرە ۋجىگىر كىردى ئەگەرە كان ۋپىكە يىلانى لىژنە كانىش بىكات بە شىۋە يەكى رىك ۋپىك ۋ بەرپرسە ئە سەلامەتى ئە نجامدانى پشكىنى بابە تەكەى .

۱۲. پىش دەستپىكردىن بە كارى پشكىن بۇ ھەر بابە تىك پىۋىستە پشكىنى چەند تىنووسىك ئە نجام بدەن كە ژمارە يان ئە (۲۰) بىست تىنووس تىپەر نەكات بە ھاۋبە شى .

۱۳. پىۋىستە بۇ ھەر تىنووسىك (۲) دوو جار پشكىن ئە نجام بدىت ، يەكىيان بە پىنووسى شىن كە پى دەگوترىت پشكىنى يەكەم ئەۋى تىران بە پىنووسى سور كە پى دەگوترىت پشكىنى دووم ۋە ھەردو پشكەر بە پىنووسى خۇيان ۋاژو دەكەن ، ھەركاتىك جىاۋازى دەركەوت ئە نىوان ھەردو پشكىن بۇ چارسەركردنىان پىكە ۋە (ھەردو پشكەر ۋە ھەردو بەرپرسى لىژنە كان) برىارى بۇ دەدەن ۋ ۋاژو ئەسەر ئە نجامكە دەكەن ۋ تىنووسە كانى لىژنە پاش پشكىنى يەكەم دەدرىتە لىژنە يەكى تر بۇ پشكىنى دووم ناكىت ئەندامانى ھەمان لىژنە پشكىن ۋ وردبىنى ئە نجام بدەن .

۱۴. پىۋىستە سەرچەم تىنووسە كانى ھاتو ئەلايەن بەرئوۋبەرايە تىبە گشتىبە كانە ۋە تىكەل بىكرىن ۋدواتر بىكرىنە بەستە ۋ ھەر بەستە كىك ئە (۵۰) پە نجا تىنووس تىپەر نەكات .

۱۵. ئەكاتى نەھاتى ھەر پشكەرەكانى بەرئوۋبەرى كۇنترۇل ، لىژنەى بالا ناگاداردەكاته ۋە بۇدانانى پشكەرەكانى تر كە ئەۋ بەرئوۋبەرايە تىبە گشتىبەى نەھاتوۋى تىدایە (ئەگەر ھەبو ئە ھەمان شوپى نەھاتوۋ پشكەرەكانى تىر) . ئەگىنا لىژنەى بالا ئەئەستىت بەدانانى پشكىنەر .

دووم - ئەركەكانى يارىدەدەر بەرئوۋبەرى بىكەى كۇنترۇل

۱- يارىدەدەر ئەگەل بەرئوۋبەرى كۇنترۇل كاتەكانى ئىشكردىن دەستنىشان دەكەن رۇژانە بە (۲) دوو دەمى كار (شىفت) كە ھەر شىفتىكىيان ئە (۴) چوار كاتژمىر كەمتر نەبىت .

۲- يارىدەدەرى تەكىكى سەرپەرشتى لىژنەكانى پشكىن دەكات بەگشتى بە ھاۋكارى سەرپەرشتىارنى لىژنەكانى بابە تەكان .

۳- يارىدەدەرى بەرئوۋبەرى بەشى خۇپەتى ۋ داراى ئە ئەستۇدا دەبىت ۋ پىۋىستە بە پى رىنمايه كاني داراى كارەكانى ئە نجام بدات ئەبۋارى خەرچكردى كرىبەكانى ئەندامانى كۇنترۇل ۋ ئەندامانى لىژنەكانى پشكىن ۋ وردبىنى ھەر ۋەھا خەرچكردى ۋوردە خەرچى ۋ پاكتاۋى ژمىرىارى خۇى دەكات .

۴- ھەردوۋ يارىدەر پىكە ۋە سەرپەرشتى رىكخستى كاروبارى رۇژانەى پشكەرەكان دەكەن ئەگەل چاۋدىرىكردى دەۋامىان .

يارىدەدەرەكان بەرپرسن ئەھاتنەۋەى ھەموو تىنووسەكان ئە لىژنەكاندا بەھاۋكارى سەرپەرشتىارنى لىژنەكان .

۵- ھەر دوو يارىدەدەر بەرپرسن ئە وردبىنى كىردى تىنووسەكان ئە ناۋ ھۆلى كۇنترۇلدا بۇ ۋەستانىان ئە سەر راستى پشكىن ۋ نمرەى لئەكان ۋ نمرەى سەرەكى پرسىارو كۇنمرە... ھتد . بە ھاۋكارى ھەموو ئەندامانى كۇنترۇل .

۶- يارىدەدەرەكان بە ھاۋكارى ئەگەل بەرئوۋبەرى كۇنترۇل رۇژانە كارەكانى خۇپەتى كۇنترۇل ۋ وردبىنى دەكەن ئە روۋى ژمارەى تىنووسى ھاتوۋ ۋ جىگىر كىردى نەھاتوۋان ۋ بەخشاۋان ئە سەر فۇرمى تۆمار كىردى نمرە دوو پاتكرندە ۋە ئەۋەى كە ژمارەى دەقتەرەكانى ھاتوۋ بۇ كۇنترۇل جوۋتە ئەگەل ئەۋ ژمارانەى ئەسەر لىستەكانى نىردەى بەستەكانى ھۆلەكاندا ھاتوۋ ۋە رۇژانە ژمارەى تىنووسى ھاتوۋ جىگىر بىكرىت بە بى كەم ۋ كورتى .

۷- بەرئوۋبەرى يارىدەدەرەكان پىكە ۋە بەرپرسىارن ئە رىكى ئە نجامدانى كارەكان ۋ جى بە جى كىردى رىنمايه كان .

- ۸- بەرئۆبەر و یاریدەدەرەکانی بەیکەو بەرپرسیارنە پاكو خاوينی (ناو و ئاومرۆ وئاودەست و هولهکانی پشکنین و وردبین ی کۆنترۆلەکانیان و جی بە جی کردنی لایەنی تەندروستی و مەرجهکانی فینکی و رۆناکی لەبینای کۆنترۆلەکەیدا. □
- ۹- بەرئۆبەر و یاریدەدەرەکان بەرپرسیارن لەداین کردنی پیدایستییەکانی کارووکو (میز و کورسی و پینوس و ... هتد) بەژمارە ی پیویست و پیش دەست پیکردنی کارەکان ئامادە بکری. □
- ۱۰- بەرئۆبەر و یاریدەدەرە کۆنترۆل بەرپرسیارن لە کۆنترۆل کردنی دەوامی لیژنەکانی پشکنین و وردبینی و دەرئەچوونی پشکنەرەن پیش تەواو بوونی دەمی کار.

سی یەم- ئەرکەکانی ئەندامانی کۆنترۆل

ئەندامانی کۆنترۆل دوا دەست بەکاربوونیان لە کۆبوونەوویە کدا لیژنەکانی پیویست پیک دەهینن بە جوریک کە میکانیزمیکی باش بداتە بەرئۆبەرچوونی کارەکان کە ئەمانەن :

- ۱- لیژنە ی خۆیەتی : هە ئدەستت بە کاری کردنەوی بەستەکانی هاتوو لە پارێزگاکاندا وتۆمارکردنی ژمارە ی تینوس و جیگیرکردنی ژمارە ی نەهاتووکان لە تۆمارگە یهکی تایبەتدا وە دەستنیشانکردنی ئەو کەم و کورتییانە ی هەن . لەبوونی (گزی) وەر سەر پیچییەکی تر ، و دەبیت ژمارە ی تینوسەکان لە گەل ژمارە ی قوتابی / خۆینکاری ئەزموونەر جووت بن دوا ی رەچاوکردنی ئەوانە ی زیاتر لە دەفتەریکیان بە کار هیئاو
- ۲- لیژنە ی وەرگرتنی بەستەکان : بەرپرسیارن لە وەرگرتنی بەستەکان کە لە بەرئۆبەرئیتە گشتییەکانە و هاتوون وتۆمارکردنیان لە تۆماریکي تایبەت بە وەرگرتنە کە و پیدانی پسوولە ی وەرگرتن بە هیئەری بەستەکان .
- ۳- لیژنە ی داخستنی تینوسەکان : هەموو ئەندامانی کۆنترۆل پیکەو بەرپرسیارن لە نەینی کردنی تینوسەکان بە شیوہیەکی کە زیان بە ناو و ژمارە ی ئەزموونی قوتابی / خۆیندکار نەگەینیت .
- ۴- لیژنە ی وردبینی کردنی تینوسەکان : هەموو ئەندامانی کۆنترۆل بەرپرسیارن لە وردبینی کردنی هەموو تینوسەکانی بابەتەکان دوا ی پشکنین و وردبین کردنیان لە پیش کردنەوویاندا. □
- ۵- لیژنە ی کردنەوی تینوسەکان : هەموو ئەندامانی کۆنترۆل بەرپرسیارن لە کردنەوی هەموو تینوسەکانی بابەتەکان و پاراستنی نەینیەکانیان. □
- ۶- لیژنەکانی تۆمارکردنی نمرە : ئەندامانی کۆنترۆل بە پیی تایبەتەندی و بارودۆخیان دابەشەدەکرین بۆ چەند لیژنە یهک بۆ تۆمارکردنی نمرەکان و بە پیی رینمایییەکانی لیژنە ی بالا هە ئدەستن بە تۆمارکردنی نمرەکان لە بۆردی تایبەت و نمرەکان بە کۆمپیوتەر دەنووسریت بە پی ی ئەو بەرنامە یهکی کە لە وەزارەتی پەرودەو هاتوو لە لایەن ئەو ئەندامانە ی تایبەت بۆ ئەو کارە دەستنیشانەدەکرین لە کۆنترۆلەکاندا بە مەرجهکی هەر لیژنە یهکی تۆمار چاودیری خۆینەر و چاودیری کۆمپیوتەری هەبیت. □
- ۷- بەبی رەزامەندی لیژنە ی بالا هیچ لایەنیک مافی ئەو ی نیە ئاماریک و زانیاری بداتە هەر لایەنەکی. □
- ۸- بە فەرمانی لیژنە ی بالا ، لیژنە ی کۆنترۆل بە شیوہیەکی رەمەکی بەرپرسە لە دووبارە پشکنین و وردبینی کردنەوی (٪ ۱) تینوسەکانی هەر بابەتیک پیش کردنەو و ناشرکردنی ناوەکان. □
- ۹- ئامارەکانی ئە نجامەکان بەو شیوہیە ریکدەخریت کە لیژنە ی بالا دەستنیشانیان دەکات .
- ۱۰- پیویستە وردبینی قوتابی و خۆیندکارانی یهک بابەت و دوو بابەت بکریت نەو هک سالی پیشتەر لەوانە بن کە گزییان ئە نجام دابیت چونکە ئەوانە ی گزی ئە نجام دەدەن لە هەموو بابەتەکان بە دەرئەچوو دادەنری. .
- ۱۱- ئەندامانی کۆنترۆل بەرپرسن لە راست و دروستی ئە نجامەکان و تۆمار دەکرین زانیارییەکان بگرە لە نەهاتووکان و بە خشاو هکان و ئەوانە ی پیویستە ٪ ۵۰ بەینین لە بابەتی کوردی و عەرەبی و ئەو زانیارییەکانی پە یووستە بە سالی دەرئەچوون و رەکەز و دەرەییانی ئامارەکان .

چوارهم - پشکیننی تینووسه کان

- له بهر نه وهی داهاتوی قوتابی و خویندکار په یوه سته به و تاقیکردنه ویه بویه پیوسته هممو نه ندامانی لیژنه کانی پشکین و وردبینی به کارامه یی و دئسوزی و داد په روه رانه کاره کانیان نه نجام بدن له گه ل ره چاوکردنی نه مانه :
۱. پیوسته پیش دهستیپکردنی پشکین وه لآمی نمونه یی دابنریت به ناماده بوونی هممو پشکانه ران و سه رپه رشتیاری بابه ت نه کونترولدا به وهرگرتنی هممو نه گه رکانی وه لامدانه وه ، نه وهش له سه ر ته خته ی رهش له سه رته ی یه که م دانشتندا نه نجام دهریت بو نه وهی هممو پشکانه رکان شاره زای پرسپاره کان بن و دواتر بخریته سه ر په ره و بدریت به پشکانه ران .
۲. نمره کان به شیوه یه کی گونجاو و داد په روه رانه به سه ر هه نگاوه کانی شیکاری پرسپاره کان دابه ش بکریت به هاوکاری هممو نه ندامانی لیژنه کانی بابه ت .
۳. ژماره ی پشکانه ران به پیی ﴿ ژماره ی پرسپاره کان + ۲ ﴾ دابه شده کرایت بو چه ند کومه نه یه که وه که هه ر یه که یان لیژنه یه ک پیک ده هیئت نیجا خو یان سه ر په رشتیاری یاریده دهری سه ر په رشتیاری هه لبریرن .
۴. نه رکی سه ر په رشتیاری و یاریده دهر له لیژنه ی پشکین بریتیه نه وردبینی وه لآمی هممو ده فته رکانی به سته کان و بو یان هه یه په لپ بگرن له سه ر چو نیتی پشکیننی پرسپاره نه گه ر جووت نه بوو له گه ل وه لآمی نمونه یی و ناراسته کردنی پشکانه رکان به باشتین شیوه بو نه نجامدانی کاره کانیان ونه گه ر پشکانه ریگ که مته رخه م بوو له کاره کی نه وا پیوسته ناگاداری به ریوه به ری کونترول بکه نه وه بو کوتابی هینان به کاره کی .
۵. به شیوه ی تیرو پشک پرسپاره کان دابه ش ده کراین به سه ر پشکانه ران و وردبینان ، وه تینووسی لیژنه یه ک له لیژنه یه کی تر وردبینی بو ده کرایت . نه م کرداره ش پیوسته به کونوس بنووسریته وه .
۶. پشکانه ران به گشتی به رپرسپاران له هه ر هه لیه ک ، پیوسته کاته کانی کارکردنیان ته رخان بکن بو پشکین وه نابیت هیچ پشکانه ریگ دهریچیت پیش ته واو بوونی کاتی دهوام .
۷. له هه ر ده میکی کار (۴) چوار به سته تینووس دهریت به هه ر (لیژنه یه ک) وه پیوسته کاتی دیاریکراو هممو ی سوودی لی وهر بگریت بو کاری پشکین .
۸. سه ر په رشتیاری هه ر لیژنه یه ک به رپرسپاره له وهرگرتنی تینووسه کان به ژماردن و گه راندنه وه یان به ژماردن .
۹. مهرجه کانی دانانی پشکینه ر :-

أ- راژهی خزمهتی ماموستای پالیوراو بو قوناغی ناماده یی له (۵) سال که متر نه بییت .

ب- پیوسته به لایه نی که مه وه دوو سال له پو لی (۱۲) ی ناماده یی وانه ی وتبیته وه به سائی پالاوتنیشه وه .

ت- پیوسته رابردوویه کی په روه رده یی باشی هه بیته و ناسراو بیته بسه ده ست پاکی و دئسوزی و لیوه شایه وه یی ، وه نابیت سزا درابیت له بواری نه زمونه کان .

پ- ره چاو کردنی ریژه ی دهرچوون و نمره ی پیوانه یی (معیاری) ماموستای پشکانه ر له سالانی رابردوو له کاتی پالاوتنیدا .

پینجه م - راگه یانندی نه نجامه کان

۱- ناماده کردنی نه و را پورتانه :

أ- ناماده کردن هممو نه و جوړه نامارانه ی که داوا ده کرایت وه ک دهره یانانی ریژه یی دهرچوون له بابه ته کان به پی ی داتا کان بو په روه رده کان و قوتا بخانه کان پاریزگان و هه رییم .

ب- دهره یانانی ژماره ی نه و قوتا بیانه ی دهرچوون له هممو بابه ته کاندانه ویش به پی ی داتا وه که نه وانه ی تیگرای نمره کانیان

له نیوان (۹۰ - ۱۰۰) وه نه وانه ی تیگرایان له نیوان (۸۰ - ۸۹) هتد (۰-۹) له سه ر ناستی قه زاو پاریزگا نیداره

سه ربه خوکان هه ر کاتیک له ناستی به ریوه به رایه تی گشتی په روه رده بوون و دواتر هه رییم .

ت- ناماده کردنی را پورتی هه لسه نگانندی پرسپاره کان .

- پ- ناماده کردنی را پورت له سهر چوئیه تی کارکردنی ههریهک له پشکنه ران وهه ئسه نگاندنیان به راشکاو بی ی فورمی تاییه ت .
- ج- ناماده کردنی را پورتیکی تیرو ته سه ل دهرباره ی نه ندامانی کونترول و راده ی هه ست به لیپرسینه وهیان دئسوزیان له کارهکانیان ویه پی ی فورمی تاییه ت .
- ح- ناماده کردنی کورته ی نامارهکانی ریژهی دهرچوون له ههر پاریزگایهک به گویره ی به شداربووان و نه زموونده ران و نه زموونده رانی گشت بابه ت بو پاریزگاکان و له سهر ئاستی ههریمیش .
- ۲- به ریوه بهری ههر بنکه یهکی کونترول نه و نامارو را پورتانه ی سهروه ده داته لیژنه ی بالای نه زموونه گشتیهکان بو وهرگرتنی ره زامه ندی راگه یاندنی نه نجامهکان .
- ۳- کارهکانی بنکه ی کونترول ته واو ناییت تا هه موو نه و نامارانه نه داته لیژنه ی بالای نه زموونه گشتیهکان .
- ۴- لیژنه ی بالای نه زموونه گشتیهکان ته نها لایه نه که نه نجامهکان راده گه یینیت .
- ۵- پاش ره زامه ندی وهرگرتن بو راگه یاندنی نه نجامهکان ، بنکه ی کونترول به م شیوه یه نه نجامهکان دابه ش دهکات :
- ا- وینه یهک بو به ریز وهریزی پهروه ده له گه ل نامارهکان .
- ب- وینه یهک بو سه روکی لیژنه ی بالای نه زموونه گشتیهکان له گه ل نامارهکان .
- ت- وینه یهک بو لیژنه ی بالای نه زموونه گشتیهکان له گه ل (دوو فلاش میموری) و (۲) نسخه له نامارهکان .
- پ- وینهک له نه نجامهکان بو ب . بروانامهکان .
- ج- نه نجام به (CD) بو به شی هه ئسه نگاندن له گه ل نامارهکان .
- ح- (دوو) وینه له نه نجامهکان بو ب . گشتی ههر پاریزگایهک له گه ل (۲ CD) نه نجام له گه ل وینه یهک له نامارهکانی ته نها له سهر ئاستی پاریزگاکه ی .
- خ- پهروه ده ی ههر قه زایهک وینه یهک له نه نجامهکانی تاییه ت به خو ی و یهک (CD) و ناماری تاییه تی قه زا که ی پیده دریت .
- د- ته نها یهک (CD) نه نجامهکان دهریت به ههریهکه له ب . گشتی نه خسه و نامارهکان و ب . گشتی سه ره پهرشتی پهروه ده یی و دئیایی جو ری .
- ژ- (دوو) وینه له نه نجامهکان بو ناوه ندی وهرگرتنی قوتابیان / خویندکاران له گه ل یهک (CD) .

شه شه م- په لپ گرتن (الاعتراض) له تاقیکردنه وه گشتیهکاندا

- ۱- په لپ گرتن له نه نجامی تاقیکردنه وه ی گشتیهکاندا
- ا- نه نجامهکانی تاقیکردنه وه گشتیهکان بنه ره ، ناکریت دووباره چاوپیخشانده وه ی بو بکریت له پشکنین ووردیینی تینووسهکان .
- ب- قوتابی بو ی هه یه په لپ بگریت له سهر نه نجامهکه ی له ماوه ی (۱۰) ده روژ له روژی دوا ی راگه یاندنی نه نجامهکانی خو لی یه که مه وه و بو ماوه ی یهک هه فته له روژی دوا ی راگه یاندنی نه نجامهکانی خو لی دووم ، به رامبه ر (۳۰۰۰) دینار بو په لپ گرتن له ههر بابه تیک به مه رجیک سه رجه می نه وپاره ی که ده دات له (۹۰۰۰) دینار تیپه ر نه کات له هه رچه ند بابه ت په لپ بگریت ، نه و بره پاره یه ش به ریگای به ریوه به رایه تی ژمیریاری پهروه ده که ی به پسه له نه دریت .
- ت- لیژنه پسپورییهکانی کونترولهکان به هه موو نه ندامانییه وه هه ئده ستیت به چاوپیخشانده وه له فه راموشنه کردنی هیج له وه لاههکانی ناو تینووس و به دروستی کوکردنه وه ی نمرهکانی لقهکان و نمره ی سه رهکی پرسیارو گواستنه وه یان له ناوه وه ی تینووس بو به رگه که ی وهک پیویسته و دووباره کوکردنه وه یان و دئیابوون له سه رجه می نمرهکانی تینووس و له پشکنینی هه موو وه لاههکانی ناوده فته ر .

پ- نه گهر ناشکرا بوو نه وکسه سی په ئپی گرتووه په ئپه که ی ته واوه نه بهر نه وه ی پاره که ی به پسووله ئی وهر گراوه بو ی ناگه ریته وه.

ج- پاش ته واو بوونی کاره کانی په ئپی خولی دووم وینه ی نه نجامه کانی چاککراوه (ره شنووس) ی هه ردوو خول دهریته وه لیژنه ی بالای نه زمونه گشتیبه کان بو پاراستنی وکار پیگردنی وهك سه رچاوه بو چاره سه ری کیسه کان له داهاتوودا.

ح- نه نجامی نه و په ئپانه ی گورانیان به سه ر داهاتووه به ریگای به ریوه به رایه تی په روه رده گشتیبه کانه وه بو یان ره وانه دهریته وه.

۲- نه نجامی په ئپ بو پوله کانی (۱۰، ۱۱) ی ناماده یی کوتایی وهرزه کان

قوتایی/خویندکار بو ی هه یه په ئپ له نه نجامی تاقیکردنه وه ی کوتایی وهرز بگریت له به رامبه ر هه مان بری دیاری کراو له خالی (۲) سه روه وه به هه مان ریئمای.

حه وته م-کاره گشتیبه کانی کونترول

۱. پابه ندبوونی هه موان به دهومی روژانه وه بگره له نه ندامانی کونترول وه تاوه کو پشکنه ران و فه رمانبه ران.

۲. ریگرتن له به کاره یبانی هه موو جوړه نامیریکی گه یاندن وهك ﴿موبایل - هیډ فون - بلوو توټ... هتد﴾.

۳. له بهر نه وه ی بنکه کانی کونترول جیگه ی گشتین و فه رمانگه ی فه رمی میرین بو یه جگه ره کیشان له ناو کونترول و لیژنه کانی پشکنین و وردبینی قه ده غه یه.

۴. که س بو ی نیه لیډوان بدات له سه ر کاروباری گشتی کونترول به تاییه تی به ریوه به ری کونترول و یاریده درانی و سه رجه م نه ندامانی کونترول.

۵. پاریزگاری هیمنی و ناسایشی کونترول و که س بو ی نییه بیته ناو بنکه کان جگه له وانه ی که ریپیډراون به بریاری لیژنه ی بالا هه روه ها هه لگرتنی چه ك له ناو بنکه کاند ا قه ده غه یه به موله ت و بی موله ت.

۶. به ریوه به ری کونترول و یاریده ده ره کانی به ر پرسیان له گه ل سه ر په رشتیاری لیژنه کانی بابه ت له به ر زکردنه وه ی را پورتیکی تیرو ته سه ل ده ریاری پشکنه ران و هه ئسه نگاندنی پرسیاره کان و ناماده کردنی ناماره کانی پیویست و هه موو کاره کانی دیکه ی کارگیری و ته کنیکی.

۷. نیشوکاره کانی کونترول کوتایی نایه ت تا کاره کانی په ئپ گرتن ته واو ده بیټ، پیویسته هه موو نه ندامانی لیژنه که به شاری له نه نجامدانی نه م کاره بکن.

۸. نه نجامه کان رانگه یه نریټ تا ناماری تاییه ت و نه و را پورته ی له خالی شه شه مدا هاتووه دهریته لیژنه ی بالای نه زمونه گشتیبه کان و نه وان ره زامه ندی له سه ر دهریټ .

ریئمای ژماره (۱۰)

تاییه ت به به ریوه به رایه تیبه گشتیبه کانی په روه رده کان

۱- به ریوه به ری گشتی په روه رده به رپرسی یه که مه له به ریوه بردنی تاقیکردنه وه گشتیبه کان له پاریزگا دا .

۲- لیژنه ی نفی پیکه وه به رپرسیان له نه نجامدانی نه م کارانه :

أ- ووردبینی کردنی داواکاریبه کانی قوتاییبه ده ره کیبه کان و بریاردانی وهرگرتنیان به پی ی ریئماییه کان.

ب- ریگختن و ناماده کردنی پیډاویستیبه کانی نه زمونه گشتیبه کان .

ت- چاره سه رکردنی نه و کیشانه ی که پیویستیان به بریاری لیژنه ی بالای نه زمونه گشتیبه کان نییه .

پ- پالوتنی پشکنه ران (الفاحصین) به ژماره ی داواکراو و به گویره ی مه رجه کانی پالوتن بو قوناعی ناماده یی به هاوکاری له گه ل

یه که ی سه ر په رشتیاری و دنیایی جوړی له پاریزگا و ناردنی ناوه کانیان بو لیژنه ی بالا (به رده وام) بو نه نجامدانی پیویست .

ج- هه لېژاردنی به ریوه به رو چاودیر بو هو له کانی نه زمونه گشتیبه کان و ده رکردنی فه رمانی پیویست به دانانیان .

ح- ناماده کردنی مه لېه نده نه زمونیه کان و به پی ی ریئماییه کان .

- خ- دهرهينانى رينمايه كانى تاييهت به نه زموونه گشتييه كان بو هه موو به ريوه به ره كانى هوئه نه زموونيه كان و نه نجامدانى كورو كويونه وهى تاييهت به شيكرنده وهى نه و رينمايهانه و كاره كانى نه و به ريوه به رانه .
- ژ- پيدانى هه موو پيداويستيه كان نه په راو فورى تاييهت و كه لوپهل و ناماده كردنى پاسه وانى پيوست نه پوييس و كارمهندي ناسايش بو مه ئه بنده نه زموونيه كان و مه ئه بنده كانى كونترول .
- ر- دابن كردنى هوكاره كانى روونكى و فينك كه ره وه بو قوتابيان نه كاتى نه زموونه گشتييه كاندا .
- ۳- ا- به ريوه به رى گشتى په روه رده به ريگاي به ريوه به رايه تى په روه رده قه زاكانه وه فه رمان ده داته به ريوه به رايه تى قوتا بخانه كانى بنه رت و ناماده يى بو پر كردنه وهى كارتى به شدارى كردن (هويه الاشتراك) نه نه زموونه گشتييه كان نه گه ل گرنگيدان به نووسينى كوډى قوتابى و خويندكار و راهينانيان بو نه و مه به سته بو نه و قوتابيانى مافى به شداريان وه رگرتووه به پى رينمايه و ناردنى به شى يه كه مى نه و كارتانه بو به شى نه زموونه كان كه نه وانيش ده يدن به به ريوه به رى هول پيش ده ستيپيكردى نه زموونه گشتييه كان ، ونيوهى دووهى كارته كانى به شدارى ده دريئه قوتابى و خويندكار .
- ب- هه ر هه مان كارته كانى خولى يه كه مى سالى خويندن بو خولى دووه ميس به كار ديت .
- ۴- ليژنه لقى وسه روكه كه ي بهر پرسيارن نه ناماده كردنى نه و ژماره ده فته رو په راوانه ي كه پيوستيان پييه تى پيش ده ستيپيكردى نه زموونه گشتييه كان به كاتيكى گونجاو .
- ۵- پالاوتنى نه ندامانى ليژنه كانى كونترول نيشتمانى و ناماده يى و به ژماره ي داوا كراو و به پى نه و مه رجانه ي كه ليژنه ي بالا دايدنه يت بو نه ندامى كونترول وره وانه كردنيان بو ليژنه ي بالا ي نه زموونه گشتييه كان نه كاتى پيوست .
- ۶- هه ئبژاردنى نه ندامانى پشكين و ووردبيني (الفاحصون والمدققون) بو قوناغى ناماده يى به ژماره ي داوا كراو و به هاوكارى نه گه ل يه كه ي سه ر په رشتياري دنياي جورى و ناردنى ناوه كانى پاليوراوانى ناماده يى بو ليژنه ي بالا پيش ۲۰/۴ ي هه ر ساليك بو دهرهينانى فه رمانى پيوست ، و به پى نه و بنه مايانه ي خواره وه :
- ا- راژه ي خزمه تى ماموستاي پاليوراو بو قوناغى ناماده يى نه (۵) سال كه متر نه بيت .
- ب- پيوسته به لايه نى كه مه وه دوو سال نه پولى (۱۲) ي ناماده يى وانه ي وتييه توه به سالى پالاوتنيشه وه .
- ت- پيوسته رابردوويه كى په روه رده يى باشى هه بيت و ناسراو بيت سه ده ست پاكى و دنسوزى و ليوه شايه وه يى ، وه ناييت سزا درايت نه بوارى نه زموونه كان .
- پ- ره چاو كردنى ريژه ي ده رچوون و نمره ي پيوانه يى (معيارى) ماموستاي پشكنه ر نه سالانى رابردو نه كاتى پالاوتنيدا .
- ۷- سه ر په رشتياري پسپورى په روه رده يى قوناغى ناماده يى پيوسته به دريژايى سال هه ول بدات بو هه ئبژاردنى پاليوراوان بو كاره كانى پشكين و وردبيني وه ده ستنيشان كردنيان نه كاتى سه ر دانه كانيان بو قوتا بخانه و خويندنگاكان وهه ول بدات كه ماموستايان گوى رايه ئى فه رمانه كانى و مزاره ت بن نه جى به جى كردنى نه ركه كانى نه زموونه گشتييه كان .
- ۸- ناييت به هيج شيويه ك فه رمانه به ر نه سه ر ميلاكى كارگيرى و مزاره ت ويان به ريوه به ريتى گشتى په روه رده سه روك يان نه ندام يان پشكينه ر بيت نه مه ئه بنده كانى كونترول .
- ۱۰- به ريوه به رايه تى گشتى په روه رده يى هه ر پاريزگايه ك سالانه مه ئه بنده نه زموونيه كانى قوناغه كانى خويندن بو ليژنه ي بالا ي نه زموونه گشتييه كان ره وانه ده كات تيايدا به راشكاوى ژماره ي قوتابيانى هه ر مه ئه بنده نديك و جورى خويندن و زمانى خويندن تيايدا روون ده كاته وه ، ده بيت مه ئه بنده كان ته نها يه ك جوړه خويندن نه خو بگرن و به شيويه ك ريزيكرين كار ناسانى بو جيبه جى كردنى تاقيكردنه و گشتييه كان بكات و نه و زانياربانه پيش ۲۰/۳ هه ر ساليك بگاته ليژنه ي بالا ي نه زموونه گشتييه كان هه روه ها نه و نامارانه ش ره وانه بكات :
- ا- ناماريك تيايدا ژماره ي نه و قوتابيانى كه مافى به شداريان وه رگرتووه نه پولى (۱۲) ي ناماده يى و به پى نه لقه كانى خويندن ده ستنيشان ده كريت .
- ب- ناماريك به ژماره ي سه رجه م نه و قوتابيانى مافى به شدارى و هه رده گرن نه قوناغى (۹) ي بنه رت .
- ت- ژماره ي نه و قوتابيانى به شيويه دهره كى به شدارى ده كنه نه هه ر يه كه نه قوناغى بنه رت و ناماده يى بو هه ر دوو

لیسته‌کانی بره‌گه‌گانی (ا - ب) زیاده‌کریڼ .

۱۱- به‌ریوه‌به‌رایه‌تی قوتا بخانه لیستیگ به‌ناوی نه‌وقوتابی و خویندکارانه‌ی مافی به‌شداربیان و هرگرتووه له نه‌زموونه گشتیبه‌کان پاش جیگیرکردنی ژماره‌ی نه‌زموونی و دوا‌ی به‌راوورد کردنی ناوه‌کان له‌گه‌ل ناسنامه‌ی باری شارستانی ره‌وانه‌ی به‌ریوه‌به‌رایه‌تی گشتی په‌روه‌ده ده‌کات له‌گه‌ل تیبینی کردنی نه‌وه‌ی که ده‌بیت ناوه‌کان به‌گویره‌ی بی‌تی (هیجائی) نه‌لف و بی‌ریزبکریڼ له ناستی قوتا بخانه‌دا نه‌ک له ناستی پؤل، و وینه‌یه‌ک له‌وه لیسته ده‌ست‌نوسه ره‌وانه‌ی مه‌ل‌به‌نده‌کانی کونترؤل بکریڼ هه‌ریه‌که به‌گویره‌ی قوناعی خو‌ی.

۱۲- به‌ریوه‌به‌رایه‌تی قوتا بخانه‌کان ناگادار بکریڼه‌وه که پیوسته نه‌نجامه‌کانی نه‌زموونه گشتیبه‌کان پاش ووردبینی کردنی (نمره‌کان و سه‌رحم و نه‌نجام) به‌شیوه‌ی نووسینه‌کی به‌سه‌ر قوتابیان رابگه‌نن و پیوسته کارتی نمره‌کان پشتگیری کرابیت به‌نیمزای به‌ریوه‌به‌ر و مؤری قوتا بخانه، نه‌نجامه‌کش له تو‌ماری تاییه‌ت به‌و کاره تو‌مار بکریټ نیمزای قوتابی/خویندکار و هر بگریټ.

۱۳- دهرکردنی فهرمانی تاییه‌ت به نه‌زموونه‌کان به‌پی‌ی ری‌نماییه‌کان و دابه‌شکردنیان به‌سه‌ر هوله نه‌زموونیه‌کان به‌لایه‌نی که مه‌وه پیش هه‌فته‌یه‌ک له ده‌ست‌پیکردنی نه‌زموونه‌کان

۱۴- داوا کردن له به‌ریوه‌به‌ریتی پو‌لیسی شار بؤ دابین کردنی پاسه‌وانی پیوست بؤ مه‌ل‌به‌نده نه‌زموونیه‌کان له‌کاتی پیوستدا.

۱۵- دابه‌ش کردن مه‌ل‌به‌ندی پاریزگه‌کان بؤ بنکه‌ی دابه‌ش کردنی به‌رگه پرسیاره‌کانی تاقیکردنه‌وه گشتیبه‌کانی وه به‌پی‌ی پیوست بؤ پوله‌کانی (۹-۱۲) به‌مه‌رجیک له‌هشت بنکه تیپه‌ر نه‌کات .

۱۶- به‌ریوه‌به‌ری گشتی په‌روه‌ده هه‌ل‌ده‌ستیت به‌گریدانی کو‌بوونه‌وه‌ی تاییه‌ت بؤ سه‌روک و نه‌ندامانی لیژنه‌ی په‌روه‌ده‌ی قه‌زاکان پیش ده‌ست‌پیکردنی تاقیکردنه‌وه‌کان به‌کاتیکی گونجاو بؤ نه‌وه‌ی ری‌نماییان بکات و گرنگی پر‌وسه‌ی نه‌زموونه‌کانیان بؤ روون بکاته‌وه، هه‌روه‌ها بؤوه‌لام دانه‌وه‌ی نه‌وه پرسیارانه‌ی ناراسته‌یان ده‌کریټ نه‌وانیش به‌ده‌وری خو‌یان کو‌بوونه‌وه به‌ریوه‌به‌ری نه‌زموونه‌کان ده‌کن بؤ‌گه‌یاندنی ری‌نمای و روونکردنه‌وه‌کان.

ری‌نماییه‌ ژماره (۱۱)

تاییه‌ت به‌ریگختنی مه‌ل‌به‌نده‌کانی نه‌زموونه گشتیبه‌کان

۱- پیوسته مه‌ل‌به‌ندی نه‌زموونی گشتی دوور بیت له شوینه‌کانی ده‌نگه ده‌نگ و ناهیمنی وه‌ک بازار و گه‌راجه‌کانی گواستنه‌وه و شوینه‌کانی کارکردنی میکانیکی .

۲- ا- ژماره‌ی قوتابیان له هه‌ر مه‌ل‌به‌ندیک نابیت له (۶۰) قوتابی و خویندکار که متربیت و (۱۰۰) تیپه‌ریکات، بؤ نه‌مه‌ش پشت به‌ستریټ به‌ناماریکی ووردو نه‌وه‌ک له‌سه‌ر بنه‌مای خه‌ملاندن وه نه‌گه‌ر ژماره‌که له (۸۰) زیاتری کرد ده‌کریټ به‌دوو یاریده‌ده‌ر.

ب- لاریمان نیه هولی نه‌زموونی له‌وه شوینانه بکریټه‌وه که (۴۵) قوتابی/خویندکاری به‌سه‌روه تیدایه و به‌ریوه‌به‌رایه‌تی گشتی په‌روه‌ده‌ی پاریزگا بؤی هه‌یه هولی نه‌زموونی له‌وه شوینانه بکاته‌وه به‌مه‌رجیک سه‌لامه‌تی و نارامی تاقیکردنه‌وه‌کان پاریزراو بیت.

ت- نابیت هولی نه‌زموونی تاقیکردنه‌وه‌ی گشتی له‌وه شوینانه دابنریټ که نه‌توانریټ کونترؤل بکریټ و به‌ریوه‌به‌رایه‌تی په‌روه‌ده‌ی قه‌زا به‌رپرسه‌لی‌ی.

۳- نه‌وه قوتابیه دهره‌کیانه‌ی مافی به‌شداربیان و هرگرتووه دابه‌ش ده‌کریڼ به‌سه‌ر مه‌ل‌به‌نده‌کان و به‌ریژه، ونابیت مه‌ل‌به‌ندی تاییه‌تان بؤ‌دابنریټ.

۴- نه‌گه‌ر تاقیکردنه‌وه به‌راییه‌کان دواکه‌وت به هه‌ر هویه‌ک بیت نه‌وا ژماره‌ی نه‌وقوتابیه دهره‌کیانه‌ی مافی به‌شدار و هرده‌گرن به‌گویره‌ی ژماره‌یان له سائی پی‌شوودا ده‌خه‌ملیندریټ + ۰.۵ بؤ مه‌به‌ستی ره‌وانه‌کردنی مه‌ل‌به‌ندی نه‌زموونی بؤ لیژنه‌ی بال‌ا .

۵- هه‌موو نه‌وه قوتابیان له پوله کو‌تاییه‌کانن به‌شداربوو داده‌نریڼ بؤ مه‌به‌ستی نامه‌ه‌کردن و ریگختنی مه‌ل‌به‌نده‌کانی تاقیکردنه‌وه گشتیبه‌کان .

۶- لیسته‌کانی مه‌ل‌به‌نده نه‌زموونیه‌کان و ژماره‌ی قوتابیان ره‌وانه‌ی لیژنه‌ی بال‌ای (به‌رده‌وام) ده‌کریڼ به‌دوو وینه، و بؤ هه‌ردوو

قوناعى بنهرت و نامادهي ، و پيوسته پيش (۳/۱۰) ههر سائيك بگات .

- ۷- پيوسته بهريوهبهري گشتى پهرورده و ليژنهى لقى نهزمونه گشتييهكان نهو شويئانه دهستنيشان بكنه كه شايستهى نهووبن بكرين به مهئبهندى تاقيكردنهوه و هممو پيداويستهيهكانى فيئكى و رووناكيان بو نامادهبكنه وه بو نهو مهبهستهش ليژنه بيكبهينريئت له پهروردهى قهزاكان بو دهستنيشانكردنى هوئى نهزمونى وتواو كردنى كه م و كورتييهكانيان وه نهو ليژنه بهسروكايهتي بهريوهبهري پهروردهى قهزاكان دهبن وبهپرسياريشن لهههر كه م وكورتييهك .
- ۸- بههيچ شيوهيهك ناكريئت نهو شويئانهى تهرخان كراون بو مهئبهندى كونترول بكرينه هوئى تاقيكردنهوه گشتييهكان .
- ۹- پاككردنهوى ديوارهكاني نهو قوتا بخانانهى دهكرينه هوئى نهزمونى گشتى له نووسين و هوكارهكاني گزي ونهگهر زانرا دهست نادات نابيت بكرينه هوئى نهزمونى .
- ۱۰- نهو قوتا بخانه بنهرتياهنى كورسى دانيشتيان بچووكه نابيت بكرينه مهئبهندى نهزمونه گشتييهكان ، وله كاتى زور پيوست دهبيت كورسى گورهيان بو دابين بكرئت .
- ۱۱- بهريوهبهرايهتي قوتا بخانهو خويندنگاكان هممو پيداويستهيهكاني لايان دهست دهكهويت وهك عه مبار (دين) و ناميري سارد كهروهى ناو و فيئكى . . . . . و هتد كه له قوتا بخانهكهيان دهست دهكهويت بخه نه بهردهست بهريوهبهري هوئى نهزمونى بو بهكارهينانيان وتاوهكو نهزمونه گشتييهكان كونايي ديئت .
- ۱۲- بهباش دهزاندرئيت كه ههنديك له چاوديراني مهئبهندى تاقيكردنهوهى گشتى ، ماموستاياني نهو قوتا بخانهيه بن كه كراوته مهئبهندى نهزمونى له (ماموستاياني هونهرو وهرزش و كومبيوتهر ويا ماموستاياني بنهرت نهگهر قوتا بخانهكه بنهرتي بوو) بهمهرجي (قوتاباياني خويان تيا تاقيكردنهوه نهكهن) .
- ۱۳- كارگوزارهكاني نهو قوتا بخانهى كراوته هوئى نهزمونى كاره خزمهتگوزارييهكاني هوئلهكه بهريوهدهبن .
- ۱۴- سهروكي ليژنهى لقى نهزمونه گشتييهكان له پاريزگا و بهريوهبهري پهروردهى قهزا بهرپرسن له دابينكردنى ناميري وهستاندنى پهريه مويايل وه به ژمارهى تهواو يان ههر ناميريكي هاوشيوه بو هوئله نهزمونوييهكان وبهريوهبهري هوئ بهرپرسه له ناگاداركردنهوهى ليژنهى پهروردهى قهزا نهگهر ناميرهكان لهكار كهوتبن ويا وزهى كارهبايان نه خرابيئته سهرو وهكو پيوست ناراسته نهكرابن ، و نهو ناميرانه تنها لهكاتهكاني تاقيكردنهوه گشتييهكان و كوناي وهرزهكان بهكار دين وههر جوړه بهكارهينانيكي تر ريگاي پينادرئيت و نهوهى بهكارى دههينئيت خوي بهرپرسياره .
- ۱۵- پيوسته لهسهر ليژنهى لقى پاريزگا و ليژنهى لقى قهزايهكان ناميري بزميزى نه ليكتروني له جوړى بزميزه زانستي (Scientific Calculation) دابين بكنه بو هوئلهكان به پي ي ژمارهى نهزموندهران كه نابيت ميمورى هيلكاري تيابيت .

رينمايي ژماره (۱۲)

دهربارهى تاقيكردنهوهى دهرهكى له تاقيكردنهوه گشتييهكاني نامادهي

يه كه م : تاييهت به بهشدارى له پوئى (۱۲) ي نامادهي بهريگاي دهرهكى

- ۱- نهگهر قوتابي و خويندكار دوو سال لهسهر يهكتر له پوئى (۱۲) ي نامادهي دهرنهچيت نهوا نازاده لهوهى خويندن تهواو بكات به دهوامكردنى سائيكي تر له قوتا بخانهكاني نيواران ويان وهك قوتابيهكي دهرهكى بهشدارى بكات له نهزمونه گشتييهكان به ريگاي نهزمونه بهرايههكان .
- ۲- قوتابي/خويندكارى نيواران و دهرهكيهكان نهوانهى به يهك سال پوئى (۱۲) ي نامادهي دهبن هه مان رينمايييهكاني قوتابي خويندكارى روژ دهيانگريئتهوه به لام نهوانهى لهقوتا بخانهكاني روژ مافي دهواميان ناميئيت و دوو سال لهسهر يهكتر دهرناچن له پوئى (۱۲) نامادهي و نينجا دهچنه قوتا بخانهى نيواران يان ريگاي دهرهكى دهگرنه بهر و سائي يه كه م دهردهچن نهوانه به يهك ساله هه ژمارناكريئت .

۳- دەرچووانى پۇلى نۆيەمى بىنەرەتى (ئەوانەى بەرىگى دەركى تەوايان كىرەتە تەمىيان رىگىرە بۇ بەردەوام بوون ئە رۇژ يا ئىواران) پىويستە پۇلەكانى (۱۰ ، ۱۱) ى ئامادەبىش بەرىگى دەركى بىرەت بۇ ئەمەش پىويستە ئە پۇلى (۱۲) ى ئامادەبى مافى بەشدارى بەرىگى تاقىكردنەو بەرايىەكان بەدەست بەيىت پىويستى بە نەمى وەرەكانى پۇلى (۱۲) ى ئامادەبى نىە ، ئەبەر ئەوەش پىويست ناكات ئەو پۇلەدا تاقىكردنەو وەرەكان بكات .

۴- ئەو قوتابى/خویندكارانەى دوو سال ئەسەر يەكتر دەرنەچوون و دواتر بەرىگى خویندنى ئىواران بەردەوامىان بە خویندن داو و پۇلىان برىو گەشتونەتە پۇلى (۱۲) ى ئامادەبى بۇيان ھەيە بەشپوەى دەركى و بە رىگى تاقىكردنەو بەرايى ، خویندن تەواو بکەن ئەگەر بە ئىننامە ياندا بەوۋى كە جارېكى تر نەگەرىنەو خویندنى رۇژ وەيان ئىواران بە مەرجىك ئەو سالەى داوا پىشكەش دەكات تۆمار نەكرابىت ئە قوتا بخانەكەى .

۵- أ- قوتابى و خویندكارى پۇلى (۱۲) ى ئامادەبى ئەگەر ئە سالى يەكەمى خویندنى ئەو پۇلەدا مافى بەشدارى وەرگرت ئە تاقىكردنەو وەكانى گشتى (وەزارى) و دەرچوونى بەدەست نەھىنا ، ئەوا بۇ ھەيە سالى دواتر بە رىگى دەركى تەنھا بۇ سالىك راستەوخو بەشدارى ئەزمونە گشتىبەكان بكات ئەسنورى پەرورەدى قەزاكان بە بى بەشدارى كردن ئە ئەزمونى بەرايى و نابیىت جارېكى تر

داواى گەرانەو بەكات بۇ خویندنى رۇژ (واتە خویندنى ئامادەبى دەبىت بە دەركى تەواو بكات و بەرىگى بەرايى) .
ب- ھەموو ئەوقوتابى و خویندكارانەى دوو سال و زىاتر ئەسەر يەكتر دەرنەچوون ئە پۇلى (۱۲) ى ئامادەبى ئە كاتى داواكردنى بەردەوام بوونىان ئە خویندن بە رىگەى دەركى پىويستە مافى بەشدارى ئە ئەزمونە گشتىبەكان وەرەگىر بە رىگى ئەزمونە بەرايىەكان .

ت- ئەو قوتابى و خویندكارانەى بە شپوۋى دەركى مافى بەشدارىان وەرگرتوۋە بە رىگى ئەزمونە بەرايىەكان بەلام ئە ئەزمونە گشتىبەكان دەرنەچوون پىويستە سالى دواتر ئەگەر داواى بەشدارىان پىشكەش كرد جارېكى تر مافى بەشدارى وەرەگىر ئەو بە رىگى ئەزمونە بەرايىەكان .

۶- قوتابى/خویندكارى دەركى بەھىچ شپوۋەك و ئەھىچ بابەتېك نابەخىرىت خەئكى ھەرىم بىت يا دەروەى ھەرىم .
۷- ئەو قوتابى و خویندكارانەى تۆمار كراون ئە پۇلە كۆتايىبەكان و پاشان مافى بەردەوام بوونىان ئەماو بەھۇى دەركى و يا نەھاتن وياھەرھۇبەكى تر ، يان سالى خویندنىان بۇ كرابىتە سالى نەكەوتن ئەوا بۇيان نىبە وەك قوتابى دەركى بەشدارى ئە ئەزمونە گشتىبەكانى ئەو سالەدا بکەن ھەرورەھا بۇيان نىە بەشدارى ئە ئەزمونى دەركى پۇلە ناكۆتايىبەكاندا بکەن .

۸- ئەو قوتابى/خویندكارانەى بەشپان گۆرىوۋە چوئەتە دەركى بەلام تەوايان نەكردوۋە بۇيان ھەيە بە پى ى دوا بروانامەيان درىژە بە خویندن بەن ئەھەمان بەش بەشپوۋى دەركى ئەگەر داىرانىشان ھەبىت .

۹- ئەكاتى گۆرىنى بەش ئە خویندنى (زانستى يان وىژەبى) بۇ پىشەبى وە يان بە پىچەوانەو پىويستە ئە پۇلى دەيەمى ئەو خویندە دەست پى بكاتەو و سالانى كەوتنى پىش گۆرىنى بەشكەى بۇ ھەژمارناكرىت ، ئەمەش تەنھا يەك جار رىگى پىدەدرىت ئە خویندنى ئامادەبى بەمەرجىك تەمەنى رىگىر نەبىت .

۱۰- بوار نادرىتە ئەو قوتابىانەى ئە پۇلىكى نزمتر ئە پۇلە كۆتايىبەكان تۆماركرابن و دەوامىان كىرەبىت ئە قوتا بخانە داواى بەشدارى ئە ئەزمونە دەركىبەكان دا بکەن وەك قوتابى دەركى ئەو سالەدا وە ئە ھەر كام پۇل بىت .

۱۱- دەكرىت بەندكراوكان بەشدارى بکەن ئە ئەزمون وەك قوتابى دەركى ئەومەئبەندانەى كە بەرىوۋەبەرىتە گشتى پەرورەدە دىارىكردوون بەمەرجىك دامەزراوكانى سەر بە وەزارەتى ناوخو بەرپىسارىتە بەشدارى پىكردنىان ئە ئەستو بگىر و پىويستە ئەو بەندكراوانە مەرجەكانى ئەو ئەزمونەيان تىدابىت .

۱۲- قوتابى/خویندكارى دەركى قۇناعى ئامادەبى بەھىچ جۆرىك رىگى پى ى نادرىت ئە قوتا بخانەى گوندەكان تۆمار بكرىن ئەگەر ئە ئىستادا دانىشتوۋى ئەو گوندە نەبن بەرىوۋەبەرى قوتا بخانە بەرپىسە ئەو وەرگرتە .

- ۱۳- قوتابی/خویندکاری دهره کی له قونای نامادهیی به هیج شیوهیه ک ریگیان پی نادریت له قوتا بخانه کانی نیواران تاقیکردنه وه کانی کوتایی وهرزه کان نه نجام بدن.
- ۱۴- نه زمونه کانی قوتابی دهره کییه کانی پوئی (۱۲) ی نامادهیی (به راییه کان و گشتییه کان) له ناو هریم و نه مه لیه ندی پاریزگانان نه نجام دهریت ، وه پرسپاره کانیان له وهزارتی په روه رده ناماده دهریت .
- ا- قوتابی/خویندکار تاقیکردنه وهی کوشی سالانه و تاقیکردنه وهی نیشتمانی نه بیته مافی پیدانی برونامه ی پوئی نویه می بنهرتی نابیت به بی ی نه و برونامه یه ش مافی به شاری نیبه له نه زمونه دهره کییه کانی قونای نامادهیی .
- ب- هه موو نه وانه ی برونامه ی سی یه می ناوه ندی (به که لوریای کون) و پوئی نویه می بنهرتی (نیشتمانی) یان هه یه بو به شاری له نه زمونه گشتییه کانی نامادهیی به ریگیای دهره کی پیویسته سال به سال له وه رزه کانی پوئی (۱۰ و ۱۱) و نه زمونی به راییه پوئی (۱۲) ی نامادهیی به شاری بکات به مه بهستی ته واو کردنی نه و قوناغه .
- ت- نه نجامی تاقیکردنه وهی پوله کانی (۱۰ و ۱۱) ی نامادهیی (کوشی سالانه) بو قوتابی دهره کیش به پی ی یه که ی دیاری کراو هه ژماره دهریت ، هه روه ها له تاقیکردنه وهی گشتی نامادهیی به هه مان شیوه و به پی ی رینامه ییه کان و به مه بهستی به دست هیئانی برونامه ی نامادهیی .
- ۱۵- دهرچووانی قوتا بخانه پیشه ییه کان و ناماده ییه نیسلامیه کان (نه گهر پوئی (۹) ی بنهرتینان ته واو کردیته) بو یان هه یه به رده وام له خویندنی نامادهیی نه کادیمی وه کو قوتابی دهره کی وه پیویسته تاقیکردنه وه کان له پوئی (۱۰) ی ناماده ییه وه دست پی بکه نه وه .
- ۱۶- دهرچووانی په یمانگی ناماده کردنی ماموستایان و په یمانگانی تر که له پوئی نویه مه وه په یمانگا پینج سالیه کانیان ته واو کردوه بو یان هه یه بگه ریته وه بو خویندنی نامادهیی به ریگیای دهره کی (نه گهر هه لگری برونامه ی نویه می بنهرت یا سیی ناوه ندی کون بن) به مهرجیک له پوئی (۱۰) یه می ناماده ییه وه دست پی بکه ن.
- ۱۷- وهرگرتنی داواکارییه کانی قوتابیانی دهره کی نه وانه ی ناره زوی به رده وامی خویندن ده که ن یا نه وانه ی ده یانه ویت به شاری له نه زمونه گشتییه کان بکه ن پیویسته سالانه له به شی نه زمونه کان له به ریوه به راییه تی په روه رده ی نه و قه زایه ی که قوتا بخانه و خویندنگه که ی نه و که سه ی تیابوه به و شیوه ی خواره وه ناویان تو مار ده که ن :
- ا- له ۲۵/۹/۲۰۱۰... تا وه کو ۲۰/۱۰/۲۰۱۰... بو نه وانه ی له پولو ناکوتاییه کان به شاری ده که ن
- ب- له ۲۱/۱۰/۲۰۱۰... تا وه کو ۳۰/۱۱/۲۰۱۰... بو نه وانه ی به شاری له پوله کوتاییه کان ده که ن
- ۱۸- سالانه لیژنه یه ک پیکه هیئندریته له به ریوه به راییه تی گشتی په روه رده ی پاریزگا به سه روکایه تی یاریده دهری به ریوه به ری گشتی بو کاروباری ته کنیکسی و نه ندامیته به ریوه به ری ته کنیکسی و لیپرسراوی هویه ی نه زمونه کان بو ووردیینه کردنی به لگه نامه کانی نه وانه ی ده یانه ویت به شاری له نه زمونه به راییه کانی پوئی (۱۲) ی نامادهیی بکه ن ، نه ولیژنه یه ش پیکه وه به رپرسیارن له هر هه لیه ک و سه ریچییه ک له وهرگرتنیاندا به دیار بکه ویت .
- ۱۹- قوتابی یه ک بابته تی و دوو بابته تی به شیوه ی دهره کی راسته و خو ده چنه نه زمونه گشتییه کان ، نه گهر گزی (غشی) یان نه نجام دا له نه زمونه گشتییه کان ، سالی دواتر پیویسته له هه موو بابته کان نه زمونی گشتی به دهره کی بداته وه و به ریگیای تاقیکردنه وه به راییه کان مافی به شاری وهرگریته وه .
- ۲۰- نه و به لگه نامه ی که پیویسته قوتابی پیشکشی بکات بو به شاری کردن له تاقیکردنه وه دهره کییه کان نه مانه ن :
- ا- فورمی زانیاری تاییه تی به شدارکردن له نه زمونی دهره کی .
- ب- برونامه ی پیویست به فهرمی له دوا پوئی قوتا بخانه که ی دهرچوو بیت و له وساله ی که ده یه ویت به شاری تاقیکردنه وهی دهره کی بکات .

ت- وینهی نوئی و رهنگاورهنگ به پی ی پیویست .

پ- ههر زانیارییهکی تر که پیویست بیټ و پهروهدهکهی داوای لی بکات .

۲۱- ا- مه لبهندی تاقیکردنهوهی قوتابی دهرکی پوئی (۱۲ ی) نامادهیی به رهامندی لیژنهیی بالای نهزمونه گشتییهکان دهگوازتریتهوه .

ب- مه لبهندی تاقیکردنهوهی قوتابی دهرکی قونای بنهرت له پاریزگایهک بو پاریزگایهکی تر دهگواستیریتهوه به رهامندی ههردوو بهریوهبهری گشتی و پیویسته نهوش پیش دهستییکردنی نهزمونه کانی کوتایی وهرزکان بیټ .

دووم: ریئمای تاییهت به خویندنی پیشهیی

-۱

۱- قوتابی/خویندکاری پیشهیی به هموو بهشهکانیهوه تهنها نهوانهی له نهزمونی گشتی پوئی (۳) ی نامادهیی پیشهیی دهرنهچووه وهیا نهری ههردوو وهرزی ههیه بهلام مافی بهشداري بهدهست نههیناوه مافی پیشهکاش کردنی داواکاری ههیه بو دریزه دان و تهواو کردنی خویندن وهک قوتابی دهرکی وپیویسته بهریگای تاقیکردنهوهی بهرایي مافی بهشداري بهدهست بهینیټ بو نههمش پیویسته له (۳۰٪) نهری کردارهی له قوتابخانه پیشهیییهکان به پی ی پی پورهکانیان نه نجام بدن .

ب- قوتابی/خویندکاری پیشهیی تهنها له و نهای لی ی خویندوه مافی نه نجامدانی تاقیکردنهوهی گشتی ههیه وهک قوتابی دهرکی له گهل رهچاوکردنی (۱ - ا) .

۲- قوتابی/خویندکاری پیشهیی نه گهر فه رمانبه ر بیټ له دام و دهزگاکانی حکومتی ههریم ریگای بینادریټ له خویندنی پیشهیی و نه کادیمی روژ به ردهوام بیټ نه گهر مولهتی فه رمی خویندنی له وهزارهتهکهی نه بیټ چونکه به پی ی یاسا ناکریټ له هه مان کاتزمیرهکانی روژیکدا خویندن و فه رمانبه ریهتی کو بکریتهوه .

۳- تاقیکردنهوهی دهرکی له پولهکانی یه که م و دووم له هموو بهشهکانی قوتابخانه پیشهیییهکان به هیج جوریک ریگا پی نادریټ چونکه له قوتابخانه خویندنی پراکتیکیان ههیه .

۴- ریگا دهردیټ به و قوتابی /خویندکارانه که له پوئی دهیه می نامادهیی بهشهکانی (زانستی و ویزهیی) و به سه رهوه دهرچووین بگهرینهوه بو نامادهیییه پیشهیییهکان به مهرجیک بگهرینهوه پوئی یه که می پیشهیی و ته مه نیشیان ریگر نه بیټ بو نه همش پیویسته پیش روژی (۱۰/۱۰) ههر سالیك نه نجام بدریټ .

۵- له کاتی گورینی بهش له خویندنی (زانستی یان ویزهیی) بو پیشهیی وهیان به پیچه وانهوه پیویسته له پوئی دهیه می نه و خویندنه دست پیبکاتهوه وه سالنی که وتنی پیش گورینی بهشهکی بو هه ژمار ناکریټ نه همش تهنها یهک جار ریگای پیدهدیټ له خویندنی نامادهیی به مهرجیک ته مه ن ریگر نه بیټ .

سی یه م : ریئماکانی تاییهت به تاقیکردنهوه بهراییهکان :

۱- سالانه نهزمونه بهراییهکان له نیوهی دووهی مانگی شویات نه نجام دهردیټ و خشتهی تاییهتی نه و نهزمونهش له لایه ن لیژنهیی بالای نهزمونه گشتییهکانهوه رهوانه دهرکریټ بو بهریوهبهراییهتی گشتی پهروهدهی قهزاکان .

۲- بهریوهبهراییهتی گشتی پهروهده فه رمانی دانانی چاودیر و بهریوهبهراییهتی هوله نهزمونیهکانی نه و نهزمونه دهردهکات .

۳- بهریوهبهراییهتی گشتی پهروهده مه لبهندیکی بهریوهبردنی پشکنین و ووردبینی (کونترول) بو نه و نهزمونه بیك دینیټ به سه روکایهتی سه ره پهرشتیاریکی پسپوری وه چند نه ندامیک که نیوهیان سه ره پهرشتیاری پسپوری بن و نیوهکهی تریان بهریوهبهراییهتی قوتابخانهکانی نامادهیی بن که سه روک و نه ندامانی پیکهوه بهرپرسیارن له وهرگرتنی تینووسهکان له

بهریوهبهراییهتی هولهکان و نهینی کردنی ناوی قوتابیانی و سه ره پهرشتی کردنی پشکنینی تینووسهکان و تومارکردنی نهرهکان

له سه رليستی تاييه ت وجيگرکردنی نه نجامه کان وئاماده کردنی نامارو را پورته پيوسته کان، وئهرکه کانيشيان وهك نه رکی کونترولی نامادهی ده بیټ له نه زمونه گشتی یه کاندا .

۴- به ریوه به ری گشتی په روه رده فرمانی پیکهینانی لیژنه کانی پشکینینی ووردبینی تینووسه نه زمونیه کان دهرده کات .

۵- نزمترین نمره ی دهرچوون له نه زمونوی به رای ۵۰ نمره یه و به رزترین نمره ی دهرچوون ۱۰۰ نمره یه .

۶- نه گهر قوتابی / خویندکاری دهره کی له تاقیکردنه وه به رای به کان دهرچوو ویا ماوه بیټ له (۳) بابه ت نه و مافی به شداری له نه زمونه گشتیه کان وهرده گریټ .

۷- لیژنه یه کی ووردبینی نمره کان پیکده هیئریټ به سه روکایه تی سه رپه رشتیاریکی پسپوری بو ووردبینی کردنی نه نجامه کانی نه و نه زمونه وپیوسته لیژنه که ش مه لبه ندی کونترول و به ریوه به رایه تی گشتی په روه رده ناگادار بکاته وه له هه ره له یه که نه گهر له نه نجامه کاندا دوزرایه وه و له به رورای هه فته یه که له راگه یانندی نه نجامه کاندا .

۸- هه موو ریئماییه کانی په لپ گرتن (الاعتراضات) له و نه زمونه دا وه کوپه لپ گرتنی نه زمونه گشتیه کان ده بیټ له شیوه و کات و نه و بره پاره ی لی یان وهرده گریټ .

۹- قوتابی و خویندکاری دهره کی له بابه ته کانی نه و پوله تاقیکردنه وه ده کات که تییدا وهرده گریټ و نه دوا په رتووی خویندنی کار پیکراوی پوله که (الطبعة الاخرة من الكتاب المقرر) .

چوارهم : ریڅخستنی بروانامه و تو مارگه ی قوتابیه دهره کیه کان

۱- نه نجامه کانی نه زمونه به رای به کان قوتابی و خویندکاره دهره کیه کان ته نیا بو مه به ستی نه زمونوی گشتیه ، ناکریټ بروانامه یان نووسراو له سه ر نه و نه زمونه بدری بو هه ره مه به ستیک بیټ .

۲- به ریوه به ریټی په روه رده قهزا ناسنامه ی به شداری له نه زمونه گشتیه کان بو قوتابیه دهره کیه کان ریڅ ده خات .

۳- به ریوه به ریټی په روه رده قهزا تو ماریک ده کاته وه بو تو مارکردنی ناوی نه و قوتابی خویندکارانه ی که به شداری له نه زمونه گشتیه کان ده که ن و نمره کانیان تیادا تو مار ده کریټ .

۴- قوتابی و خویندکاری دهره کی دهرچوو له نه زمونه گشتیه کان له په روه رده قهزا کان بروانامه کانیان پی دهریټ له به ریوه به رایه تی گشتی په روه رده راستانندی بو ده کریټ .

۵- به ریوه به ریټی گشتی په روه رده هه لده ستیټ به گهراندنه وه ی بروانامه ی نه و قوتابی و خویندکارانه ی که مافی به شداریان وهرنه گرتوه بو قوتا بخانه کانی خو یان بو نه وه ی له تو ماریان ده ستنیشان بکریټ .

۶- قوتابی بوی هه یه چهنه سال بیه ویټ به شیوه ی دهره کی به شداری له تاقیکردنه وه گشتیه کاندا بکات .

۷- ره می به شداری به بری (۲۵۰۰۰) دینار له قوتابی وهرده گریټ له جیاتی به شداری کردنی له نه زمونه به رای به کان وگشتیه کان و (۲۵۰۰۰) دینار بو پوله نا کوتابیه کان به رامبه ر پسونه یه کی فه رمی وه زاره تی دارایی له به ریوه به ریټی ژمیاری په روه رده .

رینمایی ژماره (۱۳)

تاقیکردنه‌وی دهره‌کی له قوناعی بنه‌رتدا

قوتابی / خویندکاری قوناعی بنه‌رت مافی نه‌وه‌یان هه‌یه دریزه به خویندن بدن وهك قوتابی دهره‌کی له‌گه‌ل ره‌چاوکردنی نه‌مانه‌ی خواره‌وه :

۱. قوتابی/خویندکاری دهره‌کی له‌هیچ باب‌ه‌تیک ناب‌ه‌خشریت له تاقیکردنه‌وه‌کاندا.

۲- ۱- قوتابی/خویندکاری پوئی نویه‌می بنه‌رت دوا‌ی نه‌نجامی کوشی سالانه نه‌گه‌ر به‌شدار‌ی تاقیکردنه‌وی نیشتمانی نه‌کات له‌خولی یه‌که‌مدا نه‌نجامه‌که‌ی هه‌لده‌په‌سیردریت بو‌خولی دوهم (چونکه نه‌نجامه‌کانی نه‌و پوله ۵۰٪ بو‌تیكرای هه‌ردوو وهرزه‌و + ۵۰٪ بو‌تاقیکردنه‌وی نیشتمانیییه) به‌پنجه‌وانه‌وه به‌دهرنه‌چوو هه‌ژمار ده‌کریت له‌و ساله‌دا.

ب- دوا‌ی نه‌نجامدانی تاقیکردنه‌وی نیشتمانی له‌خولی یه‌که‌مدا بو‌ی هه‌یه سوود له‌نهری بریار و باب‌ه‌تی په‌رینه‌وه وه‌ریگریت بو‌مه‌به‌ستی دهرچوون له‌و ساله‌دا .

۳. نه‌و قوتابی /خویندکاری ئاره‌زووی به‌شدار‌ی هه‌یه له‌تاقیکردنه‌وی دهره‌کی داواکاری پیشکشی به‌ریوه‌به‌رایه‌تی په‌روه‌ده‌ی نه‌و قه‌زایه ده‌که‌ن که قوتا‌بخانه‌و خویندنگا‌کانیان تیدایه و به‌م جو‌ره.

۱- نه‌وانه‌ی خویندنیان له‌شوینی نیشته‌جی بوونی خویان بوه‌بو‌یان هه‌یه له‌هه‌مان خویندنگه‌ دریزه به‌خویندن بدن ، نه‌گه‌ر نه‌و شوینه‌گو‌نجاو نه‌بوو نه‌وه به‌ریوه‌به‌رایه‌تی په‌روه‌ده‌ی قه‌زا قوتا‌بخانه‌یان بو‌ده‌ست نیشان ده‌کات.

ب- نه‌وانه‌ی شوینی نیشته‌جی بوونیان گوراوه به‌گویره‌ی بروانامه‌ی دوا‌یین پۆل که‌لی‌ی دابراون دریزه به‌خویندن دده‌ن له‌شوینی نیشته‌جی بوونی نیستایان و به‌ریوه‌به‌رایه‌تی په‌روه‌ده‌ی قوتا‌بخانه‌یان بو‌دیاری ده‌کات بو‌مه‌به‌ستی خویندن.

۴. به‌ریوه‌به‌رایه‌تی په‌روه‌ده‌ی قه‌زا‌کان نه‌و قوتابی و خویندکارانه‌ دابه‌ش ده‌کات به‌سه‌ر قوتا‌بخانه‌و خویندنگا‌گانی روژ

به‌مه‌به‌ستی به‌شدار‌ی پیکردن له‌تاقیکردنه‌وه‌کانی کوتایی هه‌ردوو وهرز له‌گه‌ل قوتابی و خویندکارانی خو‌یان و به‌هه‌مان پرسیار وه‌له‌سه‌ر (۱۰۰) نهره و به‌پیی سیسته‌م ورینمایی بریاری دهرچوون ومانه‌وه و دهرنه‌چوونیان بو‌ده‌دریت له‌هه‌ردوو‌خولی نه‌م تاقیکردنه‌وه‌یه و پیوسته له‌هه‌موو باب‌ه‌ته‌کانی نه‌و پوله تاقیکردنه‌وه‌ی نه‌نجام بدن .

۵. ریگا‌نادریت قوتابی / خویندکاری دهره‌کی ره‌وانه‌ی قوتا‌بخانه‌و خویندنگا‌کانی نیواران وه‌یان خویندنی خیرا وه‌یان نه‌هیشتمانی نه‌خوینده‌واری و نانسایی بکرین بو‌نه‌نجام دانی نه‌زموونی دهره‌کی .

۶. نه‌نجامی نه‌و نمرانه‌ی به‌ده‌ستی ده‌هینن له‌توماریکی تاییه‌ت به‌(قوتابییه دهره‌کییه‌کان) له‌و قوتا‌بخانه‌ی تاقیکردنه‌وی تیدا نه‌نجامداوه‌تومار ده‌کریت و وینه‌یه‌ک له‌و نمرانه‌ی به‌ده‌ستیان هیناوه ره‌وانه‌ی ب. په‌روه‌ده‌ی قه‌زا ده‌کریت.

۷. قوتابی /خویندکار دوا‌ی ته‌واو کردنی قوناعی بنه‌رتی مافی به‌رده‌وام بوونی هه‌یه له‌خویندنی روژ یا نیواران له‌قوناعی ناماده‌یی نه‌گه‌ر مه‌رجی ته‌مه‌ن ریگر نه‌بی.

۸. قوتابی/خویندکاری بنه‌رتی دوا‌ی ته‌مه‌نی (۱۶) سال نه‌گه‌ر دوو سال له‌سه‌ر یه‌کتر دهرنه‌چوو له‌پۆلیکدا سالی سی‌یه‌م پیوسته بجیتته خویندنی دهره‌کی یا نیواران، دوا‌ی برینی نه‌و پوله بو‌ی هه‌یه بگه‌ریتته‌وه خویندنی روژ نه‌گه‌ر ته‌مه‌نی ریگر نه‌بیته.

۹. قوتابی/خویندکاری دهره‌کی له‌هه‌ر قوتا‌بخانه‌یه‌ک به‌رده‌وام بیته پیوسته :

۱- مه‌رجه‌کانی وه‌رگرتنی وه‌ك قوتابی دهره‌کی تیدا بیته و نه‌و مه‌رجانه‌ش له‌ریگای په‌روه‌ده‌ی قه‌زاوه پشت راست کرابیته‌وه پیش ناردنی بو‌نه‌و قوتا‌بخانه‌یه .

ب- پیوسته نهری دهرچوونی دوا‌ سالی خویندنی له‌دوا‌ی دابرا‌نی هه‌بیته نه‌گه‌ر هه‌ر له‌قوتا‌بخانه‌که‌ی خو‌ی به‌رده‌وام بوو . وه له‌کاتی گواستنه‌وه‌ی بو‌قوتا‌بخانه‌یه‌کی تر پیوسته به‌به‌لگه‌نامه‌ی پشتگیری و به‌ریگای په‌روه‌ده‌ی قه‌زاوه بریاری

وهرگرتنی له شوینی نیشته جی بوونی بو بدریت.

ت- کارتتی به شداربوون له و قوتا بخانه یه ریگ ده خریت که تاقیکردنه وهی ههردوو وهرزی نه نجام داوه.

پ- ناوی دهره کییه کان پوئی نویه می بنه رت له گه ل قوتابیانی نه و قوتا بخانه یه تومار ده کریت له کاتی ناردنیان بو کونترولی نیشتمانی.

رینمایی ژماره (۱۴)

تاییهت به کاروباری قوتابیانی

یه که م: قوتا بخانه / خویندنگه حکومه تیبیه کان

- ۱- ریگا نادریت به و قوتابیانهی ته مه نیان له (۱۹) سال تیپه ر بووه دهوام بکه ن له قوتا بخانه بنه ره تیبیه کانی روژ ، وه نه وانه به پیی رینماییه کان نازان له وهی ده چنه خویندنی نیواران وه یا به ریگای قوتابی دهره کی به ردهوام ده بن له خویندن .
- ۲- قوتابی / خویندکار به هیچ شیوه یه که له قوناعی بنه رت دهر ناکریت تا ته مه نی ده گاته ۱۶ سال هه ر چهند سال له سه ر یه کتر که وتیبیت .
- ۳- نه گه ر قوتابی / خویندکار دوو سال له سه ر یه کتر دهر نه چوو له پو لیکدا وه ته مه نی له (۱۶) سال زیاتر بوو مافی دهوامی له قوتا بخانه / خویندنگا کانی روژدا نامینیت ، مافی هه یه بجیته خویندنی نیواران ویا به ریگای دهره کی له و پوله دا وهره کاتی که نه و پوله ی بری بوی هه یه بگه ریته وه خویندنی روژ به مه ر جیک ته مه ن ریگر نه بیته .
- ۴- ریگا نادریت به و قوتابیانهی ته مه نیان له (۲۴) سال تیپه ر بووه بو کوران (۲۵) سال بو کچان دهوام بکه ن له قوتا بخانه ناماده ییه کانی روژ ، وه نه وانه به پیی رینماییه کان نازان له وهی ده چنه خویندنی نیواران وه یان به ریگای قوتابی دهره کی به ردهوام ده بن له خویندن .
- ۵- نه و قوتابی / خویندکارانهی زیاتر له (۲۵) روژی نه هاتنی هه بیته به بی به لگه و هو نه و مافی دهوامی بو نه و سائه نامینیت ویه دهر نه چوو هه ژمار ده کریت به هو ی تیپه ر بوونی ماوه ی نه هاتنی .
- ۶- نه و قوتابی / خویندکارانهی روژانی نه هاتیان بو قوتا بخانه و خویندنگا له (۴۵) روژ تیپه ر بکات به به لگه و بی به لگه (به هه ر هو یه که بیته) مافی دهوامی نامینیت و نه و سائه ی بو به سائی نه که وتن هه ژمار ده کریت .
- ۷- گواستنه وهی قوتابی و خویندکار له قوتا بخانه یه که بو قوتا بخانه یه کی تر له و کاتانه ده بیته :
أ- له سه ره تای سائی خویندن وه تاوه کو ۱۱/۳۰ هه ر سالیگ نه نجام ده دریت سه باره ت به وهرزی یه که م ، وپاش نه م به روا ره گواستنه وه راده گی ریت .
ب- له سه ره تای ده ست پی کردنه وهی دهوامی وهرزی دوو مه وه تاوه کو (۳/۳۱) ی هه ر سالیگ ، و پاش نه م به روا ره گواستنه وه راده گی ریت .
- ۸- هه ر قوتابی / خویندکاریگ پوئی ده یه می ناماده یی ته واو کرد بیته و بیه ویته لقی خویندنی بگوریت پیویسته بگه ریته وه پوئی ده یه می ناماده یی نه و لقه ی هه لی ده بری ریت پاش پیشکه شکر دنی به لیننامه ی دادنووسی پیویسته که به ئاره زووی خو ی که راوه ته وه وه له ناینده هیچ مافیکی یاسایی و دارایی و قه ره بووی ناکه ویتا ، له گه ل ره زامه ندی به خبوکه ره که ی به شیوه ی نووسینه کی و دابه زینی له هه موو مافیکی یاسایی و دارایی وه نه وه ش پیویسته له (۱۰/۱۰) ی هه ر سالیگ تیپه ر نه کات .
- ۹- نه و قوتابی / خویندکارانهی له به ند یخانه کان به رده بن و ته مه نیان یاساییه بو یان هه یه دهوام بکه نه وه له قوتا بخانه کانیان نه گه ر به ربوونیان پیش تاقیکردنه وه کانی کوتایی وهرزی یه که م بوو ، نه گه ر نمره ی هه ئسه نگاندنیان نه بوو نه و له ۱۰۰٪ تاقیکردنه وه بکرین له کوتایی نه و وهرزه دا ، به لام نه گه ر به ربوونیان پاش کوتایی وهرزی یه که م بوو نه و دهوامیان دا ده خریت بو سائی پاشتر له گه ل هه ژمار کردنی نه و سائه بو یان به سائی نه که وتن .

۱۰- قوتابی بوی هیه له قوتا بخانهی روژ بچیتته قوتا بخانه و خویندنگاکانی نیواران نه گهر :

ا- خاوهن خیزان بیت و به خیویان بکات پاش پیشکدهش کردنی به لیبنامه‌ی دادنوس و گری به ندی ژن هینان.

ب- نه گهر فه‌رمانبه‌ری حکومی بوو ده‌وامه‌که‌ی ریگربوو له قوتا بخانه‌ی روژ بخوینیت .

ج- نه گهر یه کیگ له نه‌ندامانی پله‌ی یه‌که‌می خیزانه‌که‌ی نه‌خوش بوو ونه‌و قوتابییه‌ش تاکه که‌س بیت له‌و خیزانه که

سه‌ر په‌رشت و به‌خیوکه‌ری بیت له‌و باره‌دا پیویسته قوتابی را پورتی پزیشکی ره‌می که‌سه‌که‌و پشتگیری مختاری

که‌ره‌ک پیشکده‌ش بکات له‌گه‌ل به‌لیبنامه‌ی داد نوس.

د- نابیت قوتابی گواستراوه له‌قوتا بخانه و خویندنگای روژ بو‌قوتا بخانه و خویندنگاکانی نیواران و به‌ پیچه‌وانه‌وه

له‌ هه‌مان سائی خویندن جاریکی تر بگه‌رینه‌وه .

۱۱- قوتابی /خویندکار بوی هیه له قوتا بخانه‌کانی نیواران بگه‌ریتته‌وه قوتا بخانه‌کانی روژ له‌م بارانه‌دا :

ا- نه‌گهر سائیکی خویندنی به‌ده‌ره‌کی یا نیواران بری و ته‌مه‌نه‌که‌شی ریگر نه‌بیت.

ب- نه‌گهر لقیکی خویندنی هه‌لبرارد له قوتا بخانه‌ی ناماده‌یی نیواراندا نه‌و لقه له خویندنی نیواراندا نه‌بوو نه‌وا

ده‌توانی بچیتته خویندنی روژ به‌ مەرچیک ته‌مه‌نی ریگر نه‌بیت. وه نه‌گهر فه‌رمانبه‌ری حکومت بوو پیویسته

فه‌رمانگه‌که‌ی به‌ نوسراوی فه‌رمی مؤله‌تی پی‌ بدات .

ج- نه‌گهر یه‌کیگ له‌ نه‌ندامانی پله‌ی یه‌که‌می خیزانه‌که‌ی نه‌خوش بوو ونه‌و قوتابییه‌ش تاکه که‌س بیت له‌ خیزان

که‌سه‌ر په‌رشتی و به‌خیوی بکات به‌ شه‌وان نه‌م کاره‌ش ریگر بیت له‌ ده‌وامی نه‌و قوتابییه‌ له‌و باره‌دا پیویسته قوتابی

را پورتی پزیشکی ره‌می که‌سه‌که‌و پشتگیری مختاری که‌ره‌کی هه‌بیت که‌له‌ قایم‌مأمیه‌تی قه‌زا په‌سند کرابیت

و پیشکده‌شی بکات و ته‌مه‌نی ریگر نه‌بیت،

۱۲- قوتابی /خویندکاری خویندنی ئینگلیزی و تورکمانی و سریانی نه‌وانه‌ی دوو سال له‌سه‌ر یه‌کتر ده‌رناچن نه‌گهر له‌ خویندنی

نیواران جو‌ری خویندنیان نه‌بوو سائی سی‌ یه‌م له قوتا بخانه‌کانی خویان به‌ ده‌ره‌کی ده‌وام ده‌کن، نه‌گهر نه‌و پوله‌یان بری

بو‌یان هه‌یه بگه‌رینه‌وه خویندنی روژ .

۱۳- ا- قوتابیانی خویندنی ئیسلامی بو‌یان نیه‌ داوای گواستنه‌وه بکه‌ن بو قوتا بخانه بنه‌ره‌تییه‌کان و ناماده‌یه‌کانی

نه‌کادیمی .

ب- نه‌وانه‌ی بیشتر له‌ خویندنی بنه‌ره‌تی نه‌کادیمی یه‌وه چوونه‌ته خویندنی ئیسلامی نه‌گهر داوایان کرد بگه‌رینه‌وه

پیویسته له‌و پوله‌ ده‌وام بکه‌نه‌وه که‌ پیش چوونیان بو ناماده‌یه‌ ئیسلامیه‌ که‌ لی‌ ی‌ بوینه .

۱۴- قوتابیانی که‌م نه‌ندام (په‌ککه‌وته) و به‌وانه‌شه‌وه که‌ته‌مه‌نیان یاسایی نییه‌، وهرده‌گیرین له قوتا بخانه‌کانی روژ ،

داوای پیشکده‌شکردنی را پورتی پزیشکی تاییه‌ت له‌ لیژنه‌ی ته‌ندروستی قوتا بخانه‌کان تیایدا پشتگیری نه‌و قوتابه

بکات که‌ (په‌ککه‌وته‌یه) و توانای ده‌وامی نییه‌ له قوتا بخانه‌کانی نیواران وه را پورته‌که‌ش په‌سند کرابیت له‌ لیژنه‌ی

پزیشکی شارو ، و وزارت بوی هیه‌ تییه‌ لچوونه‌وه (استنناف) بو‌را پورته‌که‌ بکات ره‌وانه‌ی لیژنه‌ی به‌رده‌وامی پزیشکی بکات

به‌ مه‌به‌ستی دنیا بوون .

۱۵- نه‌و قوتابی /خویندکاره‌ کچه‌ی شوی کردوه له‌ هه‌موو قوتاغه‌کانی خویندندا بوی هیه‌ مؤله‌تی مندال بوون وهر بگرن به‌

دریژایی (۶) هه‌فته پیش و پاش دانان و نه‌و ماوه‌یه‌ش نابیتته دابران له‌ ده‌وام کردنی سائی خویندن به‌مه‌رچیک ماوه‌ی دابرا‌نی

به‌ هیج شیوه‌یه‌ک له قوتا بخانه‌دا نه‌گاته (۴۵) روژ نه‌گهر له‌و ماوه‌یه‌ تیپه‌ری کرد مافی ده‌وامی نامینیت له‌و سانه‌دا وه بوی

ده‌کریتته سائی نه‌که‌وتن .

۱۶- ماوه‌ی پچرانی قوتابیانی قوتا بخانه بنه‌ره‌تییه‌کان و ناماده‌یه‌کان له‌ به‌ر به‌شدار کردنیان له‌ خوله‌ وهرزشییه‌کان

و پیش‌برکیکان و هه‌روه‌ها له‌نوردوگاکانی دیده‌وانی و چالاکییه‌ ره‌وشه‌نبیره‌یه‌کان و هونه‌رییه‌کان له‌ناو هه‌ریم وده‌روه‌ی هه‌ریم

به‌ ده‌وام له قوتا بخانه‌کانیان ده‌ژمیردیت و به‌ نه‌هاتن هه‌ژمارناکریت به‌مه‌رچیک له‌ماوه‌ی یاسایی تیپه‌ر نه‌کات .

۱۷- قوتابی راسته خو به تۆمارکراو دژمیردریّت له پۆنه که ی و نه وانە ی سەرەتای سائی خویندن زیاتر له (۱۵) روژ له دهوامدا دوا ده که ون به دابراو (تارك) داده نرین نه وهش له تۆمار گشتی دهستنیشان ده کری و نه و سائەشی به سائی نه که وتن بو هه ژمارده کریت جگه له و بوارانه ی که په یوه ندی به بروانامه هه یه .

۱۸- نه و قوتابی خویندکارانه ی ته مه نیان گه وره یه و داوای گۆرینی ته مه نیان تۆمارکردوه بو یان هه یه بو ماوه ی (۱) مانگ دهوام بکه ن له بهرواری دهست پیکردنی خویندندا بی نه وهی ناویان بچینه تۆمار قوتا بخانه وه ، و ده کریت نه و ماوه یهش درێژ بکریته وه بو مانگیکی تر به بریاری به ریوه به رایه تی گشتی په روه رده و به پیچه وانە ی نه وه مافی دهوامی نامینیّت و خو ی بهرپرسیار ده بیّت له نه هینانی بریاری دادگا پاش تیپهر بوونی نه و دوومانگه .

۱۹- ده کری درچووانی قوتا بخانه کانی نه و جه وانان و خویندنی خیرا درچووانی قوناعی سی یه م له پۆلی (۷) ی بنه رته ی وه ریگیرین له قوتا بخانه کانی بنه رت نه گه ر ته مه ن ریگر نه بیّت وزمانی عه ره بی و ئینگلیزیان خویندبیّت و نمره یان هه بیّت .

۲۰- قوتابی و خویندکار نه گه ر دوو سال له سه ر یه کتر درنه چوو له پۆلیکدا و نه و لقه ی که تیایدا خویندویه تی له خویندنی ئیواران نه بوو نه و ده بیّت سائی سییه م به دره کی به رده وام بیّت له خویندن و نه گه ر درچوونی به ده سه ته یان نه و بو ی هه یه بگه ریته وه خویندنی روژ له قوتا بخانه که ی خو ی نه گه ر ته مه ن ریگر نه بیّت .

۲۱- قوتابی / خویندکارانی پۆلی (۹) بنه رت نه گه ر دوو سال له سه ر یه کتر درنه چوو بیّت بو یان هه یه سائی سییه م به رده وام بن له خویندنی ئیواران یان دره کی وه یان نه هلی وه نه گه ر درچوون (واته قوناعیان بری) بو یان هه یه بگه ریته وه خویندنی روژ له قوتا بخانه حکومییه کان نه گه ر ته مه ن ریگر نه بیّت .

۲۲- له کاتی گۆرینی بهش له خویندنی (زانستی یان وێژهیی) بو پیشه یی وه یان به پیچه وانە وه پیویسته له پۆلی ده یه می نه و خویندنه دهست پیکاته وه وه سالانی که وتنی پیش گۆرینی به شه که ی بو هه ژمار ناکریت نه مهش ته نها یه ک جار ریگای پیده دریّت له خویندنی ناماده یی به مه رجیک ته مه ن ریگر نه بیّت .

۲۳- قوتابی / خویندکاری درچووی قوناعی پییجه م له خویندنی خیرا مافی دهوامی له قوتا بخانه کانی ناماده یی نه کادیمی (زانستی ، وێژهیی) نییه و ده توانی به رده وامی به خویندنیان بدن له قوتا بخانه کانی ئیواران وه یان به شیوه ی دره کی وه به پی ریئماییه کان .

دووهم : ریئمایي تایبەت بە نابینا

۱- قوتابی / خویندکاری نابینا پاش ته و او کردنی خویندنی بنه رت ته نها بو یان هه یه له خویندنی وێژهیی به رده وام بن ، ناکریت نابینا بچینه به شی زانستی نه کادیمی وه یان به شه کانی پیشه یی (پیشه سازی - بازرگانی - گشتوکال) و نه وانە ی له م شیوه خویندنانەن وه ته نها له بابە ته کانی بیرکاری و فونۆتیکی زمانی ئینگلیزی و نه خشه کان له بابە تی جوگرافیا ده به خشرین .

۲- نابینایان له قوناعی بنه رت ده به خشرین له نه زمونه کانی (بیرکاری و نه و پرسپارانه ی وه لامه کانیان بیرکاریانه یه یا به وینه یه له بابە ته کانی تر هه ر وه ها له فونۆتیکی زمانی ئینگلیزی وه له نه خشه کان و دابهش کردنی نه لکترونه کان به سه ر خوله کاندان) به مه رجی به ریوه به ری هۆل روژانه چاودیریکی بو دابنیّت که پسپۆری بابەت نه بی بو نووسینه وه بو یان وه له ژیر چاودیری خو ی .

سی یه م : ریئمایي تایبەت بە خویندنی ئەهلی به سیستەمی ئینتەرناشنال

۱- پیویسته له سه ر هه موو قوتا بخانه / خویندنگایه ک له هه ری می کوردستان که پرۆگرامی ئینتەرناشنال ده خوینن هه ردوو زمانی کوردی و عه ره بی و بابە ته کانی کۆمه لایه تی و ناین به پرۆگرامی وه زاره تی په روه رده بخوینن بو نه و مه به سه ش پیویسته سیسته می کریدت به کاربه یین به پی ی به شه وانە ی پیویست .

۲- قوتابی/خویندکاری خویندنگه ی ئینته رناشالی هه ری می کوردستان له کاتی گواستنه وه یان بو خویندنی حکومی و نه هلی سر به وه زارته ی په روه رده له بابته کانی کوردی و عه ره بی نابە خشرین و پیویسته به ریوه به ری قوتابخانه له کاتی وه رگرتنیان دووپاتی نه و رینماییه بکاته وه و به واژوو.

۳- أ- قوتابی /خویندکاری که زمانی کوردی و عه ره بیان وه ک پیویسته نه خویندوه به پی بریاری ژماره (۷۲۱) به ریوه به رایه تی گشتی نه زمونه کان له ۲۰۱۴/۲/۱۲ ره فتاری له گه ل ده کریت تا نه و کاته ی قوتابیانی پۆلی (۹) یان ده گه نه پۆلی (۱۲) ناماده یی.

ب- هیچ قوتا بخانه یه کی ئینته رناشالی بوی نیه فه رمانی وه زاری خالی (أ) به پیچه وانه وه به کاربه ییت و نه م فه رمانه بو مه به ستی وابه سته کردنه به پرۆگرامه کانی وه زارته ی په روه رده له بابته ی زمانه کان.

۴- به هیچ جوریک بویان نیه جلدی بروانامه کانی هه ری می کوردستان به کاربه یین بو مه به ستی گواستنه وه یا پیدانی بروانامه به لکو پیویسته بروانامه کانیان بو مه به ستی خویندن یا گواستنه وه به رابه ر بکریت له وه زارته ی په روه رده ، به ریوه به رایه تی گشتی په روه رده ی پاریزگا کان - به شی بروانامه کان به پی ی نه و ده سه لاتته ی له وه زارته ی په روه رده / به ریوه به رایه تی گشتی نه زمونه کان بویان دیاری ده کریت .

۵- بویان نیه قوتابی/ خویندکاری گه راوه ی دهره وه ی وولات ویا هاتووانی هه ر ولاتیکی وه رگرن به بی به رابه رکردنی بروانامه کانیان له وه زارته ی په روه رده .

۶- بویان هه یه قوتابی/خویندکاری گه راوه ویا هاتووانی دهره وه ی وولات که سیسته م و پرۆگرامیان وه کو یه که وه رگرن له و پۆله ی که لی بووه و به پی ی نه و بروانامه یه ی که هیناوه تیه وه . بو نمونه گه راوه ی نه مریکا له قوتا بخانه ی نه مریکی و گه راوه ی به ریتانیا له قوتا بخانه ی به ریتانی.

چوارمه : رینماییه تاییه ت به قوتا بخانه نه هلیه کان به سیسته می و پرۆگرامی وه زارته ی په روه رده

۱. قوتابی / خویندکاری (روژ- نیواران - دهره کی) خویندنگا حکومییه کان بویان هه یه له خویندنی نه هلی دریزه به خویندنیان بدن به پی یاسای قوتا بخانه و په یمانگا نا حکومییه کانی ژماره (۱۴) ی سالی ۲۰۱۲ وه ته مه نیش ریگر نابیت له به رامبه ریان .
۲. به هیچ شیوه یه ک قوتا بخانه و خویندنگا نه هلییه کان بویان نییه قوتابی/خویندکار له به شیکی جیاواز له و به شه ی که تیایدا خویندوویه تی له قوناعی ناماده یی وه رگرن ، نه وانه ی ده یانه ویت به شه کانیان بگورن پیویسته له پۆلی (۱۰) ی ناماده یی ده ست به خویندن بکه نه وه ، وه به پیچه وانه وه ئیداره ی قوتا بخانه که به رپرسیار ده بییت .
۳. قوتابی و خویندکار له قوناعی ناماده یی له و قوتا بخانانه ی که پرۆگرامی وه زارته ی په روه رده ده خوینن له کاتی گواستنه وه بو قوتا بخانه یه کی نه هلی وه یان هه ر قوتا بخانه یه کی تر پیویسته نهره ی نه و پۆلانه ی خویندوویه تی له گه ل خوی بگویریته وه .
۴. قوتابی/خویندکاری خویندنی نه هلی به پرۆگرامی وه زارته ی په روه رده ، رینماییه کانی تاییه ت به تاقیکردنه وه ی پۆله نا کو تاییه کان و تاقیکردنه وه گشتییه کانی پۆلی (۱۲) ی ناماده یی و نیشتمانی پۆلی (۹) یه می بنه رته له سه ر جی به جی ده کریت .
۵. پیویسته هه موو رینماییه کانی قوتا بخانه /خویندنگا حکومییه کان جی به جی بکه ن بیجگه له وه ی که مه رجی ته مه ن ریگر نابیت بو خویندنی نه هلی .
۶. قوتابی/خویندکاری گه راوه وها تووانی دهره وه ی هه ری م نه گه ر بچه قوتا بخانانه نه هلییه کان ، برگه ی (ده یه م - خاله کانی (۱ ، ۲ ، ۳ ، ۴ ، ۵) له سیسته می تاقیکردنه وه ی ناماده یی ده یانگریته وه له خویندنی هه ر دوو زمانی کوردی و عه ره بی .

۷. بابەتی کۆمەلایەتی و ناین بە پرۆگرامی وەزارەتی پەرورەدە دەخویندریت ، وە بۆیان هەیه لە بابەتی کۆمەلایەتی تانە و کاتە فیبری نویسی کوردی دەبن بە پیتی لاتینی وەلام بەدەنە وە لە تاقیکردنە وەکاندا .
۸. پێویستە بابەتی ناین بۆ قوتابی/خویندکاری موسلمان بخویندریت و هیچ بە خشینیک نایگریتە وە .
۹. قوتابخانە / خویندنگاکانی (رۆژیا نیواران) ی خویندنگا ئەهلیبەکان بۆیان نیە قوتابی/خویندکار لە بەشیک جیا ئە و بەشە کە نیووی هاتوو وەر بگرن . وە پێویستە لە کاتی گۆرینی بەش لە پۆلی (۱۰) یەمی نامادەییە وە دەست پی بکەنە وە بەرپۆهەر بەرپرسیارە ئی .
۱۰. قوتابخانە/خویندنگاکانی خویندنی ئینتەرناشنال و خویندنگا ئەهلیبەکانی سەر بە وەزارەتی پەرورەدە بۆیان نیە ئە و قوتابیانە وەر بگرن کە ئە قوتابخانە یەکی ترە وە بین بۆ لایان ئەگەر هەردوو زمانی کوردی و عەرەبیان ئە خویندبیت تەنھا ئە و حالە تانە نەبیت کە بە پی ی رینمایی گەراوەکان بریاریان بۆ دەرچوو ، بۆ ئەم مەبەستەش پێویستە بگەڕینە وە بۆ سائی گەرانە وەیان و بەرپگای ئە و بروانامانی بۆیان بەرەبەرکراوە لە کاتی گەرانە وەیاندا و ئە مەش بەرپگای پەرورەدەکانیانە وە ئە نجام دەدریت وە پێویستە سەرپەرشتیارانی پسپۆری زمانەکانی کوردی و عەرەبی و سەرپەرشتیاری کارگێری بە دواداچوون بۆ جی بە جی کردنی ئە و بروانامانە بکەن .

رینمایی ژمارە (۱۵)

تایبەت بە هەژمار کردنی سائی خویندن بە سائی نە کە و تن

سائی خویندن بە سائی نە کە و تن هەژمار دەکریت ئە گەر :

- ۱- قوتابی را پۆرتیکی پزشکی دەرچوو ئە لیژنە ی مەئبەندی تەندروستی قوتابخانەکان پیشکەش بکات وەیان ئە هەر نە خوشخانە یەکی فەرمی (حکومی) باوەر بیکراو، وەیان ئە نە خوشخانەکانی فریاکە و تن دەرچوو بیت بە مەرجیک قوتابی و خویندکار ئە لایەن بەرپۆهەر بیت قوتابخانە کە ی رهوانە ی نە خوشخانە کرابیت و بە نووسراوی رەسمی .
- ۲- را پۆرتی پزشکی ئە قوتابی /خویندکار وەرناگیریت کە ئە خولی دووهمی تاقیکردنە وە گشتیبەکان وەیا پۆلە ناکوتایبەکان بە شدارێ کردوو و دەرنە چوو .
- ۳- قوتابی و خویندکارانی پۆلی (۱۲) ی نامادەیی ئە وانە ی ماوەن (معید) ئە خولی یە کە می تاقیکردنە وە کان را پۆرتی پزشکیان ئی وەرناگیریت چونکە سیستەمی دووبارە بوونە وەیان هەیه بۆیە پێویستە لە کاتی تاقیکردنە وەکانی خولی دووهم را پۆرت پیشکەش بکەن ئە گەر رەچا و کردنی خالی دووهم ئە سەرە وە .
- ۴- قوتابی/خویندکار ئە گەر بە بەدابراو (تارک) هەژمارکرا ئە و سائی بۆی دەکریت بە سائی نە کە و تن .

هەنگاوەکانی پیشکەشکردنی را پۆرتی پزشکی :

- ۱- سائی خویندن دەبیتە سائی نە کە و تن بۆ ئە و قوتابیانە ی کە ناتوانن بە شدارێ ئە ئەزموونەکانی خولی دووهم بکەن ئە بەر ئە و بارانە ی خوارە وە :
- أ- مردنی یەکیک ئە خزمانی پلە یەکی قوتابی و خویندکار (دایک - باوک - برا - خوشک - ژن - مندالیکی) .
- ب- ئە و رووداوانە ی دەبنە هۆی شکست و پێویستە را پۆرتی پۆلیسی نە خوشخانە ی ئە گە ئدا بیت
- ج- نە شتە گەری پزشکی فریاکە و تن (واتە ئە وانە پێویستە ئە نجام بدریت لە کاتی تووشبوون نابیت دا بخرین) .
- د- گرتن و دەست بە سەری (التوقیف والحجز) .
- هـ - هاوئێ کردنی تەندروستی (العجز الصحي) ئە بەر تووش بوونی قوتابی و خویندکار بە نە خوشیبە درمیبەکان

وه به پېی بریاره کانی وهزاره تی ته ندروستی .

و- سووتان

۲- بو نهم مه به سته ش دوای هینانی را پورتی پزشکی پیویسته قوتابی / خویندکار را پورتیکی گشتی له قوتا بخانه / خویندنگا کانیان بهینن که نهم لایانانی خواره و هیان تیادا روون کرابیته وه :

❖ ناوی چوارینهی قوتابی و خوینکار

❖ سال و شوینی له دایک بوون

❖ نهو روژانانی نه هاتووته قوتا بخانه به به لگه و وبه بی به لگه .

❖ نهو سالانانی که تیایدا دهرنه چوو .

❖ نهو سالانانی که بو کراره ته سالی نه که وتن .

❖ نمره کانی تی کرای کوششی سالانه .

❖ پشتگیری به شداری نه کردنی له نه زمونه کانی خولی دووم .

قوتا بخانه / خویندنگا را پورته گشتیبه که و را پورته پزشکیبه که ی به نووسراویکی فهرمی به رزده کاته وه بو به ریوه به رایه تی په روه رده ی قهزا له ویشه وه بو به ریوه به رایه تی گشتی په روه رده ی پاریزگا .

۳- به ریوه به رایه تی گشتی په روه رده نهو را پورتانانی مهرجه کانیان تیادانیبه به رز ناکاته وه و نه وانانی تریش به نووسراو بو به ریوه به رایه تی گشتی نه زمونه کان / به ریوه به رایه تی نه زمونه کان به رز ده کاته وه به مهرجیک به هیج شیوه یه ک نابیت له روژی (۱۰/۲۰) ی نهو سالانی خویندن تیپهر بکات، نهو را پورتانانی پاش نهو به رواره دین فهراموش ده کرین .

۴- هیج را پورتیک له قوتابی / خویندکار وهرناگیریت نه گهر له ریگای به ریوه به رایه تی گشتی په روه رده وه ره وانه نه کرابیت .

۵- سالی خویندن ده بیته سالی نه که وتن بو قوتابی و خویندکار نه گهر را پورتیکی پزشکی هینا تیایدا (۴۵) روژیان زیاتر

ماوهی نه خوشی پیدرابوو له پوله کانی کوتایی ونا کوتایی و نه وهش له نهرکی به ریوه به رایه تی گشتی په روه رده یه

بو دهرهینانی فهرمانی پیویست و بی نه وهی ره وانانی به ریوه به رایه تی گشتی نه زمونه کان بکریت .

تیبینیه کی گرنگ :

هه موو نهو نووسراو و نامیلکانانی تاییه تن به رینمایی و نه حکامه کانی تاقیکردنه وه کاننه وه که ناکوکن له گهل ناوه روکی نهم سیسته مه دا کاریان پی ناکریت .